

BEBKA **Haber**

www.bebka.org.tr

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

www.bebka.org.tr

ÜÇ AYDA BİR YAYINLANIR

• YIL: 2 • SAYI: 6 • NİSAN-MAYIS-HAZİRAN 2013

Gelecek nesiller için sürdürülebilir kalkınma

➤ Kümelenme çalışmaları
hız kesmeden sürüyor

➤ Burçay; Bursa'nın alın
yazısında sanayi var

➤ Uzun; Bilecik sanayisi önemli
projelerle sınıf atlayacak

ENGLISH SUMMARY P.54-59

Bugün için üretirken geleceği tüketmeyin

Bursa Merkez Ofis
Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi
Buttim Plaza Kat 6 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE
Telefon : +90 224 211 13 27
Faks : +90 224 211 13 29
www.bebka.org.tr

Bursa Yatırım Destek Ofisi
Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi
Buttim Plaza Kat 6 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE
Telefon : +90 224 211 13 27
Faks : +90 224 211 13 29
www.investinfuture.com.tr

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi
İki Eylül Cad. No:121 İl Genel Meclis Başkanlığı Binası
Zemin Kat Odun Pazarı/Eskişehir TÜRKİYE
Telefon: +90 222 231 31 06
Faks : +90 222 231 31 24
www.investineskisehir.gov.tr

Bilecik Yatırım Destek Ofisi
Hürriyet Mah. Dumlupınar 5. Sok. No:2
Bilecik İl Özel İdaresi Binası/Bilecik TÜRKİYE
Telefon: +90 228 212 00 16
Faks : +90 228 212 00 38
www.investinbilecik.gov.tr

BEBKA Haber

Sayı: 6 - Nisan-Mayıs-Haziran 2013

**Bursa Eskişehir Bilecik
Kalkınma Ajansı Adına İmtiyaz Sahibi:**
Tamer Değirmenci

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Nalan Tepe Şençayır

Yayın Kurulu:
Engin Yüksel, Adem Bölükbaşı,
Hakan Aksoy, Jülide Alan,
Önder Erdoğan, Erhan Öztürk,
Turgut Akşehir, Yasin Dalgıç

Katkıda Bulunan:
Melehat Altun

İletişim:
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı
Yeni Yalova Yolu 4. Km. Buttım Plaza Kat: 6
Osmangazi/BURSA

www.bebka.org.tr bebka@bebka.org.tr
Tel: +90 224 211 13 27 Faks: 0224 211 13 29

Yayına Hazırlayan:

yazıevi

Beşevler, Eğitimciler Cd. Leylak Sk. Ahmet
Osmanbey Apt. No: 14 D:4 Nilüfer/BURSA
Tel: 0224 451 66 67 Faks: 0224 451 70 71
www.yazievi.com.tr

Baskı: Furkan Ofset

Basım Tarihi: 26 Temmuz 2013

İçindekiler

- 6 Kümelenme çalışmaları hız kesmeden sürüyor
- 8 BTO Başkanı İbrahim Burkey; Bursa'nın alın yazısında sanayi var
- 10 Bilecik TSO Başkanı Fevzi Uzun; Bilecik sanayisi sınıf atlayacak
- 14 Marmara'nın güzeli Bursa
- 18 Eskişehir'de doğa turizmi için çok alternatif var
- 22 Bilecik'in doğal güzellikleri keşfedilmeyi bekliyor
- 26 İhtisas komisyonları yol gösterici olacak
- 32 2023 hedefine Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı ile hazırlık
- 34 Dubaide BEBKA rüzgârı
- 36 Destek almaya hak kazanan 36 proje onaylandı
- 42 BEBKA konferanslarda tecrübelerini paylaşıyor
- 50 MKP OSB üretiyor, arıtıyor, doğayı koruyor
- 52 Tepebaşı Belediyesi güneşten elektrik aldı
- 54 Bilecik 2. OSB'de 'çevre' devrimi!
- 56 Enflasyon ve ihracat rakamları umut verici
- 66 Basında BEBKA

Tamer Değirmenci / Genel Sekreter

Bayrak değişimi

Sürdürülebilir kalkınma hedefi ile planlama, yönlendirme ve destekleme faaliyetlerine büyük bir hızla devam eden BEBKA'da 1 Haziran 2010 tarihinde Program Yönetimi Birim Başkanı olarak başladığım görevime artık Genel Sekreter olarak devam edeceğim. BEBKA'nın ilk Genel Sekreteri olan Sayın Dr. Mehmet Sait Cülfik'in ayrılmasının ardından Yönetim Kurulumuzun kararı ve Bakanlığımızın onayı ile bayrağı devralmamız uygun görüldü. Kendilerine teşekkürlerimi iletiyor ve bu atamanın hayırlı olmasını diliyorum. Ziyaret ederek, telefon ve e-posta yolu ile tebriklerini ve başarı dileklerini ileten herkese çok teşekkür ederim. BEBKA'nın kuruluş ve kurumsallaşma döneminde yükünü omuzlayan, bu süreçte çok başarılı çalışmalara imza atan Sayın Dr. Mehmet Sait Cülfik'e de bugüne kadar BEBKA için yaptığı çalışmalar ve bize verdiği desteklerden dolayı, kendim ve tüm ekip arkadaşlarım adına teşekkürlerimi sunuyorum. Kendisine önümüzdeki dönemdeki hedeflerine ulaşma konusunda başarılar ve mutluluklar diliyoruz.

Bir yandan değişim süreci devam ederken, diğer yandan BEBKA olarak kalkınmanın ateşleyici gücü olmak hedefiyle çıktığımız yolda çalışmalarımıza hız kesmeden devam ediyoruz. Son 3 ayda gerçekleştirdiğimiz çalışmaları BEBKA Haber'in 6. sayısında sizlere kapsamlı olarak aktarmaya gayret ettik.

Bu sayımızda kapak konumuz ÇEVRE. Sürdürülebilir kalkınmanın en önemli unsurlarının başında çevre konusu geliyor. Buna paralel olarak BEBKA desteğiyle hayata geçirilen çevre odaklı projelere de bu sayımızda yer verdik. Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerimizin doğal güzelliklerini tanıtmaya çalıştık. Özel röportajlarımızın da ilginizi çekeceğini düşünüyoruz.

Bu dönemdeki en önemli gündemimiz olan 2014-2023 Bölge Planı hazırlık çalışmaları ve önem verdiğimiz konuların başında gelen kümelenme ile ilgili faaliyetlerimize devam ediyoruz. Bu alanlardaki son gelişmeleri sizlerle paylaştık. Bölgemizdeki ekonomik göstergeler, katıldığımız konferanslar ve 2012 yılı mali destek programları kapsamında BEBKA'dan destek almaya hak kazanan projeleri de bu sayımızda bulabilirsiniz.

BEBKA'nın çalışmalarına her zaman destek olan başta Yönetim Kurulumuz olmak üzere tüm paydaşlarımıza teşekkürlerimizi sunarız. Bu yeni dönemde BEBKA ekibi olarak sürdürülebilir kalkınma hedefine katkıda bulunmak amacıyla çalışmalarımıza devam edeceğiz.

Saygılarımla

BEBKA Yönetim Kurulu'nda görev değişiklikleri

Valiler Kararnamesi ile ticaret ve sanayi odalarındaki seçimlerin ardından BEBKA Yönetim Kurulu'na giren yeni isimler göreve başladı.

Eskişehir Valiliği'ne 9 Mayıs 2013 tarihli kararname ile atanan Güngör Azim Tuna, BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi ve Yönetim Kurulu Başkan Vekilliği görevini üstlendi. Ayrıca Mayıs ayında gerçekleşen seçimlerde Bursa Ticaret

ve Sanayi Odası Başkanlığı'nı (BTSO) devralan İbrahim Burkay ve Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı olan Fevzi Uzun, BEBKA'nın yeni yönetim kurulu üyeleri oldular. Öte yandan BEBKA tarafından yapılan

açıklamayla önceki dönem Yönetim Kurulu üyeleri Eskişehir eski Valisi Dr. Kadir Koçdemir, BTSO eski Başkanı Celal Sönmez ve Bilecik TSO eski Başkanı Ahmet Özünü'ye Ajans'a katkılarından dolayı teşekkür edildi.

Genel Sekreterlik görevine Tamer Değirmenci atandı

BEBKA'nın ilk Genel Sekreteri Dr. Mehmet Sait Cülfik'in ayrılmasıyla boşalan Genel Sekreterlik görevine, Ajans'ın Program Yönetimi Birim Başkanı olarak görev yapan Tamer Değirmenci atandı.

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren Genel Sekreter olarak görev yapan Dr. Mehmet Sait Cülfik'in ayrılmasıyla boşalan Genel Sekreterlik görevine, Ajans'ın Program Yönetimi Birim Başkanlığı görevini yürüten Tamer Değirmenci atandı. Yönetim Kurulu kararı ve Kalkınma Bakanlığı'nın onayı ile gerçekleşen atama ile Genel Sekreterlik bayrağını Tamer Değirmenci devralmış oldu. Tamer Değirmenci, 1977 yılında İstanbul'da doğdu. Uludağ Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünden mezun olduktan sonra mobilya ve tekstil sektöründe Üretim Planlama ve Tedarik Zinciri Yönetimi konularında çalıştı. Ardından 2002 yılında Kanada'ya taşınan Değirmenci,

burada Emerson Electric ve WIS International gibi üretim ve lojistik alanında lider uluslararası firmalarda envanter yönetimi, süreç geliştirme ve proje yönetimi konularında mühendis ve yönetici olarak çalıştı. Görev aldığı firmalarda Yalın Üretim, Ürün Geliştirme, Yatırım Planlama ve Kalite ekipleri içinde yer aldı ve birçok projenin yönetimini gerçekleştirdi. 2006 yılında University of Waterloo'da Makine Mühendisliği bölümünde yüksek lisansa başladı ve Yalın Üretim uygulamaları üzerine tezini tamamlayarak mezun oldu. Kanadada bulunduğu dönemde değişik konularda eğitimler aldı, konferans ve seminerlere iştirak etti. 2008 yılında

Türkiye'ye dönen Tamer Değirmenci, iki yıl boyunca Yalın Üretim, Yönetim Sistemleri, Tedarik Zinciri Yönetimi, Proje Yönetimi alanlarında danışmanlık ve eğitmenlik yaptı. 1 Haziran 2010'da Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nda Program Yönetimi Birim Başkanı olarak göreve başlayan Tamer Değirmenci, 11.04.2013 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ve 03.05.2013 tarihli Kalkınma Bakanlığı onayı ile BEBKA Genel Sekreteri olarak atandı. Bölgesel Kalkınma, Lojistik, Yalın Üretim ve Yönetim Sistemleri konularında ulusal ve uluslararası dergilerde makaleleri ve konferans bildirileri bulunan Tamer Değirmenci, evli ve iki çocuk babası.

5. Ar-Ge Proje Pazarı'nda buluşlar görücüye çıktı

Yüksek katma değerli inovatif akıllı giysi ve teknik tekstil ürünlerin üretimini, iç piyasada kullanımını ve ihracatının sürdürülebilir kılınmasını amaçlayan 'Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe 5. Uluslararası Ar-Ge Proje Pazarı Zirvesi'nde 294 proje sergilendi.

Cumhuriyet'in 100. kuruluş yıldönümünde 500 milyar dolarlık ihracat hedefine ulaşılması için Ar-Ge, inovasyon, tasarım ve markalaşmanın önemini her platformda vurgulayan Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği (UTİB) tarafından, 'Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe 5. Uluslararası Ar-Ge Proje Pazarı Zirvesi' gerçekleştirildi. Bursa'da, UTİB organizasyonunda yapılan ve artık geleneksel hale gelen zirvede, tekstil malzemelerinin klasik kullanımı dışında, teknik ve konvansiyonel tekstiller olarak kullanımına yönelik projeler görücüye çıktı. Ar-Ge Proje Pazarı Zirvesi; Bursa Ticaret ve Sanayi Odası (BTSO) ile Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) ortaklığında ve TÜBİTAK, TEYDEB destekleri ile düzenlendi.

Tekstil ve konfeksiyon sektöründeki ihracatçı şirketlerin sürekli gelişimine ve vizyonunun artırılmasına yönelik yüksek katma değerli inovatif akıllı giysi ve teknik tekstil ürünlerin üretimini, iç piyasada kullanımını ve ihracatının sürdürülebilir kılınmasını da amaçlayan Zirve'de 294 proje yarıştı.

Sıradanlıktan kurtulabiliriz

Zirve'nin önemine değinen UTİB Başkanı İbrahim Burak, "Her şeyin birbiriyle bağlantılı olduğu dünyamızda teknolojiden finansa, tarımsal üretimden uzaya dek her alanda kendi kabiliyetlerimizi araştırıp geliştirmekle

BTSO ve UTİB Başkanı, BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi İbrahim Burak

mükellefiz" dedi.

Bursa'da gerçekleştirilen Uludağ Ekonomi Zirvesi'nde "Yeni fırsat penceresi" arayışlarını hatırlatan Burak gerçekleştirdikleri yarışmaya dikkat çekerek, "Etkinliğimiz işte bizlere yeni bir fırsat. Ar-Ge ve inovasyon odaklı endüstri, ticaret ve hizmetler" diye konuştu.

Teknoloji ve inovasyonun geliştirilmesi yolunda teknoloji transfer ofisleri kurularak buluşların ticarileşmesi, rekabet öncesi işbirliklerinin artırılması, Ar-Ge teşvik mekanizmalarının daha verimli kullanılması gibi konularda çalışmaların hızlandırılması gerektiğinin altını çizen Burak, bu şekilde dünya piyasalarında sıradanlıktan çıkılabileceğini vurguladı.

Bursa Valisi Şahabettin Harput da, Türkiye'nin daha da güçlü olmak için hedeflerinin olduğunu söyleyerek, "Bu hedeflere ulaşmanın yolu da vizyonel bir bakıştan, Ar-Ge'den inovasyona geçiyor. Bu açıdan da bu yıl 5'inci düzenlenen UTİB Türkiye Tekstil ve Konfeksiyon Sektöründe Uluslararası AR-GE Proje Pazarı Zirvesi'ni önemsiyorum" açıklamasında bulundu.

Isı üreten kışlık perde

'5. Uluslararası Tekstil ve Konfeksiyon Ar-Ge Proje Pazarı'nda birbirinden ilginç projeler yarıştı. Bunlar arasında "Gümüş nanopartiküller ile yüklenmiş antibakteriyel örgüsüz tekstillerin üretimi", "Renk değiştiren çadır", "Sentetik tekstil atıklarının lif takviyeli asfalt üretiminde değerlendirilmesi", "Kötü kokuları absorbe edebilen tekstil ürünü tasarımı", "Aşınma direnci iyileştirilmiş dikiş makinesi iğnesi geliştirilmesi", "Yüzeydeki nanometal parçacıklarla güneş ışınlarından ısı üretebilen kışlık perde üretimi" gibi ilginç projeler dikkat çekti.

Zirve'nin ortaklarından BEBKA, Merinos Atatürk Kongre ve Kültür Merkezi'nde açtığı stand ile katılımcıları faaliyetleri hakkında bilgilendirdi.

Kümelenme çalışmaları hız kesmeden sürüyor

BEBKA, firmaların güç birliğiyle rekabet gücünü artıran bir ekonomi modeli 'kümelenme' konusundaki çalışmalarına devam ediyor.

Firmaların çabuk pazara girmeleri, bilgiye hızlı bir şekilde ulaşmaları, finans elde etmeleri, Ar-Ge, üretim ve pazarlama ortaklığı yapmaları, riski dağıtmaları, ihracatlarını artırmaları, bölge ekonomisini yukarıya çekmeleri için birbirleri ile ve diğer kuruluşlarla sistematik bir şekilde iş birliği halinde çalışmaları anlamına gelen geleceğin ekonomi modeli 'kümelenme', Bursa, Eskişehir, Bilecik bölgesi için de kritik öneme sahip. BEBKA da odak çalışmaları arasında yer alan kümelenme konusunda önemli faaliyet ve projeler hayata geçiriyor.

Bölgesel ölçekte sektörel analizlerin yapılması ve kümelenme faaliyetlerine kaynaklık edecek stratejik araştırmalar BEBKA çatısı altında gerçekleşiyor. BEBKA tarafından 2011'in ikinci çeyreğinde başlatılan kümelenme analizleri faaliyetleri kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlardan analizlerde kullanılmak üzere talep edilen istihdam, firma sayısı, yurtiçi ve yurtdışı satışlar, Ar-Ge indirimleri gibi istatistiki bilgiler talep edilerek değerlendirmeye alındı. Bu değerlendirmeler doğrultusunda kümelenme analizleri, ilgili analizlere

ilişkin değerlendirme toplantıları yapılarak kümelenme potansiyeline sahip olduğu düşünülen sektörler belirlendi. Teknik analizler sonucunda ortaya konulan sektörlerin saha analizlerinin yöntemi ile ilgili olarak Kalkınma Bakanlığı düzeyinde ve UNDP* işbirliği ile "Küme Değerlendirme" çalışmaları başlatıldı. 15-18 Ekim 2012 tarihlerinde, birçok kalkınma ajansının katılımı ile gerçekleştirilen Küme Tanımlama Eğitimi verileri doğrultusunda küme potansiyeli olduğu düşünülen iki sektörün saha incelemesi yapıldı. BEBKA, bölgede faaliyette olan kümeler ve kümelenme potansiyeli olan sektörlerle koordinasyon, işbirliği ve iletişim çalışmalarına önümüzdeki dönemde de devam edecek.

Almanya çıkarması

Bu arada, BEBKA, 17-18 Nisan 2013 tarihlerinde sektörel kümelenme çalışmaları için görüş alışverişi yapmak üzere bilgi ve iletişim teknolojileri kümelenmesi olan yüksek teknoloji girişimci ağı Karlsruhe CyberForum, Karlsruhe Elektrikli Ulaşım Merkezi ve Ulm Üniversitesi bünyesindeki Science

City ve Science Park ziyaretleriyle Almanya'daki ekonomik kuruluşlarla temaslarda bulundu.

Kalkınma Bakanlığı koordinasyonunda ve başkanlığında gerçekleştirilen gezide Türkiye'den bir heyet Almanya'nın Stuttgart, Karlsruhe ve Ulm şehirlerinde ekonomik kalkınma kuruluşları, belediye yetkilileri ve kümelenme organizasyonlarının temsilcileri ile görüşmeler yaptı.

Heyette Kalkınma Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Ahmet Yaman, BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, Eskişehir Bilecik Kütahya Seramik Kümesi Koordinatörü Tülin Murathanoğlu, Bilecik Kütahya Seramik Kümesi Uzmanı Deniz Murathanoğlu, diğer kalkınma ajanslarının genel sekreterleri, küme temsilcileri ve uzmanlar yer aldı.

* UNDP: United Nations Development Programme (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı)

Eskişehir’de ‘küme’ buluşması

Eskişehir’in sanayisini daha rekabetçi bir yapıya kavuşturmak amacıyla ESO öncülüğünde kurulan seramik, havacılık ve raylı sistemler kümeleri bir araya geldi.

Eskişehir’de sanayinin daha ileriye taşınabilmesi amacıyla kurulan kümelenme ile ilgili çalışmalar devam ediyor. “Eskişehir Rekabetin ve Kümelenmenin Neresinde?” temalı çalıştayda bir araya gelen küme yetkilileri değerlendirmelerde bulundu. Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Emrah Sazak’ın da katıldığı çalıştayda, kümelere Uluslararası Rekabetçiliğin Geliştirilmesi Desteği URGE hakkında bilgi verildi.

Hedef güçlü sanayi

Toplantının açılışında konuşan Eskişehir Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Savaş M. Özaydemir, Eskişehir’deki kümelerin kurulması konusunda sanayicilerle birlikte yoğun emek harcadıklarını, bu konuda çeşitli bakanlıklarla görüştüklerini belirterek, “Kümelerimizin kuruluş amacı başta şehrimizin ve ülkemizin topyekûn kalkınmasına destek olmaktır.

Hedefimiz daha güçlü bir sanayiye sahip olmak” dedi. 2023 vizyonunun çok önemli olduğunu bildiren Özaydemir, sürecin ilk 5 yılının çok önemli olduğunu ve bu süreçte mutlaka sıçrama yapılması gerektiğinin altını çizdi. Söz konusu hedeflere ulaşmada kümelere ciddi görev düştüğünü işaret eden Özaydemir, var olan kümeleri geliştirmek için uğraşacaklarını ve yeni kümelerin kurulmasını da teşvik edeceklerini açıkladı.

İhracat için URGE

Çalıştayda bir sunuş gerçekleştiren Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Emrah Sazak ise, bakanlığın yerel dinamiklerin harekete geçirilmesine olanak sağlamak ve ihracat seferberliğini desteklemek için URGE desteklerinin başlatıldığını söyledi. Sazak, “Eskişehir kümelenme çalışmalarında başarılı bir çizgi izliyor.

Buradaki kümelerimizin gelişmesini arzu ediyoruz. Kümelerimiz bu desteklerden mutlaka faydalanmalı” diye konuştu.

Yoğun rekabetin yaşandığı günümüzde dünyadaki hızlı gelişim ve değişime ayak uydurmak ve rekabette bir adım önde olmak için en önemli yolun kümelenme olduğunu vurgulayan Sazak, URGE desteklerinde 400 bin dolara varan desteklerin verileceği bildirdi.

Eskişehir Sanayi Odası’nda gerçekleştirilen toplantıda daha sonra konuşan BEBKA Planlama Uzmanı Yasin Dalgıç da Eskişehir özelinde BEBKA tarafından yürütülen kümelenme analizleri ile ortaya çıkan sonuçlara ilişkin bilgi verdi.

Çalıştaya çok sayıda küme temsilcisi sanayicinin yanı sıra akademisyenler, BEBKA ve Sanayi Geliştirme Merkezi (SANGEM) ile Avrupa Birliği Türkiye İş Geliştirme Merkezi Ağı (ABİGEM) temsilcileri katıldı.

Burkay: Bursa'nın alın yazısında sanayi var

BTSO'nun yeni Başkanı İbrahim Burkay, Bursa'nın genetik tüm kodlarında üretim olduğunu belirterek, ancak üretim deseni değişime ihtiyaç olduğunu söyledi.

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası'nda (BTSO) Mayıs ayında yapılan seçimlerde İpi göğüsleyen İbrahim Burkay, aynı zamanda BEBKA'nın da Yönetim Kurulu Üyesi oldu. BEBKA Haber'e Bursa'nın ekonomik geleceği ve BEBKA'nın rolü konusunda değerlendirmelerde bulunan Burkay, Bursa'nın alın yazısında sanayi olduğunu ifade ederek, "Üretim deseni sadece değişime ihtiyaç var. Bazı sektörlerde bazı ürün çeşitliliği artık Bursa'nın rekabet gücüne katkıda bulunmuyor olabilir. Bursa, Türkiye'nin sanayi duyanıdır. Tarihi boyunca kentimizde sanayinin boyut değiştirerek de olsa devam edeceğine inanıyorum. Ama bu arada, bacasız sanayi dediğimiz turizm ve bunun alt dalları olan sağlık, kongre turizmi gibi alanlarda uzmanlaşması ve şaha kalkması da elzemdir" dedi.

BEBKA ile birlikte Bursa'nın ve diğer şehirlerin proje yazma ve uygulama becerilerinin geliştiğini de vurgulayan Burkay, "Bursa'nın gelecek 10 yılının yol haritasının belirlenmesi için BEBKA çok önemli bir misyon üstlenmiş durumda. Kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliğini geliştiren BEBKA, kalkınmaya yön vermeye ve yerel sorunlara da yine yerel odaklı çözümler üretmeye çalışıyor. Bu da, Bursa'nın var olan potansiyelinin değerlendirilmesi noktasında önemli bir disiplin sağlıyor" diye konuştu.

Türkiye, 'üretim merkezi olma' gibi hedeflerini koyarken bölgelerin gücüne de bakıyor. Türkiye'nin koymuş olduğu hedeflerin gerçekleşmesinde Bursa'ya ve BTSO'ya düşen görev nedir? Bursa'nın ve dolayısıyla Türkiye'nin hedeflenen noktaya gelebilmesi

için yapılması gereken çalışmalar nelerdir? BTSO Başkanlığınız ile birlikte Yönetim Kurulu'na girdiğiniz BEBKA ile neler yapılabilir?

Bursa, Türkiye'nin 2023 hedeflerine ulaşmasının kilit kentlerinin başında geliyor. Bu kentin girişim becerisi, iyi yetişmiş insanları, lojistiği ve rekabetçi bir üretim deseni var. Dış ticarette ülke ve sektör çeşitlenmesine gitmeye, ilave olarak turizm gibi alternatif sektörlerle ağırlık vermeye devam etmeliyiz. Bursa eski bir sanayi kenti. Mevcut sanayilerin kabuk değiştirmesi ve düşük katma değerli ürünlerden yüksek katma değerli ürünlere geçebileceği yapıyı bulması gereklidir. Otomotiv, Makine İmalat Tekstil, Elektrik ve Elektronik, Kimya ve Malzeme teknolojilerinin bulunduğu sektörlerde AR-GE ve yenilik kapasitemizin güçlü tutmamız gerekirken, Savunma, Uzay, Enerji, Sağlık, Su ve Gıda sektörlerine de ivme kazandırmamız gerekmektedir. Ancak dengeli bir gelecek için başka sektörlerde de ihtiyacımız var. Turizm, bu sektörler arasında en önde gelenidir. Kentimizde son beş yılda 20'den fazla önemli otel yatırımı yapıldı. Bursa'nın bir turizm, SPA ve kongre merkezi olma konusunda büyük fırsatı var. Bursa, Cumhuriyet'in 100'üncü yılında Türkiye'nin ileri teknoloji, AR-GE ve inovasyon merkezi olmalı. Bu nedenle, biraz önce bahsedilen, savunma sanayi gibi, sağlık yatırımları gibi bizi ileriye götürecek yeni alanların teşvik edilmesi gerekiyor. 2023 yılında Bursa'yı; nüfusu 3.5 milyonu aşmış, Türkiye'nin milli gelirine yüzde 5'in üzerinde bir katkı yapan, 110 milyar dolarlık mal ve hizmet üreten, 75 milyar doları aşkın ihracat yapan, Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşu arasına pek çok işletmesini sokmuş, kişi başına milli geliri 30 bin

doları bulmuş, işsizlik oranını yüzde 5'e çekmiş, küresel markalar çıkarmış bir kent olarak hayal ediyorum. BEBKA'nın da bu hedeflere uygun bir strateji izlediğini görüyorum. Kentimizin ihtiyacı olan sadece ortak akıl üretmek ve yerel kabiliyetlerin gücünü birleştirmektir.

BEBKA ile birlikte Bursa'nın sanayi yapısında neler değişti? Bursa'nın gelişmesinde BEBKA'nın katkısı ve rolü nedir?

Bursa'nın gelecek 10 yılının yol haritasının belirlenmesi için BEBKA çok önemli bir misyon üstlenmiş durumda. Bursa'nın ve diğer şehirlerin proje yazma ve uygulama becerileri BEBKA'nın varlığıyla gelişmeye başladı. Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinde kamu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında koordinasyon ve işbirliğini geliştiren BEBKA, kalkınmaya yön vermeye ve yerel sorunlara da yine yerel odaklı çözümler üretmeye çalışıyor. Bu da, Bursa'nın var olan potansiyelinin değerlendirilmesi noktasında önemli bir disiplin sağlıyor.

Elimiz taşın altında

BEBKA'nın çalışmalarını BTSO Başkanı olmadan önce nasıl değerlendiriyordunuz? Dışarıdan nasıl gözlemlediniz?

Kalkınma ajansları, verdiği desteklerle bölgelerin kalkınmasına destek sağlıyor. Türkiye'nin bölgesel olarak kalkınması için Kalkınma Bakanlığı tarafından 2006 yılında kurulmaya başlanan ve şu an sayısı 26'yı bulan kalkınma ajansları, girişimcilere maddi ve manevi destekler sunuyor. Bölgelerde planlama, koordinasyon ve işbirliği kültürünün geliştirilmesinde önemli katkılar sağlıyor. BTSO Başkanı olmadan önce, sadece

gözlediğimiz bu çalışmaları, şimdi Yönetim Kurulu'nda yer alarak bizzat yürütüyoruz. Şimdi bizim de elimiz taşın altında ve bölgemizin kalkınması için elimizden gelen gayreti göstereceğiz. Tüm kalkınma ajanslarımızda olduğu ve olması gerektiği gibi, BEBKA'nın da yol haritası 2023 Türkiye vizyonuna uygun olmalıdır. Bunun için çalışılmaktadır.

Bursa turizm, sanayi ve tarım sektörleri açısından oldukça önemli potansiyele sahip olmasıyla birlikte, bu sektörler bir arada dengeli bir şekilde gelişebildi mi? Sizce Bursa bir tarım kenti mi, sanayi kenti mi yoksa turizm kenti mi?

Bursa, turizm, sanayi ve tarım sektörlerinden birini seçmek zorunda değil. Pekala, bu 3 kilit sektörü bünyesinde harmanlayabilir. Dengeli bir gelişim olmadığı aşıkâr. Bugüne kadar Bursa ekmeğini sanayiden çıkarmış. Ama bir yandan da tarımsal ürünleriyle anılırken, "Yeşil Bursa" yakıştırmasını da hak etmiş bir şehir. Sanayi, bundan sonraki süreçte elbette değişip, dönüşecektir. Dünya rekabet koşulları gereği, tekstil yerini akıllı tekstile bırakırken, makine ve otomotiv sektörleri savunma sanayisine yönelecektir. Önemli olan bugüne kadar kazanılan deneyimlerin, bilgi birikimleri ve nitelikli insan gücünün çarçur edilmeden, yeni sektörlerle devinimidir.

BEBKA'dan turizme destek

Bursa sanayiye doydu mu? Bundan sonra Bursa sanayisi nasıl şekil almalı? Örneğin BEBKA'nın desteklediği konuların başında gelen turizmle ilgili girişimleri nasıl algılıyorsunuz?

"Bursa sanayiye doydu" demek çok iddialı bir söz olur. Bursa'nın alın yazısında sanayi var. Genetik tüm kodlarında üretim var. Üretim deseninde sadece değişime ihtiyaç var. Bazı sektörlerde bazı ürün çeşitliliği artık Bursa'nın rekabet gücüne katkıda bulunmuyor olabilir. Ama geleneksel tekstilin yerini alan akıllı tekstilin katma değerine kim itiraz edebilir? Bursa, Türkiye'nin sanayi duayenidir. Tarihi boyunca kentimizde sanayinin boyut değiştirerek de olsa devam edeceğine inanıyorum. Ama bu arada, bacasız sanayi dediğimiz turizm ve bunun alt dalları olan sağlık, kongre turizmi gibi alanlarda uzmanlaşması ve şaha kalkması da elzemdir. BEBKA gibi bir kurumun Bursa'nın turizm konusunda potansiyelini ve bunun karşısında var olan açıklarını görmezden gelmesi mümkün değildir. Son olarak BEBKA, Bursa'daki turizm projelerine 10 milyon

TL hibe kararı aldı. Gürsu'ya butik otel, Harmancık'a eko-turizm ve Gemlik zeytininin tanıtımını da kapsayan bu hibeler; turizm pastasından aldığımız payı kısa vadede artıracaktır.

Bursa'nın dününde ne vardı? Yarınında ne olacak? Türkiye'de Bursa'yı 10 yıl sonra nasıl konumlandırıyorsunuz?

Bursa'nın yarınının bugünden çok farklı olacağından eminim. Çünkü, artık sadece zenginleşmek değil, nitelikli zenginleşmek ve zenginleşenleri taklit etmek değil yeni bir şeyler yaratmak peşinde iş dünyası. Bu da; geleceğin şekillenmesinde önemli bir faktördür. Bursa'yı gelecekte savunma, havacılık ve uzay teknolojileri üssü olarak konumlamak iş dünyasının sektörel değişim beklentisiyle de uyumlu olacaktır.

Yeşil büyümenin önündeki engeller kalkmalı

BEBKA Haber'in 6. sayısının gündemi ÇEVRE. Bu noktadan hareketle BTSO'nun yeni başkanı olarak hayata geçirmeyi planladığınız 16 makro projenizden biri de 'Yeşil Büyüme'. Yeşil Büyüme sırasında izlenecek strateji ve hedeflenen nokta nedir? BEBKA bu konuda nasıl bir katkı koyabilir?

Dünyada 'Yeşil Büyüme' giderek önem kazanıyor. Büyümeden öte, çevreye duyarlı büyüme öne çıkıyor. Sürdürülebilir büyümeyi sağlarken çevreye duyarsız kalamayız. Sanayi ve ticaretimizi geliştirirken verimlilik ve çevre faktörlerini ön planda tutacağız. Üyelerimizi bu yönde eğitip geleceğe sağlıklı bir sanayi ile hazırlanacağız. Yeşil Büyüme stratejimizi, kıt çevresel kaynaklar üzerindeki baskının azaltılmasına yardımcı olacak bir genel çerçeve üzerine kurup, piyasa tabanlı yaklaşımlar, yasal düzenlemeler ve standartlar, AR-GE çalışmalarını teşvik edici ölçütler ve tüketici taleplerini kolaylaştıran, bilgiye dayalı araçlar da dahil olmak üzere politik araçlar geliştireceğiz. Daha yeşil büyüme için engelleri üyelerimize anlatıp kaldırılmasına önayak olacağız, yeşil teknoloji gelişimini teşvik edip dönüşümü destekleyeceğiz. Uluslararası işbirliğinin önünü açıp ilerlemeleri öleceğiz. Yeşil Büyüme yolunda çalışmalarımız: İlgili bakanlıklar ile işbirliği halinde, bölgemizin en büyük enerji verimliliği laboratuvarını sanayicimizin emrine sunmak, enerji yönetim sertifikalandırılmasını yapmak, sanayimizin etkin enerji yönetiminin sağlamak için ISO 50001 standart uygulamasını desteklemek, karbon ayak

izi çalışmalarını desteklemek, üyelerimize uluslararası piyasalarda rekabet avantajı sağlayacak, çevreye duyarlı ürün geliştirmelerini teşvik etmek, sanayi bölgelerimiz için verimliliği artırma programları geliştirmek ve ülkemizin sürdürülebilir enerji arzı içerisinde yenilebilir ve temiz enerji kaynaklarının kullanımını destekleyerek üyelerimizin bu yönde gelişmelerini teşvik etmek olacaktır.

Sanayicilerin uluslararası piyasalarda rekabet avantajı sağlayacak, çevreye duyarlı ürün geliştirmelerini teşvik etme noktasında BEBKA'nın rolü ve önemi nedir?

Avrupa Birliği Rekabet Edebilirlik ve Yenilik Çerçeve Programı çerçevesinde, Eko-inovasyon girişimi diye bir başlık var. Kaynakların optimum kullanımına katkıda bulunmayı, çevresel etkileri azaltmayı veya önlemeyi amaçlayan eko-yenilikçi ürünler, hizmetler, teknikler ve süreçler olarak tanımlanır. Eko-inovasyon kapsamında yapılacak çevreye dost yeniliklerin başta sera gazı emisyonlarını azaltmaya yardımcı olması, su ve hammadde materyal kaynaklarının daha etkin kullanımının sağlanması, geri dönüşüm malzemelerinin kullanımının artırılması ve çevreye daha az zarar veren kaliteli ürünlerin üretilmesini sağlaması gerekir. "Yaşayan tarihi, kültürü ve doğasıyla turizmde çekim merkezi, girişimci ruhuyla lider, yenilikçi ve bilgi odaklı sanayi ve tarımıyla Avrupa'nın en rekabetçi üretim merkezi çevreye ve insana duyarlı müreffeh bir bölge" vizyonunu benimseyen BEBKA, bu noktada, çevreye dost üretim süreçleri ve hizmetlerin uygulanması, eko-yenilikçi çözümler, ürünler ve teknolojilerin üretimini teşvik edecektir. Bu kapsamda bölgemizde çevre problemleri ile ilgili farkındalığın artırılması yönünde çalışmalar yapılacaktır.

'Bilecik sanayisi önemli projelerle sınıf atlayacak'

Bilecik TSO'nun yeni Başkanı Fevzi Uzun, oluşturdukları proje grubunun geliştireceği projelerle kentin sanayisine sınıf atlatacaklarını belirterek, 3'üncü OSB için hemen çalışmalara başlayacaklarını söyledi.

Bin iki yüz üyesi olan Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası'nda (Bilecik TSO) yeni dönem başladı. Oda'nın yeni Başkanı olan Fevzi Uzun, ilk etapta proje grubu oluşturdu. Aynı zamanda BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi de olan Uzun, 3'üncü OSB'nin kurulması için Ankara'daki temaslar da dâhil olmak üzere ellerinden gelenin fazlasını yapacaklarını söyledi. Bilecik sanayisinin dünü, bugünü ve yarını konuşmuşuz Bilecik TSO Başkanı Fevzi Uzun, BEBKA Haber'e çarpıcı mesajlar verdi...

Bilecik ekonomisinin bir anlamda patronu oldunuz. Böylesine önemli konumda biri olarak, Bilecik ekonomisinin fotoğrafını çekerseniz nasıl bir manzara ortaya çıkıyor? İlimiz, sanayi hamlesine diğer illere nazaran geç başladı. Burada en önemli sorunlardan biri ulaşımdı. Son 5 yılda ulaşımda çok ciddi mesafeler kat edildi. Ulaşım konusunda Bilecik'te adeta bir seferberlik ilan edildi. Her ay Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'mız buraya geliyor ve rapor alıyor. Özellikle Hızlı Tren Projesi'ni takip ediyor. Bundan önce de çok problemlili olan İstanbul-Eskişehir Otoyolu'muz vardı. O da çok zor şartlarda, bugüne kadar yapılamayan bir projeydi, bu çok büyük yatırım gerçekleştirildi ve Bilecik'in önünü açacak yatırımlardan biri oldu.

Bilecik sanayisinin dünü, bugünü ve yarını için neler söyleyeceksiniz?

Bilecik'te ilk organize sanayi bölgesi (OSB) 1986 yılında kuruldu. Nüfusumuz o zaman yaklaşık 12 bin idi. Bunun da yaklaşık 3-4 bin kişisi askerdi. 1987'deki hamleden sonra 2000'li yıllara doğru 2. OSB kuruldu. 1. ve 2. OSB şu an tamamen dolu. Kalanlar çok küçük, yatırımcıları cezbetmeyen parseller. İlçelerimizde OSB'lerimiz var ancak çeşitli nedenlerden dolayı şu an yatırım yok. Şu an en büyük problemimiz, Bilecik merkezde 3'üncü OSB'mizin olmamasıdır. İlçelerimizde, özellikle Söğüt ve Osmaneli'de büyük OSB'lerimiz var. Söğüt, ulaşım zorluğu ve uzaklığı nedeniyle tercih edilmiyor. Osmaneli ise Bilecik'ten daha yakın İstanbul'a. Fakat orada da arsalar satılmış, yatırımcı yatırım yapmıyor. Şu an Osmaneli'de OSB'yle sanayi kuruluşları mahkemelik. Biz, bir an önce bu sorunun aşılmasını istiyoruz. Aşılsın ki sanayici, bir an önce yatırımını yapsın. Bakanlık, diğer OSB'ler dolmadan yeni OSB'ye izin vermiyor. Bilim Sanayi ve Ticaret Bakanımız'a ziyaretimizde bu konuyu rapor olarak sunacağız.

İhtisas OSB olmaması büyük eksik

Bilecik'te öne çıkan sektörler ve sanayinin geleceğe yönelik gelişimi hakkında neler düşünüyorsunuz?

Bilecik için arzuladığımız şey, ihtisas organize sanayi bölgesinin olmasıdır. Bilecik'te 3 sektör ön plana çıkıyor: mermer, maden ve seramik. Metal işlemeciliği de ağırlığını hissettirmeye başladı, ciddi yatırımlar var. Bunlarla ilgili bir ihtisas organize sanayi bölgesi yapılması noktasında çalışma başlatmak istiyoruz. İlimizin ticari anlamda çok ciddi canlılığı yok. İstanbul'a yakın olmamız nedeniyle tarım ürünlerinin pazarlanması söz konusu. Domates, kiraz ve üzümün pazarlanmasında durumumuz iyi. Tarım alanında kendi kendimize yetiyoruz.

Yönetiminizde öncelikli olarak hangi çalışmaları hayata geçireceksiniz?

Bizim 1200 üyemiz var. İlk talimatımız, meslek gruplarının NACE* kodlarının dağınık olmasıyla ilgiliydi. Öncelikle bunların düzgün bir fizibiliterinin yapılmasını istedim. Meslek komiteleri oluşturup bu komitelerin içlerinde anketlerini yaparak bir arama çalışması gerçekleştireceğiz. Akabinde, gerek KOSGEB olsun gerek BEBKA'yla ilgili projeler noktasında aracılık yapacağız. Göreve başlar başlamaz, Proje Yazım Grubu oluşturduk. Böyle bir şey yoktu. Üniversiteden de destek aldık, yeminli mali müşavirimiz de var. Bu meslek komitelerini onlarla bağlantılı çalıştırarak daha fazla proje üreteceğiz. Biz önceliğimizi Yenişehir Yolu ve 3'üncü

* Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistik Sınıflandırılması

OSB'ye verdik.

BEBKA ile iletişiminiz gelişecek

Yönetim Kurulu Üyesi olduğunuz BEBKA, Bilecik'in geleceğinde ne kadar etkili olabilir?

Ar-Ge, eğitim teknoloji konularında BEBKA olarak Bursa ve Eskişehir için güzel projeler hazırlandığını gördük. Ancak Bilecik'in bu konuda açığı çok. Bilecik'ten daha çok sosyal projeler hazırlanmış bugüne kadar. Bundan sonrasında sanayicilerimizin sorunlarını çözecek projeler için BEBKA'yla sürekli irtibat halinde olup gelişimlerine daha fazla katkı sunmak istiyoruz. Benim katıldığım ilk toplantı oldukça verimli geçti. Var olan iletişim kopukluğunu giderme adına araştırmalar yaptık. BEBKA'nın kaynakları Bilecik şartlarında iyi ve bizim daha fazla destek almamız gerekir diye düşünüyorum. Çünkü kuruluş amacı, iller arasındaki gelişmişlik farkını azaltmak. Önemli bir eksiklik olan proje yazım grubunu tamamlayarak önümüze umutla bakıyoruz. BEBKA ile daha sık iletişim halinde olacağız artık.

Bilecik'in tanıtımı ve daha fazla öne çıkması için neler yapılmalı? Siz nelere öncülük edeceksiniz?

Bilecik, Osmanlı'nın beşiği konumundadır. Bilecik Belediye Başkanımız'ın bu konuda yoğun çalışmaları var. Yine Bilecik Belediyesi'nin BEBKA'ya hazırladığı 'Yaşayan Kentler Müzesi' projesi var ve her hafta Zeytinburnu'ndan otobüsle insanlar gelip ziyaret ediyorlar kentimizi. Bizim de Bilecik TSO olarak bu konuda proje çalışmalarımız var. En büyük sorunumuz eskiden ulaşım, büyük bir kısmı halledildi, tek bir sorun kaldı o da Bursa-Bilecik-Yenişehir Yolu. Bu yol hem ekonomik değil hem de şartları zorluyor. Hızlı Tren Projesi de mesafeleri kısaltacak. Ulaşım eskiden en büyük sorundu ama şimdi en büyük sorunumuz tanıtım. Belediye'yle de ortak çalışmamız olacak. Sanayinin merkezi İstanbul'da olduğu için Bilecik, vergisini İstanbul'a ödüyor. Bu nedenle kaynaklar adaletli bir şekilde paylaşılabilir.

Sanayinin en önemli merkezlerinden biri olan Bursa'dan bu konularda destek almayı planlıyor musunuz? Bu konularda girişimde bulundunuz mu?

Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın İbrahim Burakay'la görüştük. Ortak bir toplantı yapma kararı aldık. Bursa,

Bilecik ve Eskişehir birlikte hareket ederse bölge kazanır, ülke kazanır. Kalkınmamız Bursa'ya da Eskişehir'e de fayda sağlayacak. Onların 3'üncü OSB ile ilgili talepleri olabilir bizden. Bizim, bazı sanayi kuruluşlarının buraya kaydırılması söz konusu olabilir. Bundan sonra daha sık iletişim içinde olacağız. Sanayiciyi buraya çekmemiz için ucuz arsa temin etmemiz lazım. 1'inci ve 2'nci OSB, toplamda 5 bin 200 dönüm alanı kapsıyor. 3'üncü OSB için ise 8-9 bin dönüm kamuya ait tarıma elverişli olmayan arazilerimiz mevcut. Biz bunlarla ilgili 3'üncü OSB oluşturmak istiyoruz. Tabii ki, bu noktada Bilecik ve Eskişehir'den gelecek talepler önemli.

Bilecik'in hangi avantajlarını kullanmayı düşünüyorsunuz? Bugüne kadar yapılmayan neleri yapacaksınız?

Bundan önce ilimizde iletişim sorunu, kopukluk vardı. Öncelikle bu kopukluğu gideceğiz. İlçelerimizle olan kopukluğu da aşmak için, her ay bir ilçemizde yönetim kurulu toplantısı yapmayı planlıyoruz. Bölgemizin dinamiklerini ortak bir paydada buluşturarak birlikteliği sağlamak istiyoruz. Sanayi bölgeleri, ihracatçı birlikleri, sanayici ve iş adamları dernekleri, diğer iş dünyası örgütleri ve meslek kuruluşlarını aynı zeminde buluşturmak istiyoruz. Kent için proje üretmeyen, kentin tüm dinamiklerini ortak paydada buluşturmayı amaçlıyoruz. Bu birlikteliği sağlayabilirsek Bilecik için daha güçlü bir ses çıkarmış oluruz.

Üniversite-sanayi işbirliğinin geliştirilmesi için projeleriniz var mı?

Üniversitemizde şu an 12 bin civarında öğrenci var. Hızlı bir şekilde büyüme sürüyor. Üniversiteyle işbirliği noktasında, proje grubumuza zaten 2 akademisyen şu an katkı sunuyor. Bilecik'in son yıllardaki kazanımlarını üniversitemiz hızlandırmıştır. Biz, bunun devamı için üzerimize düşeni yapacağız ve çok daha sık görüşmelerde bulunacağız. Üniversitenin laboratuvarıyla ilgili proje hazırlandı ve BEBKA'ya da gönderildi. Ortak projelerimizi gerçekleştireceğiz.

Çevre konusunda üyelerimizi bilinçlendireceğiz

Dergimizin bu sayıdaki ana gündem maddesi 'çevre.' Bilecik'te çevre adına bugüne kadar yapılanları yeterli buluyor musunuz? Bundan

sonrası için Bilecik TSO nelere dikkat edecek?

Orman alanı noktasında çok iyi yerdeyiz. Seçimlerimize 2 hafta kala Türkiye İhracatçılar Meclisi'nin (TİM) organize ettiği fidan dikimi organizasyonu gerçekleşti, biz de ona katıldık. Orman Bakanlığı'nın da yetkilileri törene katıldı, önemli açıklamalar yaptı. Çevre konusunda iyi noktadayız. Ortak atık su arıtma tesislerinin varlığı da çok önemlidir. Bu konuda da biz üyelerimizi bilinçlendireceğiz.

Sorunları dile getirme noktasında Ankara'yla iletişimde neler yaptınız ve yapmayı planlıyorsunuz?

Seçimden sonra TOBB Başkanı'mız Sayın Rifat Hisarcıkıoğlu'nu ziyaret ettiğimizde kendisi Bilecik'ten yana şikâyetçiydi. TOBB'un olanaklarından fazla faydalanmadığımızı ifade ettiler. Biz de bu noktada köprü oluşturacağız. TOBB, 1 milyon 200 bin üyesiyle en büyük sivil toplum kuruluşudur. O yüzden olanakları da çok fazla. Biz de yılda 2 kez tüm TOBB üyelerine yönelik seminer yapacağız. Bugüne kadar yapılmayan ufuk açıcı toplantıları düzenleyeceğiz. 2023 Vizyonu'na hep birlikte katkı sunmalıyız. Bilecik için üzerimize ne düşüyorsa biz yapacağız.

Sizce Bilecik neyin kenti olmalıdır? Sanayi mi, tarih mi, ticaret mi?

Kendimize bir hedef belirlememiz gerekiyor. En kısa zamanda bu konuda kamu kurum kuruluşlarının da yer alacağı kapsamlı bir toplantı yapmak istiyoruz. Öncelikli sorunları ve hedefi belirleyip hareket etmeliyiz. Madencilikimiz ön plana çıkarılabilir, sanayi yeterli noktada değil. Turizm ve ormanlarımız ön plana çıkarılmalı.

DOSYA

Yeşilden maviye huzur durakları

Bursa, Eskişehir ve Bilecik'in saklı cennetleri
şehir yaşamının stresinden uzaklaşmak
isteyenleri bekliyor.

Marmara'nın güzeli BURSA

Marmara Bölgesi'nde sanayi kenti kimliği ile öne çıkan Bursa, doğal güzellikleri ve değerleriyle de görenleri kendisine hayran bırakıyor.

Bursa, doğal güzellikleri ile de çok zengin bir şehir. Bursa öyle çok güzelliği bünyesinde barındırır ki, gezmek için hangi birinden başlayacağınızı şaşırırsınız. Her köşesi bambaşka bir sürprizle sizi karşılayan Yeşil Bursa'nın güzelliklerine yakından şahit olduğça, ona daha çok bağlanacaksınız. Bu güzelliklerden bazılarını yakından bakalım:

Irgandı Köprüsü

Teleferik

Uludağ

Uludağ

Uludağ

Uludağ

Uludağ, 2 bin 543 m yüksekliği ile Türkiye'nin en büyük kış ve doğa sporları merkezidir. Marmara Bölgesi'nin en yüksek dağıdır. Kuzeybatı-güneydoğu doğrultusunda uzanan Uludağ'ın uzunluğu 40 km'yi bulur. Genişliği ise 15-20 km'dir. Toplu ve heybetli bir görünüme sahip olan bu dağın Bursa'ya bakan yamaçları kademeli, güneye Orhaneli'ne bakan tarafları ise düz ve daha diktir. En yüksek noktası göller bölgesinde yer alan Uludağtepe'dir. Uzaktan Bursa'ya yaklaşılırken ve oteller bölgesinde görülen yüksek tepe genelde zirve olarak algılanır. Hâlbuki zirve gibi görünen o tepenin ismi Keşiş Tepedir ve yüksekliği 2486 metredir. Uludağtepe ya da Karatepe (2543 m) Keşiş Tepe'nin 5 km güneydoğusunda yer alır. Dağın kuzey tarafında Sarıalan, Kirazlı, Kadı, Sobra yaylaları vardır. 1933'te Uludağ'a bir otel, bir de muntazam şose yol yapılmış, böylece bu

tarihten itibaren Uludağ kış ve kayak sporları için bir merkez haline gelmiştir. Uludağ; modern dağ tesisleri, 1963'te hizmete açılan Türkiye'nin ilk teleferiği, dördüncü büyük kent olan Bursa'nın hemen yanında olması ile dağ ve kış turizminin merkezi olmuştur. Uludağ Türkiye'nin en büyük kayak merkezidir. Uludağ'ın yüksek yerlerinde eski buzullara ait izlere raslanmaktadır. Karatepe'nin kuzeyindeki Aynalıgöl, Karagöl ve Kilimliçöl, Buzul Gölleri bu izlerin en önemlileridir. Bu göllerin beyaz kar yığınları buraların güzelliğine güzellik katmaktadır. Uludağ'ın zirvesi olan Kara Tepe (2543 m) altındaki kar çukurundaki kar, yaz kış erimez. Türkiye'nin en alçakta kalıcı kar bulunan dağıdır. Uludağ, bitkisel zenginlik bakımından ender yerlerden biridir. Mart ayında alt kademelerde başlayan uyanma, yaz boyunca zirvede devam etmektedir. Özellikle orman kuşağının üzerinde yer alan ve pek çok kişi tarafından kıraç olarak bilinen dağda, çok zengin ve bu bölgeye özgü nadir bitki türleri yayılış göstermektedir. Karaçam ormanları arasında sarıçam, 2100 metreden sonra bodur ardıçlar, 2300 metreye kadar otsu türler ile temsil edilen Alpin bitkiler hakimdir. Dağın etek bölümlerinde meşe, kestane, çınar, ceviz ağaçlarına, 300-400 m kadar olan kısımda Akdeniz bitkilerine, daha yukarlarda nemli orman bitkilerine rastlanır. Dağın

iklimi alt kademelerden zirveye doğru kademeli değişimler göstermektedir. Alt kademelerdeki Akdeniz iklimi ile Karadeniz ikliminin geçiş tipi gözlenir. Uludağ Milli Parkı içinde ayı, kurt, tilki, sincap, tavşan, gelincik, yılan, yaban domuzu, kertenkele, akbaba, dağ kartalı, ağaçkakan, baykuş, kumru, dağ bülbülü, serçe gibi değişik hayvanlar yaşamlarını sürdürmektedir. Kırmızı Orman Karıncası da Uludağ ormanlarına büyük fayda sağlamaktadır. Ayrıca yeşil tarlada bir geyik üretme çiftliği vardır. Sakallı Akbaba (*Grpaetus barbatus*) ise Uludağ'da yaşayan endemik türdür. 46 tür kelebek yaşamakta, Apollon Kelebeği'nin Uludağ'a özgü endemik türü bulunmaktadır. Türkiye'deki en büyük kelebek olma özelliğine sahip olan Apollo Kelebeği, zaman zaman 6.000 metre yükseklikte bile kendine yaşama imkânı bulur. Vücutları kürke benzeyen siyah tüylerle kaplıdır. Gövdenin koyu rengi güneşten ısı emmesine yardımcı olur. Bu kanatlar kelebeğin olağan üstü yükselmesini sağlar.

Uluabat Gölü

Karacabey İlçesi'nin batısında yer alan Uluabat Gölü, ilçe merkezine 5 kilometre uzaklıkta. Ulubat Gölü 136 kilometrekare yüzölçümlü bir göldür. Uzunluğu 24 kilometre genişliği 12 kilometre derinliği 2-3 metre, en derin yeri 10 metre, denizden yüksekliği 5 metredir. Bu yayvan çanaklı gölde yağışlardan sonra kabarma ve çukur yerlere taşkınlar olur bu sıralarda gölün yüzölçümü 160

kilometrekareyi geçer. Kırmacı Çayı ile beslenir bir ayak ile suları Simav Çayı'na dökülür.

Göl suyu koloidal kil ihtiva ettiği için sürekli bulanıktır ve dolayısıyla ışık geçirgenliği çok azdır. İlkbaharda göle giren süspanse maddelerin artışına bağlı olarak ışık geçirgenliği 22 santimetreye kadar düşebilmektedir. Göldeki fitoplanktonların baskın durumuna göre göl suyuna bazen yeşilimsi-sarı, bazen de grimsi-sarı renkler hakim olmaktadır. Göle giren su miktarı mevsimlere ve yıllara göre büyük değişiklik göstermektedir. Gölün fazla suları, gölün batısındaki Uluabat Deresi'yle Susurluk Çayı'na ve bu çay vasıtasıyla da Marmara Denizi'ne boşalmaktadır. Ancak, göl su seviyesi Uluabat Deresi'nin altına düştüğünde dere, göle doğru akışa geçerek gölü beslemektedir. Ayrıca, gölden pompalarla su çekilmekte ve göl çevresindeki 6350 hektar tarım arazisi sulanmaktadır.

Göl, başta su ürünleri üretimi olmak üzere sulama suyu amacıyla kullanılmaktadır. Uluabat Gölü etrafında Gölyazı ve Akçalar Beldeleri ile Fadıllı, Akçapınar, Doruk, Uluabat, Kumkadi, Karaoğlan, Gökıy ve Eskikaraağaç köyleri yer almaktadır.

Uluabat Gölü, sulcul bitkiler yönünden ülkemizin en zengin sulak alanlarından biridir. Gölün hemen hemen bütün kıyıları geniş sazlıklarla, sığ kesimleri ise su içi bitkileri ile kaplıdır. Bütün sulak alanlarda olduğu gibi, Uluabat Gölü'nde de en yaygın bitki

Uluabat Gölü

grubu kamış ve sazdır. *Phragmites australis*'in hakim olduğu yerlerde yem kanyası, su sandalye sazi ve *Stachys palustris* görülmektedir. Gölün kuzeybatısındaki geniş sulak çayırıklarda, deniz sandalye sazi hakimdir. Alanda görülen diğer türler, bataklık sandalye sazi, *Agrostis stolonifera* ve mızraklı kaşık otudur.

Uluabat Gölü, Türkiye'nin en geniş nilüfer yataklarına sahiptir. Beyaz nilüfer gölün kuzeydoğu kıyılarında ve Mustafakemalpaşa Çayı'nın göle giriş ağzında çok geniş alanları kaplamaktadır. Nilüferlerin bulunduğu alanlarda tilki kuyruğu, kıvrıkcık su sümbülü ile su sandalye sazi görülmektedir. Gölün kuzeydoğusunda ise, nilüferlerle birlikte dik sığır sazi ve *Paspalum paspalodes* bulunmaktadır.

Tilki kuyruğu ve su sümbülleri gölde yaygın olarak görülen diğer bitki türleridir. Tilki kuyruğu gölün güneybatı ucunda ve Mustafakemalpaşa Çayı'nın döküldüğü yerlerde saf topluluklar oluşturmaktadır.

Gölün güneybatı kesimlerinde ılgınlar, tuzcul karakterli *Salicornia* üyeleri, *Artemisia* *santericum*, *Hordeum* *marinum* ve *Bromus* *hordeaceus* yaygındır. Yine Mustafakemalpaşa Çayı'nın döküldüğü yerde söğüt ve ılgınlardan oluşan bitki toplulukları bulunmaktadır.

Uluabat Gölü, biyolojik üretim yönünden eutrophic (bol gıdalı) göllerimizden biridir. Planktonlar ve dip canlıları bakımından zengin oluşu, değişik türden çok miktarda canlıların üremesi ve beslenmesi için ideal bir ortam oluşturmıştır. Göldeki yüz binlerce kuşun varlığı bunun en önemli göstergesidir ve bu bakımdan Avrupa ve Ortadoğu'nun da en önemli sulak alanlarından biridir. Gölde 21 değişik

Uluabat Gölü

balık türü saptanmıştır. Diğer göller ile karşılaştırıldığında bu sayı oldukça yüksektir. Anadolu'ya kuzeybatıdan giren kuş göç yolu üzerinde yer alması, önemli kuş alanlarından Kuş Gölü'ne çok yakın mesafede (35 km) bulunması, besin maddelerince oldukça zengin olması ve uygun iklim koşullarının var oluşu değişik türden kalabalık kuş gruplarının alanda beslenmesine, kışlamasına ve üremesine olanak sağlamaktadır. Uluabat Gölü, dünya çapında yok olma tehlikesi altında olan kuş türlerinden küçük karabatağın ülkemizdeki en önemli üreme alanıdır. Türkiye'deki toplam kuluçka popülasyonu 1500 çift olarak tahmin edilen türün, 300 çifti alanda kuluçkaya yatmaktadır. Gölde üreme dönemi dışında da önemli sayıda küçük karabatak barınmaktadır. Uluabat Gölü,

yine dünya çapında yok olma tehlikesi ile altında olan tepeli pelikanın da önemli beslenme ve kışlama alanlarından biri olup, Ekim 1994'de gölde 136 bireylik popülasyonu kaydedilmiştir. Gölde, kuluçkaya yatan diğer önemli türler; Alaca balıkçıl, kaşıkçı, küçük ak balıkçıl, ve çeltikçi, küçük balaban, gece balıkçılı, erguvani balıkçıl, saz delicesi, bataklık kırlangıcı, mahmuzlu kız kuşu, bıyıklı sumru, kara sumru gölde kuluçkaya yatan diğer kuş türleridir.

BURSA ŞELELELERİ

Suuçtu Şelalesi

Mustafakemalpaşa İlçesi'ne 10 kilometre uzaklıkta bulunan ve ilçenin içme suyu ihtiyacını karşılayan Suuçtu Şelalesi 38 metre yükseklikten dökülür. Çataltepe Mevkii'nde, Muradiyesarnıç Köyü yakınlarında, Karadere üzerinde fay hattının çökmesi ile oluşmuştur. Kayın, meşe, çam ağaçlarının gölgesinde serin bir dinlenme alanı yaratır.

Saitabat Şelalesi

Bursa'dan 21 kilometre uzaklıkta yer alan Saitabat, yemyeşil çimenler ve çınar ağaçlarıyla çevrili bir alandır. Uludağ eteklerindeki şelalenin aktığı kanyon, doğa sporları ile uğraşanların buluşma noktasıdır. Ankara yolunun 14 kilometresinden sonra dağa doğru 7 kilometrelik mesafede bulunan şelalenin yer aldığı Güvercinlik Köyü, çileği ve fasulyesi ile meşhurdur. Haftasonu özellikle mangalcıların keyif yaptığı Saitabat Şelalesi çevresi aynı zamanda doğa yürüyüşü için tercih edilen önemli parkur noktalarından biri durumundadır.

Su Düşen Şelalesi

Gemlik'e bağlı Haydariye Köyü sınırları içerisinde yer alan Su Düşen Şelalesi, büyüleyici doğası ve güzelliğiyle Saklı Cennet olarak da bilinir. Bakir bir ormanın içinde, 40 metreden dökülen Su Düşen Şelalesi ve oluşturduğu gölün etrafında alabalık tesisleri ve piknik alanları bulunur. Su Düşen Şelalesi'nin turizme kazandırılması için çabalar yoğunlaşırken, bölgede otopark çalışması, kamelyalar, şelale güzergâhına iki adet ahşap köprü, yürüyüş yolu ve oturma birimleri yapılması planlanıyor.

Kürekli dere Şelalesi

Yıldırım İlçesi Hamamlıkızık bölgesinde yer alan Kürekli dere Şelalesi, 82 metre yükseklikten dökülmektedir. Kent ormanının en gözde ve görsel objesi olan bu şelalenin yanı sıra çevrede kaya bahçeleri, tepeler, vadi ve dere gibi birçok doğal güzellik bulunmaktadır. Günün farklı saatlerinde değişik görsel temalara da ulaşıldığı bölgede mevsimlere bağlı renk hareketleri, kahverengi ve yeşilin her tonu yaprakların dökülmesiyle birlikte gözlemlenebilmektedir.

Aras Şelalesi

Aras Deresi ve Aras Şelalesi, Uludağ'ın kar sularını taşır ve tam kayalıkların içinden 15 metre yükseklikten düşer. Bursa-Soğukpınar arası 30 kilometre olup, köyden itibaren 5 kilometre stabilize bir yolla Ketenlik Bölgesi'ndeki yaylalara, oradan da şelaleye varılır.

Oylat Şelalesi

İnegöl İlçesi'ne bağlı 27 kilometre mesafede, Oylat Deresi'nin çağlayanlar meydana getirerek geçtiği vadi, çam,

Saitabat Şelalesi

Oylat Şelalesi

Suuçtu Şelalesi

gürgen, meşe, kestane ıhlamur, kavak, çınar ağaçları ile kuşburnu ve böğürtlen bitkilerinden oluşan ormanla bütünleşir. Doğanın serinliği ve yumusaklığı sayesinde dinlendirici bir özelliğe sahip, Uludağ'ın kar suları ve civardaki kaynaklarla beslenen bu dere, 45 dakikalık mesafede ormanın içinde güzel bir şelale oluşturmaktadır.

Longoz Ormanları

Susurluk Irmağı'nın Marmara Denizi'ne döküldüğü delta bölgesi, Karacabeyliler tarafından 'Boğaz' veya 'Kocaçay Deresi' adıyla anılmaktadır. Burada Poyraz, Dalyan ve Arapçiftliği isimli üç adet lagün gölleriyle, göçmen kuşların Güney Marmara'daki konaklama merkezlerinden 'Longoz (Subasar-Bataklik) Ormanları' yer almaktadır. Çok sayıda canlı türünün gözlemlendiği longoz ormanları, ilçenin Boğaz Köyü ile Bayramdere (Yeniköy) arasındadır. Karacabey, Türkiye coğrafyasında sulak alanları, ırmakları ve verimli topraklarıyla ön plana çıkarken, günümüzde bunları koruma şemsiyesi altına alacak projeler üretilmeye başlanmıştır. Longoz ormanları ile çevresindeki lagün göllerinin sürdürülebilir turizm doğrultusunda Karacabey'in ve ülkenin gelecek nesillerine tüm değerleri ve güzellikleriyle

doğal miras olarak kalması hazırlanan projelerin asıl amacıdır. Projeler hayata geçirildiği takdirde, longoz ormanları ile söz konusu doğal zenginlik bölgesi 'Koruma öncelikli orman' ve 'Milli Park' haline getirilecektir.

İnkaya Çınarı

Bursa'nın simgelerinden biri olan ve 600'ü aşan yaşıyla 'İnkaya Çınarı', Osmanlı döneminde dikilmiş 'En diri çınar' özelliğini taşıyor. Osmangazi ilçesinde bulunan ağaç, adını Osmanlı Devleti'nin ilk köylerinden biri olan Bursa-Uludağ yolu üzerindeki İnkaya köyünden alıyor. Her biri ağaç gövdesi kalınlığındaki

heybetli dallarıyla Bursa'yı adeta kucaklayan çınar, kentin anıt ağaçları arasında en çok tanınanı olarak boy gösteriyor. 35 metrelik boyu ve 9.2 metrelik çevresiyle görenleri şaşkına çeviren tarihi çınarın, her bir dalının

kalınlığı bile 3-4 metreyi buluyor. 6 asırlık tarihiyle adeta Türk ulusunun bir dönemine tanıklık eden tarihi çınarın, dallarının altında çay bahçesi, restoran, market, hediyelik eşya dükkanları bulunuyor. İnkaya sakinleri, yaptıkları el işlerini, bahçesinde ya da tarlasında yetiştirdiği meyve ve sebzeleri de çınarın etrafında kurduğu tezgahlarda satıyor.

Eskişehir’de doğa turizmi için çok alternatif var

Kıraç İç Anadolu’nun şanslı kenti Eskişehir’deki orman içi dinlenme alanları, akarsu boylarındaki mesire yerleri, şehrin karmaşasından uzaklaşmak isteyenler için çeşitli alternatifler sunuyor.

Eskişehir

İsa'dan önce birinci bin yılda Porsuk Nehri kıyılarında Frigyalılar tarafından kurulan Eskişehir, Türkiye'nin en önemli yol kavşaklarından birisidir. Yunus Emre, Nasrettin Hoca gibi tarihi kişileri yetiştiren Eskişehir; Lületaşı, çeşitli hastalıklara iyi gelen sıcak su kaynakları ile de ünlüdür. Eskişehir kültürel zenginliği kadar doğal güzellikleri, mutfağı ve alışverişi olanakları ile de önemli bir turizm çekim merkezi olmayı hedeflemektedir. Eskişehir’de mesire yeri olarak, bitki örtüsünün pek olanak vermemesine karşın belirli

yerlerde düzenlenen orman içi dinlenme yerlerinden, içmeler ve kaplıcalardan, ilde yer alan akarsu boylarından ve baraj göllerinden yararlanılmaktadır. İşte Eskişehir’in önemli doğal güzellikleri...

Balıkdamı Gölü

Son otuz yıl boyunca, Türkiye'nin, ülke sınırları içinde doğup denize dökülen en uzun ikinci akarsuyu olan Sakarya Nehri boyunca uzanan on binlerce hektar taşkın ovası ve bataklık, kurutma ve taşkın kontrolü çalışmaları sonucunda kurutulmuş ya da tarım

alanına çevrilmiştir. Balıkdamı, bu akarsu üzerinde yer alan son sulak alanlardan biridir. İki bölümden oluşur. Asıl Balıkdamı olarak tanınan ve 503 kilometrekarelik bir alana yayılmış geniş sazlık, çamur düzlükleri ve (kış ve bahar aylarında) göllerden oluşan doğu bölümü ile Kurtşeyh ve Ahiler köyleri arasında yer alan geniş bataklık ve çayırlardan oluşan batı bölümü. En doğuda, nehrin üzerine taştan inşa edilmiş basit bir set, Balıkdamı’nda suyun yükselmesinin en önemli nedenidir. Alan, çayır delicesi ve küçük kerkenez

Balıkdamı Gölü

Balıkdamı Gölü

Sakarya Başı

popülasyonları ve göçmen leylekler ile özel koruma alanı statüsü kazanır. Bölge, angıtın da içlerinde bulunduğu sokuşları için göç sırasında büyük önem taşır. Mart 1993'te 22 bin 847 adet sayılmıştır. Balıkdamı Köyü yakınlarındaki ağaclar küçük ak balıkçıl, gece balıkçılı, alaca balıkçıl ve ekin kargasına yuva oluşturlar. Birkaç çift balaban, bataklıkta yuva yapar. Küçük karabatağın da üredığı tahmin edilmektedir. Balıkdamı, 1988'de Sit Alanı, 1994'te Yaban Hayatı Koruma Sahası ilan edilmiştir. Özel Koruma Alanı sınırları, Yaban Hayatı Koruma Sahası'nın sınırlarını izler.

Çatacık Geyik Ormanı

Eskişehir'in Mihalıççık İlçesi sınırları içinde bulunan Çatacık Ormanı, kızıl geyikleri, doğa güzellikleri, 200 yaşındaki

sarı çam ağacları ile doğa severler için önemli bir bölge olma özelliğı taşıyor. Sündiken Dağları arasındaki bir yaylada bulunan, Eskişehir'in kent merkezine 93 kilometre, Mihalıççık İlçe merkezine 64 kilometre uzaklıkta yer alan Çatacık Ormanı'nda yeşilin her tonu görülebiliyor. Çatacık Ormanı, sarı çam zenginliğinin yanında kızıl geyikleri, birçok yaban meyve ağacı ve çiçeğı türünü de barındırıyor. Kızıl Geyik Merkezi'ndeki geyikleri ve orman içi dinlenme sahaları doğal güzellikleri olması nedeniyle gezip dinlenme, doğayı tanıma ve doğa sevgisini artırma imkanı sunuyor. Orman; kızıl geyiğın yanı sarı tilki, tavşan, keklık, kurt, ayı, sincap, domuz, yırtıcı kuş türlerine de ev sahipliğı yapıyor.

1350 metre rakımlı Çatacık Orman Dinlenme Yeri, 4 hektar büyüklüğünde

alanıyla günü birlik kullanım tesislerine sahip. Doğa severler burada, Kızıl Geyik Tarihi Anıt Ormanı'nı ve 243 yıllık Asar Tepe Yangın Gözetleme Kulesi'ni görebilir.

Sahada 35-40 metre uzunluğunda 180-290 yaşındaki sarı çam ağacları bulunuyor. Çatacık Ormanı aynı zamanda Eskişehir Orman Bölge Müdürlüğü tarafından eğitim amaçlı kullanılıyor. Çatacık Ormanı'nda sarı çam anıt ağaclarından meydana gelen, bilimsel fonksiyonu bulunan ve doğal dengein korunmasında yararı görünen yerler kapsamına alınarak abide ormanı bulunuyor.

Eskişehir Doğa Koruma ve Milli Parklar Müdürlüğü, Çatacık Kızıl Geyik Gen Merkezi'nde 69 hektarlık kapalı sahada 5 yavru, 15 erkek ve 15 dişi kızıl geyik var. Bunların dışında ormanda da 500-600 arası kızıl geyik bulunuyor. 15 Haziran-15 Temmuz'da yavruleyen kızıl geyiklerin, beslenme şartlarına göre erkekleri 15-20, dişileri 10-15 yıl yaşıyor. Beslenmeleri pancar, yonca, doğal bitkiler, sanayi yemleri ile yapılıyor. Bir geyik aylık 150 kilogram yem tüketiyor. Kış aylarında orman içindeki farklı alanlarda yapılan yemliklere, görevlilerce yem bırakılıyor.

Sakaryabaşı

Sakaryabaşı'nın (Sakarya Nehri'nin) doğu yakası Sarıkayalarda iki büyük

mağara girişi vardır. Birincisinde hac işaretleri olan kesme kayalar mevcuttur. Giriş yolları heyelan ve toprak dolması ile tıkanmış ve Hamam Kaya denilen Frigler zamanında bir kapalı havuzlu hamam önünde, açık havuzlu hamam bulunmaktaydı, kalıntılarının temelleri

kaplayan Sakaryabaşı, güzel bir mesire yeridir. 1992 yılında 3 yıldızlı turistik otel ve müstemilatı olarak yaptırılan olimpik yüzme havuzu, çocuk yüzme havuzu ve spor kompleksleri minifutbol, basketbol, teniskort, voleybol ve çocuk oyun sahaları bu güzel beldemize ayrı

yer alan Kalabak köyü yakınlarındaki orman içinde 10 hektar büyüklüğünde bir alandır. Kent merkezine 42 kilometre uzaklıktaki dinlenme yerine giderken tahmin edemeyeceğiniz bir doğal zenginliğe sahiptir. Adını, aldığı şelalesi ve karaçam, ardıç, çınar, akçağaç, fındık, söğüt, alıç, kavak, kızılçık, böğürtlen, yabani gül, meşe, sarmaşık türlerinden oluşan bir bitki yapısıyla sizi başka dünyalara götürür. Kalabak Köyü yakınlarındaki orman içi dinlenme yeri zengin floryasıyla güzel bir doğal görünüme sahiptir. 1988 yılında tesis edilmiştir.

MAĞARALAR

Yelinüstü Mağarası

Sivrihisar ile Günyüzü-Sakarya Nehri arasında uzanan Sivrihisar Dağları'nın son bölümünü oluşturan Arayit Dağı'nın (1819 m) doğu yamacında bulunan Yelinüstü Mağarası; Kayakent(Holanta) Kasabası'nın hemen kenarında yer alır. Günyüzü Ovası'na hakim bir noktadaki mağaraya, Ankara-Eskişehir veya Ankara-Polatlı-Yunak (Konya) Karayolları'ndan gidilmektedir. Ankara-Eskişehir Karayolu'ndan ayrılan Günyüzü-Yunak Yolu'nun üzerinde bulunan Kayakent'in hemen kenarındaki Yelinüstü Mağarası'na herhangi bir vasıta veya yaya olarak gidilebilmektedir. Yarı yatay-yarı dikey uzanımlı olan Yelinüstü Mağarası, birbirine bağlı iki kat ve dört büyük salondan meydana gelmiştir. Girişteki salonda tahrip edilmiş su havuzları (sarnıç) yer alır. Eğimli büyük salonda bulunan dev sarnıç hiç tahrip olmamış ve çok muhteşemdir. Bu salonun sonunda bulunan ve girişi göre 83 metre ve 90 metrede yer alan iki salon ise görünümüleri son derece güzel sarkıt, dikit, sütun, duvar ve perde damlatışları ile kaplıdır. Bu arkeolojik kalıntı ve ilginç oluşum ve gelişim özellikleri nedeniyle Yelinüstü Mağarası, turizm amaçlı kullanıma uygundur. Ayrıca askeri amaçlarla lojistik alan ve sığınak olarak, depolamacılık ve kültür mantarcılığı için de kullanıma uygundur.

Yelini Mağarası

Mağara Sivrihisar ile Günyüzü-Sakarya Nehri arasında uzanan Sivrihisar Dağları'nın Sakarya Nehri'ne bakan ve ovada kaybolan güneydoğu uç noktasında yer alır. Mağaraya Ankara-Eskişehir veya

Kalabak Şelalesi

günümüze kadar gelmiştir. Kırkkız ve kaynağı çevresi eski yerleşme yeri olup, burada yerleşim kalıntıları ve mezarlar vardır. Hamam Kaya'nın 100 metre doğusunda bir höyük bulunmaktadır. Sakaryabaşı su kaynakları; Eskişehir, Afyon Devlet Karayolu'nun doğu ayağında başlar, sağlam soluk kaynaklanır. Yaklaşık 250 bin metrekarelik bir alanı

bir görünüm ve güzellik kazandırmıştır. Buradaki şahıslara ait aile lokantalarında, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin yetiştirdiği su ürünlerinden alabalık, aynalı sazan, yayın ve benzeri su ürünlerini tatmak mümkündür.

Kalabak Şelalesi

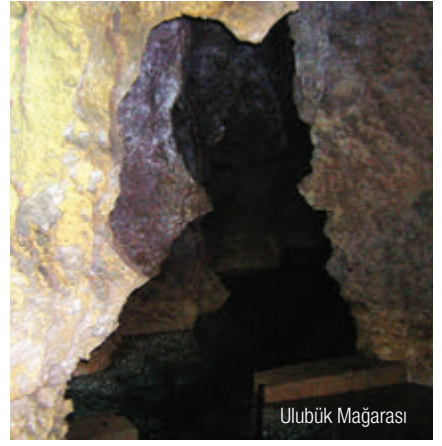
Kalabak Şelalesi kentin güneyinde

Eskişehir Kent Ormanı

Çatacık

Ulubük Mağarası

Ankara-Polatlı -Yunak karayollarından gidilmektedir. Ankara-Eskişehir Karayolu'nun Günyüzü İlçesi'ne ayrılan ve Kayakent Kasabası'ndan geçerek Yunak (Konya)'a giden asfalt yol ile mağaranın yakınına kadar gidilmektedir. Üst paleolitik dönemden beri insanlar için sığınak ve ibadet yeri olarak kullanılan Yelini Mağarası'nın içi, görünüşleri son derece güzel sarkıt, dikit, sütun, makarna sarkıtlar, duvar ve perde damlatışları ile kaplıdır. Büyük boyutlara ulaşan bu oluşumların yanı sıra mağara dışında ve içerisinde antropolojik ve arkeolojik kalıntı veya izler mevcuttur. Tüm bu özellikler, Yelini Mağarası'nı turizm amaçlı kullanım için cazip bir mağara haline getirmiştir. Ulaşımı da kolaydır.

Beyyayla Düdeni

Eskişehir'in kuzeyinde, Sakarya Nehri'nin tabanında bulunan Sarıcakaya İlçesinin kuzeyindeki Beyyayla Köyü'nün 1,5 kilometre kuzeybatısında yer alır. Sakarya Nehri tarafından 900-1000 metre yarılan yüksek bir karstik plato üzerinde,

kuzeye (Yenipazar Polyesi) doğru gelişen mağaraya Sarıcakaya-Beyyayla Köyü Yolu'ndan gidilmektedir. Bu yol, köye kadar düzgündür. Buradan sonra, 1,5 kilometrelik dar bir yolda, herhangi bir araçla mağaranın önüne kadar varılır. Akarsularca derince yarılarak askıda kalmış yüksek bir bölgede bulunan Beyyayla Düdeni, iki ucundan açık yerköprü özelliğinde bir mağaradır. Mağaranın içinde yer altı deresi, göller ve yer yer damlatış şekilleri yer alır. Bu özellikleri turizm amaçlı kullanıma uygundur. Ayrıca doğal çevrenin vahşi güzelliği görülmeğe değerdir.

Ulubük Mağarası

Alpu İlçesi'nin yaklaşık 30 kilometre kuzey batısında, Alpinar Köyü'nün 2 kilometre güneyindeki Ulubük Yaylası'nda yer alır. Mağaranın bulunduğu alan Sakarya Nehri ve Porsuk Çayı (Eskişehir) akarsu havzalarını birbirinden ayıran yüksek bir sırt halindedir. Sakarya'ya bakan mağaraya Eskişehir-Alpu-Gökçekaya Barajı yolu

ile gidilmektedir. Alpu'dan, Gökçekaya Barajı'na giden yolun 20. kilometresinden sola ayrılan 10 kilometrelik stabilize yol, önce Ulubük Yaylası'na daha sonra da Alapınar Köyünden geçer ve Sakarı Karacaören'e gider. Mağaranın önüne kadar herhangi bir vasıta ile gidilebilir. Sakarya Nehri'ne bakan ormanlık yüksek bir alanda bulunan Ulubük Mağarası'nın içi, zengin damlatışlarla kaplıdır. Ancak mağara çok küçük ve basık olduğundan, insan zorlukla yürüyebilmektedir. Bu nedenle turizm amaçlı kullanıma fazla uygun değildir. Buna karşın prehistorik dönemlerde insanlar tarafından kullanıldığından dolayı antropolojik önemi son derece fazladır. Bölgede, tarih öncesi devirlerde kullanılan mağaralar çok azdır. Burada yapılacak kazıda, ilk insanın özellikleri ve hareketlerini aydınlatacak eserler bulunabilir.

Bilecik'in doğal güzellikleri keşfedilmeyi bekliyor

Bilecik'in inanılmaz güzelliklerle dolu tabiatı keşfedilmeyi bekliyor. Yemyeşil, kekik kokan dağları, yaylaları, rengarenk çiçekleri, bozulmamış, kirlenmemiş göletlerin ulu çınar, çam, köknar ağaçlarıyla kucaklaştığı, serinlikleri, mavilikleri, yeşillikleri, güzelliklerini göreceksiniz. Berrak sularından kana kana içip, tertemiz havayı soluyarak; her biri ayrı çekicilikteki değerlerinden kendinizi ayıramayacaksınız.

Bilecik İnhisar

Bilecik, Marmara Bölgesi'nin güney doğusunda; Marmara, Karadeniz, İç Anadolu ve Ege bölgelerinin kesim noktaları üzerinde yer alır. İlin bilinen en eski isimleri arasında Agrilion ve Belekoma vardır. Bilecik doğal kaynaklar bakımından zengin sayılabilecek bir ildir. Sakarya Nehri ve bu nehre dökülen akarsular, yaylalar, mesire yerleri çok yoğun olmasa da ormanlık alanlar, hemen hemen bütün ilçelerde mevcuttur.

YAYLALAR

Kömürsu Yaylası

Bozüyük İlçesi'ne 28 kilometre uzaklıkta köknar, karaçam, kayın, ardıç ve çeşitli çiçeklerle kaplıdır. Kış turizmi açısından önemli yaylalardandır. 90 hektar alana sahip yayla da yükseklik 1.700 metredir.

Çiçekli Yayla

Bozüyük İlçesi'nin tertemiz havası, berrak

suları, yemyeşil çimenleri, rengarenk çiçekleri, orman dokusu ve endemik bitkisi 'Çimtien'in kapladığı kekik kokulu çiçekli yayla Üçtepeler Mevkii'nde 1.906 metre yüksekliktedir.

Sofular Yaylası

İlçe merkezine 25 kilometre uzaklıktaki çam ve köknar ağaçları ile kaplı yaylanın yüksekliği ortalama 1.600 metre civarındadır. Yayla, turizmi açısından

önemlidir. 104 hektar açık alana sahiptir.

Uzunçam Yaylası

Kayın, çam ve diğer çeşitli ağaçların yer aldığı yayla, Pazaryeri ilçe merkezine 14 kilometre uzaklıktadır.

Küçükelmali Göleti Çevresi

Pazaryeri ilçe merkezine 10 kilometre uzaklıktaki Küçükelmali Köyü yakınında, çam ağaçlarıyla kaplı orman içi dinlenme

Günyurdu Baraj Gölü

Bozcaarmut Gölleti

Pelitözü Gölleti

Pelitözü Gölleti

yeridir. İçinde tenis kortu, oyun sahaları ve masa, bank ,ocak, tuvalet, çocuk parkı bulunmaktadır. Gençlik ve izci kampları için de elverişli olan gölet çevresinin rakımı 950 meter olup, doğa sporları ve kültür park niteliğindedir.

Bozcaarmut Gölleti Çevresi

Bozcaarmut Köyü yakınlarında ilçe merkezine 15 kilometri uzaklıkta, çevresi köknar ve çam ormanları ile kaplı, kamp ve dinlenme yeri olarak elverişli bir mesire alanıdır. Bozcaarmut Gölleti'nde rakım 1.051 metredir.

Pelitözü Gölleti

İl merkezine 7 kilometre uzaklıkta, etrafı çam ağaçlarıyla kaplı gölet; ulaşım kolaylığı ve geniş bir alana sahip olması nedeniyle özellikle hafta sonlarında büyük rağbet görmektedir.

Türbin

Bozüyük ilçe merkezine 7 kilometre uzaklıktadır. İçinde; lokanta, açıkta yemek yeme yerleri, kamelya, çocuk bahçesi ve kabinleri bulunmaktadır. İçinden akan suyu ve çağlayanıyla ilgi çeken ve tercih edilen bir mesire yeridir.

Kınık Şelalesi

Merkez Kınık Köyü, Alamandere Mevkii yakınındaki kayalıktan çıkan su ilginç bir görüntü vermektedir. İl merkezine uzaklığı yaklaşık 25 kilometredir

Atatürk Köşkü

Bozüyük ilçesine 22 kilometre uzaklıkta, Gülalan Mevkii'ndeki orman dokusu içinde güzel bir sivil mimari örneği olan köşkün ve çevresinin güzellikleri hayranlık uyandırır.

Dodurga Barajı

Bozüyük Dodurga Kasabasının yakınındaki baraj ve çevresi dinlenme ve olta balıkçılığı için tercih edilen bir yerdir.

Yukarı Çaylı Şelalesi

Yenipazar İlçesi, Yukarı Çaylı Köyü'ndeki şelalenin suyunun düşüş yüksekliği ve çevresi ilgi çekicidir.

Yediler Ormanlığı

Kent merkezine 2 km uzaklıkta, kentin Eskişehir çıkışında yer alan orman "Atatürk Ormanı" adı ile de adlandırılmaktadır. Gezi ve yürüyüş alanı olarak uygun bir yerdir.

Harmankaya Kanyonu

Harmankaya Kanyonu, Türkiye'nin doğa harikası alanlarından biridir. 206 hektara yayılan bu kanyon kısa bir süre öncesine kadar taş ocaklarının tehdidi altında yok olmaya mahkum edilmişti. Orman ve Su İşleri Bakanlığı, bu tehtide son vererek Harmankaya Kanyonu'nu tabiat parkı ilan etti.

İÇMELER VE KAPLICALAR

Osmaneli Selçik İçmeleri

Osmaneli'ye 9 kilometre uzaklıkta, sodyum klorür, sodyum bikarbonat, sodyum sülfatça zengin olan suyunun sıcaklığı 15-20 C°'dir. Mide, karaciğer,

safra kesesi, bağırsak ve idrar yolu hastalıklarına iyi gelip, böbrek ve mesane taşlarının düşürülmesinde etkilidir.

Söğüt Çaltı Kaplıcası

Söğüt İlçe merkezine 10 kilometre Bilecik il merkezine 40 kilometre Çaltı Köyü'ne, 5 kilometre uzaklıkta, Sakarya Nehri kıyısında bulunan kaplıcadan banyo ve içme suyu olarak yararlanılmaktadır. Kaplıcanın suyu 30 kilometre uzaklıktaki bir kaynaktan gelmektedir. Kaplıca, çıban, kaşıntılı deri hastalıkları, mide rahatsızlıkları, romatizma hastalıkları, nefrit, polinetrit, safra kesesi ve kadın hastalıklarına iyi gelmektedir.

Bozcaarmut Gölü

Türbin

Yenipazar Şelalesi

Harmankaya Kanyonu/Yenipazar

Çerkeşli Gölü-Osmaneli

İnhisar Şelalesi

Pelitözü Gölü

Yenipazar Kanyonu

Yukançaylı Şelalesi

Pelitözü Gölü

DOSYA

İhtisas komisyonları yol gösterici olacak

Bölge Planı Hazırlık Çalışmaları kapsamında düzenlenen Özel İhtisas Komisyonu toplantıları, gelecek 10 yılın yol haritasının çizilmesine ışık tutacak.

Özel İhtisas Komisyonu toplantıları yol gösteriyor

BEBKA tarafından gelecek 10 yılın yol haritasının belirlenmesi için 'Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı Hazırlık Çalışmaları' kapsamında düzenlenen Özel İhtisas Komisyonu toplantıları strateji belirlemede ışık tutacak.

BEBKA'nın Bursa, Eskişehir ve Bilecik'te düzenlediği ve bölgenin 2014-2023 dönemini şekillendirmeyi amaçladığı, 'Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı Hazırlık Çalışmaları' kapsamında düzenlenen Özel İhtisas Komisyonu toplantıları sona erdi. Kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla oluşturulan Özel İhtisas Komisyonları, il bazlı ve sektörel anlamda altı başlık altında oluşturuldu. İşte 3 ilde yapılan toplantılarda konuşulanlar:

Bursa'nın öncelikleri belirlendi

Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı Hazırlık Çalışmaları'nın Bursa'da gerçekleşen ilk toplantısı olan 'Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik Özel İhtisas Komisyonu' toplantısında ilin konuyla ilgili stratejik paydaşları ve üniversite öğretim üyeleri bir araya geldi. Toplantının ilk oturumunda Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik başlığında Bursa ili için temel eğilimler belirlendi. Toplantının ikinci oturumunda ise 2023 yılına yönelik temel eğilimler çerçevesinde Bursa ili için güçlü, zayıf yönler ve fırsat-tehditler ortaya konuldu. Toplantının son oturumunda ise "Mekânsal/Bölgesel Gelişme ve Yerleşimler" ile "Bölgesel Ulaşım, Lojistik ve Erişilebilirlik" başlıklarında il için öncelik ve strateji önerileri sunuldu. Sıralanan öncelik ve stratejiler Bölge Planı 2023 için altlık oluşturulmasında değerlendirilecek.

Bursa Sosyal Yapı Özel İhtisas Komisyonu toplantısında, 2014-2023 TR41 Bölge Planı hazırlıkları kapsamında, Bursa'da demografik gelişmeler, göç, sosyal yapıya ilişkin temel eğilim ve gelişmeler, eğitim, sağlık, istihdam, meslekî eğitim, sosyal hizmetler gibi alanlardaki mevcut durum ve altyapı kapasitesi ortaya konuldu. Uluslararası ve ulusal eğilimlere paralel olarak önümüzdeki on yıllık süreçte Bursa'yı bekleyen sosyal yapıyı etkileyecek ana konuların tartışıldığı toplantıda, ilin bu anlamdaki güçlü ve zayıf yönleri ile ortaya çıkabilecek fırsat

Bursa Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Özel İhtisas Komisyonu Toplantısı'nda, ilin önde gelen stratejik paydaşları, sektörlerdeki sorunlar ve gelişme alanlarına dair görüşlerini paylaştı.

Bursa Sosyal Yapı Özel İhtisas Komisyonu

Bursa Sanayi Özel İhtisas Komisyonu

ve tehditler ele alındı. Son bölümde ise sosyoekonomik yapı başlığı altında

kentsel hizmetler, kentlilik bilinci, istihdam ve meslekî eğitim ile kurumlar

Bursa Turizm Özel İhtisas Komisyonu

arası işbirlikleri tartışıldı. Öte yandan sosyal altyapı başlığında ise dezavantajlı gruplara yönelik sosyal hizmetler, eğitim ve sağlık gibi temel hizmetler ve göç tartışıldı. Bu alanlarda ilin, sosyal kalkınma anlamında benimseyeceği öncelik ve stratejiler 2023 yılı vizyonunda değerlendirildi.

Bursa Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Özel İhtisas Komisyonu toplantısında da ilin önde gelen stratejik paydaşları, önümüzdeki dönemde meydana gelmesi muhtemel gelişmeler ışığında bu sektörlerdeki sorunlar ve gelişme alanlarına dair görüşlerini paylaştı. Katılımcılar tarafından temiz üretimin önemi vurgulandı ve temiz üretime geçişin hızlandırılmasının gerekliliği anlatıldı. Bazı ilçelerde atıksu arıtma tesislerinin ve katı atık düzenli depolama alanlarının olmaması insan sağlığı ve çevreyi tehdit ettiğinden, gerekli önlemlerin alınması gerektiği katılımcılar tarafından belirtildi. Ayrıca enerji yoğunluğunun azaltılması ve enerji verimliliği konusunda bilincin artırılması komisyon üyeleri tarafından önerildi.

Bursa Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormancılık Özel İhtisas Komisyonu'nda ise tarım konusunda temel eğilim olarak ilde mevsimlik tarım işçisi talebinin yüksek olduğu ancak tarımda istihdamla ilgili kayıtların sağlıklı olmadığı, ihracat birlikleri üzerinden yapılan ihracatın da yalnızca Bursa ihracatı olmadığı ancak ihracatın çıkışının yapıldığı il olan Bursa'ya ait görüldüğünden bahsedildi. Genel olarak

tarımsal örgütlenme, gıda güvenliği, iyi tarım, organik tarım, ihracat, istihdam ve kırsal kalkınma konusunda odaklanılan tartışmalarda, özellikle tarım arazilerinin parçalı olmasına, tarımsal örgütlenmenin dağınıklığına değinildi.

Bursa Turizm Özel İhtisas Komisyonu toplantısında; sektörün mevcut durumu,

ulusal strateji belgelerinde yer alan öngörüler ve Bursa'da turizm alanında yapılan analiz ve envanter çalışmalarının değerlendirildiği sunumun ardından, ilde turizm sektöründe son yıllarda yaşanan çeşitlilik ile turizm altyapısındaki gelişmeler ve genel eğilimler ortaya konuldu. Turizm çeşitliliği, turizm altyapısı, tanıtım ve pazarlama, erişilebilirlik konularında GZFT analizi yapıldı. Turizm altyapısı mekânsal erişilebilirlik ve tanıtım, pazarlama, sektörler ve kurumlar arası işbirliği

eksenlerinde çözüme yönelik öncelikler, stratejiler ve faaliyetler belirlendi. Bursa Sanayi Özel İhtisas Komisyonu toplantısında ise, ele alınan sektörlerin mevcut durumu, sektörün yapısı, öncelikli müdahale alanları, sektördeki firmaların işbirliği derecesi ve potansiyeli, sektörün Bursa ili kapsamında 2023 yılı ihracat ve dönüşüm hedefleri ile ihtiyaç duyulan teşvik ve destek mekanizmaları ile ilgili görüşler ortaya konuldu.

Eskişehir turizminin geleceği tartışıldı

Turizm Özel İhtisas Komisyonu toplantısı, Eskişehir'de faaliyet gösteren ilgili kamu kurumları, sivil toplum örgütleri, özel sektör ve üniversite temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşti. Eskişehir turizm sektörünün durumu, ulusal strateji belgelerinde yer alan öngörüler ve Eskişehir'de turizm alanında yapılan analiz ve envanter çalışmalarının değerlendirildiği sunumun ardından, ilde turizm sektöründe son dönemde kaydedilen ivme ve sektörün geleceği tartışıldı. Toplantıda Frig Vadisi, termal turizm ve somut olmayan kültürel miras konularında durum tespiti ile GZFT

Eskişehir Turizm Özel İhtisas Komisyonu

Eskişehir Mekansal Gelişme ve Erişilebilirlik Özel İhtisas Komisyonu

Eskişehir Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormancılık Özel İhtisas Komisyonu

Eskişehir Sosyal Yapı Özel İhtisas Komisyonu

analizi yapıldı. Turizm altyapısı, mekânsal erişilebilirlik, hizmet kalitesi ve tanıtım, pazarlama, kurumlar arası işbirliği eksenlerinde çözüme yönelik stratejiler belirlenmeye çalışıldı.

Sanayi Özel İhtisas Komisyonu'nda ise Eskişehir ili odaklı olmak üzere TR41 Bölgesi'nin önümüzdeki 10 yıllık dönemde yaşaması muhtemel temel eğilimler üzerine görüşler belirtildi. Daha sonra bu temel eğilimler kapsamında il ve bölge özelinde sanayi sektörünün güçlü, zayıf yanları ile fırsat ve tehditler katılımcılar tarafından belirlendi.

Toplantının diğer oturumunda sanayi alanında Eskişehir başta olmak üzere bölgenin ihtiyaç duyduğu alanlarda atılması gereken adımlar, stratejiler ve bu stratejilere yönelik hedeflerin belirlendiği geniş kapsamlı bir çalışma ortaya konuldu. Özellikle sürdürülebilir sanayi alanında sanayinin mekânsal gelişimi, mesleki eğitim, erişilebilirlik, lojistik gibi konularda belirlenen stratejiler yanında, sektörel gelişmeler, Ar-Ge ve inovasyon odakları, kümelenme gibi tematik alanlarda öncelik arz eden strateji ve hedefler belirlendi.

Eskişehir Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormancılık Özel İhtisas Komisyonu'nda temel eğilimlerin tartışıldığı oturumda da, tohumculuğun önemi ve Eskişehir için önemli bir açılım sağlayabileceği vurgulandı ve özellikle ilin en önemli ürünlerinden şekerpancarı veriminin yüksek olduğuna değinildi. Tarımsal örgütlenme, kooperatifçilik, eğitim, tarımsal altyapı ve sulama, iyi tarım, organik tarım, tohumculuk, fidecilik, örtü altı, tarımda Ar-Ge, tıbbi ve aromatik bitkiler, odun dışı orman ürünleri,

kırsal kalkınma konularının güçlü ve zayıf noktalarının tartışıldığı toplantıda, Eskişehir için tarımsal üretimde Ar-Ge faaliyetlerinin güçlendirilmesi, kaliteli tohum üretmek için tohumculuğun geliştirilmesi, sürdürülebilir tarım için iyi tarım uygulamalarının yaygınlaştırılması, örtü altı tarımsal üretimde yenilenebilir enerjinin etkin kullanımı, tarım ve kırsal kalkınma konusunda paydaşların koordinasyonun ve iletişimin sağlanması, tıbbi aromatik bitki üretiminde potansiyelin belirlenip değerlendirilmesi, sulama imkanlarının iyileştirilmesi gibi öncelikler ortaya çıktı.

Eskişehir Sosyal Yapı Özel İhtisas Komisyonu toplantısında; 2014-2023 TR41 Bölge Planı hazırlıkları kapsamında, Eskişehir'de sosyal yapıya ilişkin temel eğilim ve gelişmeler, demografik değişimler, eğitim, sağlık, sosyal hizmetler gibi alanlardaki mevcut durum ve altyapı kapasitesi ortaya kondu. Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik Özel İhtisas Komisyonu toplantısında ise Eskişehir için temel eğilimler belirlendi. İkinci oturumda temel eğilimler doğrultusunda belirlenen 'Afetler ve Kentsel Dönüşüm' ve 'Ulaşım, Erişilebilirlik, Kent İçi Ulaşım ve Gelişme Odakları' başlıkları altında 2023 yılına yönelik Eskişehir ili için güçlü, zayıf yönler ve fırsat-tehditler ortaya konuldu. Toplantının son oturumunda ise 'Mekânsal Gelişme ve Yapılaşma ile Bölgesel-Kent İçi Ulaşım ve Erişilebilirlik' başlıkları altında il için öncelik ve strateji önerilerini sunuldu.

Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Özel İhtisas Komisyonun da ise il genelindeki merkez belediyelerde çevre yönetimi ve altyapı açısından çalışmalar yürütülse de kırsalda çevresel belediye hizmetlerinin yeterli olmadığı katılımcılar tarafından gündeme getirildi. Enerji kaynakları açısından hidroelektrik ve termik santral yatırımları olan ilde, yenilenebilir enerji potansiyelinin ortaya çıkarılması için

Bilecik Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Özel İhtisas Komisyonu

çalışmalar yapılması öneriler arasında yer aldı. Doğal kaynaklar açısından zenginliklerin korunmasına önem verilmesi ve envanter çalışmalarının yapılması da dile getirilen bir diğer önemli konu oldu.

Bilecik'in 10 yıllık hedefleri

Turizm Özel İhtisas Komisyonu toplantısında 2014-2023 TR41 Bölge Planı hazırlıkları, Bilecik turizm sektörünün durumu, ulusal strateji belgelerinde yer alan öngörüler, stratejiler ve Bilecik'te

turizm sektöründe son dönemde yapılan çalıştaylar, strateji çalışmaları değerlendirildi ve sektörün geleceği tartışıldı. Turizm altyapısı, mekânsal erişilebilirlik ve hizmet kalitesi ile tanıtım, pazarlama, sektörler ve kurumlar arası işbirliği ana temaları altında tarih ve kültür turizmi; doğa turizmi, eko-turizm, kırsal kalkınma, kurumsal yapı eksenleri için politika önerileri yapıldı ve stratejiler belirlendi.

Sanayi Özel İhtisas Komisyonu'nda Bilecik odaklı olmak üzere TR41

Bölgesi'nin önümüzdeki 10 yıllık dönemde yaşanması muhtemel temel eğilimler üzerine görüşler belirtildi. Daha sonra bu temel eğilimler kapsamında il ve bölge özelinde sanayi sektörünün güçlü, zayıf yanları ile fırsat ve tehditler katılımcılar tarafından belirlendi.

Tarım, Tarıma Dayalı Sanayi ve Ormancılık Özel İhtisas Komisyonu toplantısında ise Ajans tarafından bölge planı süreci, ihtisas komisyonlarının amaçları, usul ve esasları ile ilgili sunumların ardından Bilecik tarımı, tarıma dayalı sanayisi ve ormancılığıyla ilgili istatistiki bilgilerden oluşan mevcut durum analizi sunumu yapıldı. 2023 yılında Bilecik'te tarım, tarıma dayalı sanayi ve ormancılık alanlarında beklenen eğilimlerle ilgili yapılan ilk oturumda, Bilecik'te güvenli gıda üretilmesi için gereken koşullardan olan temiz su ve toprağın korunması, ürünlerin gıda sektörünün taleplerine göre belirlenmesi, ildeki organik ve iyi tarım olanaklarının geliştirilmesi, örtü altı tarımı, fidecilik ve fidancılığa önem verilebileceğiyle ilgili genel eğilimler katılımcılarla ortaya konulmaya çalışıldı.

Mekânsal Gelişme ve Erişilebilirlik Özel İhtisas Komisyonu toplantısında, il için öncelik ve strateji önerileri sunuldu. Sosyal Yapı Özel İhtisas Komisyonu toplantısında 2014-2023 TR41 Bölge Planı hazırlıkları kapsamında, Bilecik'te sosyal yapıya ilişkin temel eğilim ve gelişmeler ortaya kondu. Önümüzdeki on yıllık süreçte Bilecik'te sosyal yapıyı etkileyebilecek ana konuların tartışıldığı toplantıda ilin bu anlamdaki güçlü ile zayıf yönleri ve ortaya çıkabilecek fırsat ve tehditler ele alındı. Son bölümde ise ilin sosyal kalkınma anlamında benimseyeceği öncelik ve stratejiler tartışıldı.

Çevre, Enerji ve Tabii Kaynaklar Özel İhtisas Komisyonu toplantısında; ilin önde gelen stratejik paydaşları, önümüzdeki dönemde meydana gelmesi muhtemel gelişmeler ışığında, bu sektörlerdeki sorunlar ve gelişme alanlarına dair görüşlerini paylaştı. İlde madencilik ve seramik sektörü öne çıktığından, bu sektörlerin çevresel etkilerinin en aza indirilmesi için tedbirlerin alınması katılımcılar tarafından en çok irdelenen konular arasında yer aldı. Aynı zamanda seramik gibi enerji yoğun sektörlerin enerji verimliliği konusunda çalışmaların hızlandırılması gerekliliği katılımcılar tarafından vurgulandı.

Bilecik Sanayi Özel İhtisas Komisyonu

Bilecik Sosyal Yapı Özel İhtisas Komisyonu

Bilecik Turizm Özel İhtisas Komisyonu

2023 hedefine Bursa Eskişehir Bilecik Bölge Planı ile hazırlık

BEBKA, kalkınmaya yönelik vizyonu belirlemek amacıyla oluşturduğu 2014-2023 Bölge Planı çalışmalarını hız kesmeden sürdürüyor.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), yerel kalkınmasına destek sağladığı 3 ilin 2014-2023 Bölge Planı çalışmalarına düzenlenen çalıştayla devam etti.

Arama Konferansı şeklinde Bursa'da gerçekleştirilen '2013-2023 Bölge Planı Çalıştayı'na; Bursa Vali Yardımcısı Ahmet Hamdi Usta, BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, Eskişehir İl Genel Meclisi Başkanı Ahmet Yapıcı, Orhangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Recep İleri, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Hasan Gönen, Bursa Teknik Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Şule Altun, kamu kurumu, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ve çok sayıda davetli katıldı.

Çalıştayın açılışında konuşan Bursa Vali Yardımcısı Ahmet Hamdi Usta, BEBKA'nın bölgedeki rolüne dikkat çekerek, "BEBKA, bu illerin gelecek vizyonunu belirleyen, önemli misyon üstlenmiş bir kurumdur" dedi. Bölgelere özgü hazırlanacak bölge planlarının önemine vurgu yapan Usta, "Bu çalıştayın da dahil olduğu faaliyetler, bölgeye özgü, uygulanabilir bir plan hazırlanmasını ve önümüzdeki 10 yıllık süreçte bölgemizin kalkınma yolunda atacağı adımların hız kazanmasını sağlayacaktır" diye konuştu. Bölge planı çalışmaları kapsamında özel

ihstias komisyonlarının da mühim bir olduğunu belirten Usta, bu kapsamda BEBKA'nın 3 ili kapsayan 18 adet özel ihtisas komisyonunun bulunduğunu ifade etti.

Katılımcılık çok önemli

BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci ise bölgenin geleceği ile ilgili yol haritasının çizildiği bu gibi önemli toplantılar katılımın yoğun olmasının sevindirici olduğunu söyledi. Toplantının, gerçekleştirilen diğer ihtisas toplantılarından farklı olduğunu kaydeden Değirmenci, "Katılımcılık bu sürecin önemli ayağıdır. Bu katılımcılığı en üst düzeyde tutarak bölge planını hazırlamak arzusundayız. Çalışmamızı büyük bir titizlikle sürdürüyoruz ve önemli bir noktaya geldik. Bugün daha odak bir grup ile bölgenin vizyonunu ve projelerini çalışacağız" ifadelerini kullandı.

Tamer Değirmenci, bölge planlarının, ulusal düzeyde hazırlanan kalkınma planlarının hemen altında yer alan ve bölgelerin 10 yıllık hedeflerini içeren çok önemli bir strateji belgesi olduğunu kaydetti.

Alan sunum yaptı

Açılış konuşmalarının ardından BEBKA Planlama Birim Başkanı Jülide Alan

katılımcılara Bölge Planı hazırlık süreci hakkında bir sunum yaptı. Alan, şu bilgileri verdi:

"2 yıldır yoğun çalışmalar gerçekleştirdik. Özellikle bu süreçte 33 ilçeyi kapsayan ziyaretlerimiz oldu. Bu ziyaretlerde kaymakamlıklar, ziraat odaları, yerel yönetimlerin temsilcileri, STK temsilcileri olmak üzere birçok kişiyle bir araya gelindi ve fikir alışverişinde bulunarak bölge planı için yoğun mesai harcadık. Üç ilimizde sanayi, tarım, turizm, sosyal yapı, çevre ve enerji, mekânsal gelişme ve ulaşım konularında özel ihtisas komisyonları oluşturduk ve 18 özel ihtisas komisyonu toplantısı gerçekleştirdik." Jülide Alan'ın sunumunun ardından çalıştay Işıl Gökoğlu'nun moderatörlüğünde gerçekleştirilen arama konferansı ile gün boyu devam etti. Çalıştayda katılımcılar kalkınmayı etkileyecek eğilimleri tartıştıktan sonra bölgenin önümüzdeki 10 yıl için vizyonunu belirlediler. Son oturumda ise sektörel gruplara ayrılan katılımcılar bölge için stratejik projeleri ve detayları çalıştı.

Ahmet Hamdi Usta

Tamer Değirmenci

Jülide Alan

Bölge Planı için internet sitesi yayında

Bölge Planı hakkındaki güncel bilgilerin, yürütülmekte olan çalışmaların, özel ihtisas komisyonları toplantı detaylarının yer aldığı ve etkinliklerin duyurulduğu bir internet sitesi hazırlandı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Kalkınma Bakanlığı koordinasyonluğunda ve 10. Kalkınma Planı çalışmalarına paralel yürütülen yeni Bölge Planı çalışmalarına hızla devam ediyor.

Bölgenin mukayeseli üstünlüklerini, ekonomik ve sosyal yapısını, vizyona ulaşma yönünde engellerini, dış dünyayla ilişkilerini ve bölge dışından kaynaklanan fırsatlarını ortaya koyabilmek amacıyla 2014-2023 dönemi için yeni Bölge Planı çalışmaları BEBKA'nın koordinasyonunda gerçekleştiriliyor.

Bölge Planı hazırlama süreçlerine paydaşların tam katılımı ve katkı sağlaması, Bölge Planı'nın sahiplenilmesi

ve uygulamanın gerçekleştirilmesi açısından özel önem taşıyor. Bu bağlamda, Bölge Planı hakkındaki güncel bilgilerin, yürütülmekte olan çalışmaların, özel ihtisas komisyonları toplantı detaylarının yer aldığı ve etkinliklerin duyurulduğu bir internet sitesi hazırlandı. Bu site Bölge Planı süreci tamamlandıktan sonra da plan kapsamında yürütülen kalkınma göstergeleri, kalkınma endeksi gibi çalışmaların paylaşıldığı bir platform olarak kullanılmaya devam edecek. Bölge 2023

temasıyla yayına giren siteye www.bursaeskişehirbilecik2023.com adresinden ulaşılıyor.

Dubai'de BEBKA rüzgârı

Dubai'de 6-9 Mayıs 2013 tarihleri arasında düzenlenen ve Arap dünyasının en önemli fuarları arasında yer alan Arabian Travel Market (ATM) Fuarı'nda BEBKA'nın açtığı stant büyük ilgi gördü.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Dubai'de 6-9 Mayıs tarihleri arasında düzenlenen Arabian Travel Market (ATM) Fuarı'nda stant açtı. 40 metrekarelik alanda üç ilimizin kültür, turizm, tarihi ve coğrafi değerleri ve turizm yatırım imkanları fuara katılan 87 ülke ve binlerce turizm sektör temsilcisine tanıtıldı. BEBKA standı, çok sayıda yerli ve yabancı turizm sektörü temsilcilerinin ilgi odağı oldu. ATM Fuarı'na katılmak üzere Dubai'de bulunan BEBKA yönetim kurulu üyeleri, Bilecik Valisi Halil İbrahim Akpınar, Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı, Bursa İl Genel Meclisi Başkanı Nedim Akdemir, Eskişehir İl Genel Meclisi Başkanı Ahmet Yapıcı ve Bilecik İl Genel Meclisi Başkanı H. Hüseyin Çelik'ten oluşan heyete BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci ve Birim Başkanı Önder Erdoğan eşlik etti. BEBKA heyeti standı ziyaret ettikten sonra fuara katılan diğer kurumlar ve turizm sektör temsilcileri ile temaslarda bulundu. BEBKA standını Büyükelçi Şefik Vural Altay ve Başkonsolos Elif Çomoğlu Ülgen, Bursa Vali Yardımcısı Samet

Ercoşkun, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Tuncay Engin ve Gemlik Belediye Başkanı Refik Yılmaz da ziyaret etti.

Sağlık Serbest Bölgesi'ne ziyaret

Fuar etkinlikleri kapsamında Bursa Vali Yardımcısı Samet Ercoşkun başkanlığında Bursa sağlık turizmi temsilcilerinden ve BEBKA yetkililerinden oluşan bir heyet Dubai Kültür Ataşesi Harun Özdişik eşliğinde Dubai Sağlık Serbest Bölgesi'ne (Dubai Healthcare City, DHC) bir ziyaret gerçekleştirdi. DHC Genel Müdürü (CEO) Marwan Abedin, Finans Müdürü (CFO) Ammar S. Hattab, Strateji ve İş Geliştirme Müdürü Dr. Wajdi Al Daghma'nın yanı sıra Dubai Hükümeti Sağlık Kurumu Sağlık Mevzuatı Direktörü Dr. Ramadan İbrahim Mohammed ile görüşen heyet Serbest Bölge hakkında bilgiler aldı.

Bunun yanı sıra sağlık turizmi, emlak ve gıda sektörü temsilcilerinden oluşan bir heyet ise, Dubai Ticaret Ataşesi Gülizar Yavaş ile görüşerek, potansiyel yatırımlar ve işbirlikleri hakkında bilgi aldı.

BEBKA standını Abu Dhabi Büyükelçisi Şefik Vural Altay ve Dubai Başkonsolosu Elif Çomoğlu Ülgen, Bursa Vali Yardımcısı Samet Ercoşkun, Batı Akdeniz Kalkınma Ajansı Genel Sekreteri Tuncay Engin ve Gemlik Belediye Başkanı Refik Yılmaz da ziyaret etti.

ULUTEK Ar-Ge ile zirvede

////// Teknoloji Geliştirme Bölgeleri performans endeksine göre ULUTEK, Ar-Ge yenilikçilik kategorisinde en yüksek puanı alan Teknoloji Geliştirme Bölgesi oldu.

Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından açıklanan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri (TGB) performans endeksine göre Türkiye’de bulunan 32 teknoloji geliştirme bölgesi arasında ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi altıncı sırada yer aldı. ULUTEK aynı çalışmada Ar-Ge yenilikçilik kategorisinde en yüksek puanı alan TGB oldu.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Nihat Ergün, 1. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Zirvesi’nin açılışında, Bakanlık tarafından bu yıl ilk kez gerçekleştirilen Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Performans Endeksi sonuçlarını açıkladı.

TGB’lerin ülkenin inovasyon ekosisteminin merkezine

yerleştireceklerini ve bu yaklaşımın ilk ve önemli bir adımı olarak Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Performans Endeksi’ni oluşturduklarını belirten Ergün, endeks sayesinde Bakanlığın TGB’lerdeki gelişmelere daha yakından odaklanacağını, hangi alanlarda ne gibi düzenlemeler yapılması gerektiğini daha net tespit edeceklerini söyledi.

Bu çalışmanın sadece teknoparkların varlığı ile övünmek yerine bu bölgelerde ne tür değerlerin üretildiğinin tespitine yönelik olduğunu kaydeden Ergün, amacın ne pahasına olursa olsun Ar-Ge yapmak değil, ülkeye rekabet üstünlüğü sağlayacak ve diğer ülkeleri şaşırtacak projelere imza atmak olduğunu ifade etti. Endeks sonuçlarına göre ODTÜ TGB’nin 57,39 puanla birinci olduğunun, bu üniversiteyi 54,56 puanla İTÜ TGB ile 53 puanla Batı Akdeniz TGB’nin takip ettiğinin bilgisini veren Ergün, ilk 10’daki diğer TGB’lerin ise Gazi, Bilkent Cyberpark, Ulutek, Selçuk, Erciyes, Gebze Organize Sanayi Bölgesi (GOSB) ve TÜBİTAK MAM olarak sıralandığını söyledi. Aynı endeks çalışmasında Eskişehir TGB 21. sırada yer aldı.

Değerlendirme Raporu tanıtıldı

Öte yandan, ULUTEK Teknoloji Geliştirme Bölgesi tarafından BEBKA’nın Doğrudan Faaliyet Desteği Programı kapsamında yüzde 100 hibe destek almaya hak kazanan Metal – Makine Sanayi Ar-Ge Kapasite Tespiti ve Geliştirilmesi Projesi’nin çıktısı olan Değerlendirme Raporu tanıtıldı.

Değerlendirme Raporu’nun sonuçları hakkında bilgi veren Uludağ Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Kamil Dilek ise, “Bursa metal ve makine sanayinde faaliyet gösteren 165 firmadan 86’sında yani yüzde 52’sinde AR-GE birimi bulunuyor” dedi. AR-GE, ürün geliştirme ve inovasyon yönetimi süreçlerinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi gerektiğini düşünen firmaların oranının yüzde 82 olduğuna vurgu yapan Rektör Prof. Dr. Kamil Dilek, “Bu araştırma kapsamında edinilen bulgulara göre, Bursa’da faaliyet gösteren metal ve makine sektöründeki firmaların Ar- Ge ve inovasyon potansiyellerinin bulunduğu; ancak bu potansiyelin yeterli olmadığı ve geliştirilmeye açık olduğu ortadadır” diye konuştu. Rektör Prof. Dr. Kamil Dilek ayrıca; sektörün güçlü, zayıf yönlerinin, tehdit ve fırsatlarının belirlenerek elde edilen bulgulara göre stratejiler oluşturulması gerektiğini ifade etti.

Raporun sonuçlarını paylaşan Rektör Prof. Dr. Kamil Dilek, Bursa metal ve makine sanayinde faaliyet gösteren firmaların yüzde 52’sinde AR-GE birimi bulunduğunu söyledi.

Destek almaya hak kazanan 36 proje onaylandı

BEBKA Yönetim Kurulu, Bursa'da gerçekleştirdiği toplantıda 2012 Yılı Mali Destek Programı kapsamında destek almaya hak kazanan 36 projeyi onayladı.

Merkez Ofis'te yapılan toplantıya Bursa Valisi Şehabettin Harput, Bilecik Valisi Halil İbrahim Akpınar, Bilecik Belediye Başkanı Selim Yağcı, Bursa İl Genel Meclis Başkanı Nedim Akdemir, Bilecik İl Genel Meclis Başkanı Hasan Hüseyin Çelik ve BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci ile birlikte yönetim kurulunun yeni üyeleri Bursa Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı İbrahim Burkay ve Bilecik Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Fevzi Uzun katıldı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), Yönetim Kurulu Bursa'da toplandı. Yönetim Kurulu 2012 Yılı Mali Destek Programı kapsamında destek almaya hak kazanan 36 projeyi onayladı. BEBKA tarafından geçtiğimiz Aralık ayında kamuoyuna duyurulan ve 20 Mart 2013 tarihine kadar başvuru kabulü yapılan 2012 yılı Mali Destek Programlarına toplam 82 proje başvurusu yapıldı. Değerlendirme sonucunda Sürdürülebilir Sanayi Mali Destek Programı kapsamında 12 proje, Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında 11 proje, Turizm Tanıtım Mali Destek Programı kapsamında 13 proje olmak üzere toplam 36 proje destek almaya hak kazandı. Destek alan projelerin tam listesi www.bebka.org.tr adresinde yayınlanıyor.

Sürdürülebilir Sanayi Mali Destek Programı Destek Almaya Hak Kazanan Projelerin Listesi

Başvuru Sahibi	Proje Adı
Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü	Geçit Kuşağı Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Kalite ve Biyoteknoloji Alt Yapısının Geliştirilmesi
Eskişehir Sanayi Odası	Kaynak Teknolojisi Tahrifatlı ve Tahrifatsız Muayene Araştırma ve Eğitim Merkezi
Ulusal Kalıp Üreticileri Birliği	Endüstriyel Kalıpcılığa Yönelik Ortak Analiz, Simülasyon ve Optimizasyon Merkezi Kurulumu
Bilecik Şeyh Edebalı Üniversitesi	Sürdürülebilir Doğaltaş Teknolojileri Geliştirme Merkezi
Bursa Gıda ve Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitüsü	Hayvansal Ürünler Antibiyotik Laboratuvarı Kurulması
Bursa Orhangazi Üniversitesi	Sanayi Odaklı Uygulamalı Mekanik AR-GE Laboratuvarı Kurulumu
Nilüfer Organize Sanayi Bölgesi	Çevre Dostu Ekoverimli Sürdürülebilir Arıtma Tesisi Revizyon Projesi
Türk Standartları Enstitüsü	TSE MOBLAB
Eskişehir Havacılık Kümelenmesi Derneği	Havacılık ve Raylı Sistem Kümelerinin geliştirilmesi
BTSO Eğitim Vakfı -BUTGEM	BTSO-BUTGEM Sanayinin İhtiyaçlarını Karşılamaya Yönelik Yaşam Boyu Eğitim Merkezi Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi
Uludağ Üniversitesi	Bursa Yazılım Vadisi
Uludağ Tekstil İhracatçıları Birliği	Tekstil Ve Konfeksiyon Sektöründe Ortak Kuruluş: «BUTEKOM»

Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı Destek Almaya Hak Kazanan Projelerin Listesi

Başvuru Sahibi	Proje Adı
Odunpazarı Belediyesi	Çağdaş Seramik Parkı
Bursa Büyükşehir Belediyesi	Tarihi Kent Merkezinde Turizm Altyapısının İyileştirilmesi Projesi
İnegöl Belediyesi	İnegöl Mobilya ve Ağaç İşçiliği Müzesi Kurularak Sektörün Tarihi, Ekonomik Mirasının Sanayi Turizmi Kapsamında Geliştirilmesi
Bursa İl Özel İdaresi	Jeotermal Turizmde Hizmet Kalitesinin Artırılması (Turizm ve Jeotermal)
Bilecik İl Özel İdaresi	Gölpark Turizm Tanıtım Merkezi
Görsu Belediyesi	Bölgenin Alternatif Turizm Merkezi; Görsu
Harmancık Belediye Başkanlığı	Harmancık'ta Eko-Turizm Potansiyelinin Ortaya Çıkarılması ve Geliştirilmesi
Bursa İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Bursa'nın Alternatif Turizm Destinasyonları
Bursa Kültür Turizm ve Tanıtma Birliği	Bursa Kiosklarına Kavuşuyor
Bursa Valiliği	Bursa Turizm Destinasyonu İçin Touch Path Uygulama Projesi
Bilecik Belediye Başkanlığı	Yaşayan Kent Müzesi

Turizm Tanıtım Mali Destek Programı Destek Almaya Hak Kazanan Projelerin Listesi

Başvuru Sahibi	Proje Adı
Gemlik Ticaret Borsası	Bursa Yöresel Ürünlerinden Gemlik Zeytininin Coğrafi İşaret Kullanılarak Tanıtımı
Bursa Büyükşehir Belediyesi	Bursa 3 Boyutlu Mobil Turizm Atlası
Kestel Belediyesi	Kestel'in Tarihi ve Kültürel Değerleri ile Turizm Potansiyelinin Tanıtılması Projesi
Eskişehir Valiliği	Eskişehir ili Kültür Mirası Envanterinin Oluşturulması
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	Eskişehir Somut Olmayan Kültürel Miras Envanterinin Çıkarılması ve Turizme Kazandırılması
Mustafakemalpaşa Belediyesi	Mustafakemalpaşa'da Dört Mevsim Bisiklet Turizmi
Bilecik Belediyeler Birliği	Bilecik Dünya Turizm Destinasyonu Oluyor
Mudanya Kaymakamlığı	Mudanya Kültür ve Turizm Tanıtım Projesi
Uludağ Üniversitesi	Bursa'nın Dağ İlçelerinin Tarihi ve Kültürel Mirası Envanteri
Bilecik Kültür ve Turizm Müdürlüğü	Kuruluş'tan Kurtuluş'a Bilecik'te 360 Derece Panoramik Sanal Tur
Nilüfer Belediye Başkanlığı	Gölyazı Tarihi ve Kültürel Envanterlerin Tespiti, Tanıtımı ve Bölge Turizminin Geliştirilmesi Projesi
Bursa Valiliği	Menşei Bursa
Bursa Kültür Turizm ve Tanıtma Birliği	Bursa'daki Termal ve Medikal Turizm Destinasyonlarının Dünya'ya Tanıtılması

Destek kazanan projeler bölgeye değer katacak

BEBKA'nın 2012 Yılı Mali Destek Programı kapsamında destek almaya hak kazanan projeler, bulundukları bölgeye ekonomik ve sosyal alanda büyük değerler katacak. İşte o projelerden bazıları...

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA), 8 milyon TL'lik bütçe ayırdığı Sürdürülebilir Sanayi Mali Destek Programı kapsamında, sanayide Ar-Ge ve yenilikçiliği, ortak çalışma ve işbirliği alanlarını geliştirerek, bölgenin rekabetçi konumunu çevre dostu bir anlayışla güçlendirmeyi amaçlıyor. Değerlendirme sonucunda Sürdürülebilir Sanayi Mali Destek Programı kapsamında destek almaya hak kazanan 12 projeden biri olan Havacılık ve Raylı Sistem Kümelerinin Geliştirilmesi Projesi ile Eskişehir Havacılık Kümelenmesi Derneği sektörüne hizmet edecek. Dernek, 3 boyutlu ölçüm merkezi kurarak, bu konuda hizmet verecek

personeli yetiştirmeyi planlıyor. Uludağ Üniversitesi de aynı program kapsamında hazırladığı Bursa Yazılım Vadisi Projesi ile bölgesinde bilişim sektörüne artı değer katacak bir yapıyı oluşturmayı amaçlıyor. Bu kapsamda mevcut yazılım firmalarındaki iş gücü ve ürün envanter çalışması yapılarak, bunun bir web portalında toplanması hedefleniyor. Bilişim Kütüphanesi'nin yanı sıra yazılım firmaları için de toplantı ve sunum odaları kurulması planlanıyor.

Jeotermal turizmde kalite artacak

2012 yılı mali destek programlarının ikincisi olan "Turizme Yönelik Küçük

Ölçekli Altyapı Programı'yla da turizmi çeşitlendirmeyi, yaygınlaştırmayı ve bölgedeki turizm potansiyelini artırmayı hedefleyen BEBKA, bu programla; doğal tarihi ve kültürel açıdan potansiyeli olan bölgelerin turizme kazandırılması veya mevcut turizm imkânlarının geliştirilmesi, turizmin çeşitlendirilmesi ve alternatif turizm olanaklarının artırılması ile bölgeye gelen turistlere yönelik bilgilendirme, rehberlik ve yönlendirme hizmeti altyapısının geliştirilmesini hedefliyor. Toplam 10 milyon TL bütçe ayrılan Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı Mali Destek Programı kapsamında 11 proje destek almaya hak kazanırken,

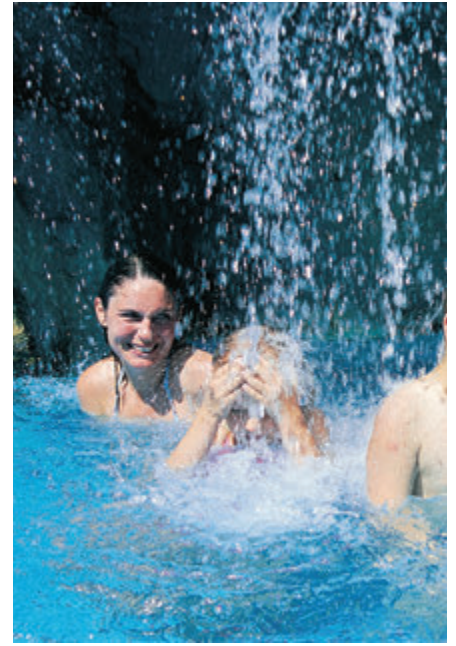
program kapsamında proje hazırlayan Bursa İl Özel İdaresi, BEBKA'dan alacağı destek ile jeotermal turizmde hizmet kalitesini artırmayı amaçlıyor. Destek ile İdare'nin termal su dağıtımı yaptığı Çekirge, Kükürtlü, Kaynarca ve Odunluk Bölgesi'nde jeotermal su kullanan 45 turizm işletmesine yönelik uzaktan izleme sistemi kurulması, böylece kesintisiz termal su verilmesi sağlanarak, termal turizme katkıda bulunulması hedefleniyor. Projeye kayıp ve kaçaklar da önlenirken termal su kullanımı, sıcaklık, basınç ve debi yönünden de izlenebilecek. Yine program ile İnegöl Belediyesi, İnegöl Mobilya ve Ağaç İşçiliği Müzesi'ni kurarak sektörün tarihi, kültürel ve ekonomik mirasını, sanayi turizmi kapsamında geliştirecek.

Bilecik'e turizm eylem planı

2012 yılı mali destek programlarından sonuncusu olan 'Turizm Tanıtım Mali Destek Programı' ile de bölgedeki turizm imkânlarının etkin ve yenilikçi yöntemlerle tanıtılarak, bölgenin cazibe merkezi haline getirilmesi amaçlanıyor. Bölgenin doğal, tarihi, kültürel varlıklarının ve turizm imkânlarının ulusal ve uluslararası arenada tanıtılması, turizme yönelik tarihi, kültürel ve doğal miras envanterlerinin tespiti, elektronik ortamda tanıtım ve erişiminin sağlanması, turizm imkânlarının ve erişilebilirliğin artırılmasına yönelik yeni teknolojilerin ve yenilikçi uygulamalarının geliştirilmesi ve kullanılması programın önceliklerini oluştururken, program kapsamında

ayrılan toplam bütçe ise 2 milyon TL oldu. Bilecik Belediyeler Birliği'nin, Turizm Tanıtım Mali Destek Programı kapsamında destek almaya hak kazanan 13 projeden biri olan 'Bilecik Dünya Turizm Destinasyonu Oluyor' Projesi'nde de öncelikle Bilecik'in Turizm Eylem Planı, yani turizm markalaşma haritası çıkartılacak. 7 adet konsept tur programının yanında turizm profesyonellerine yönelik info turlar düzenleyecek olan Bilecik Belediyeler Birliği, Bilecikli turizmcileri tespit edip organize edecek, ardından da bir köyü veya yöresel aktiviteler yapan şehir merkezindeki bir grubu turizme kazandıracak. Birlik ayrıca, seyahat acentelerine yönelik PR amaçlı ziyaretler de gerçekleştirecek.

Aynı kapsamda destek almaya hak kazanan Eskişehir Valiliği de Eskişehir'in kültür mirası envanterini oluşturarak, www.eskisehirkulturenvanteri.gov.tr isimli web sitesi hazırlayıp, Türkçe ve İngilizce dillerinde erişime açacak.

Destek almaya hak kazanan kurumlara eğitim

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) yetkilileri ile 2012 Yılı Mali Destek Programı'ndan destek hak almaya kazanan kurumların temsilcileri Proje Uygulama Eğitimi'nde bir araya geldi.

Sürdürülebilir Sanayi, Turizme Yönelik Küçük Ölçekli Altyapı ve Turizm Tanıtım konu başlıklarından meydana gelen 2012 Yılı Mali Destek Programı kapsamında projeleri destek almaya hak kazanan kurum ve kuruluşların yetkilileri, Proje Uygulama Eğitimi ile gelecek süreçte neler yapmaları gerektiği konusunda bilgi aldı.

Kurum temsilcileri ile 11 Haziran'da Bilecik'te, 12 Haziran'da Eskişehir'de, 13 Haziran'da ise Bursa'da bir araya gelen BEBKA yetkilileri, sözleşmelerin imzalanması, raporlama ve ödemeler, görünürlük kuralları ve izleme faaliyetleri, sözleşme değişikliği ile satın alma usulleri konularında kurum temsilcilerine bilgiler aktardı.

Bilgilendirildiler

Proje Uygulama Eğitimi ile Kalkınma Ajansı ve yararlanıcı arasında imzalanacak sözleşmeye göre; destekten yararlanma ilke ve kuralları, hibe ödemelerinin usul ve esasları, tarafların hak ve yükümlülükleri hakkında etkin bir bilgilendirmenin amaçlandığını Proje Uygulama Eğitimi'nde yararlanıcıların proje ve faaliyet uygulamaları sırasında uymak zorunda oldukları raporlama ve bilgilendirme yükümlülükleri, satın alma kuralları ve ilkeleri konularında yararlanıcılar bilgilendirildi.

BEBKA bünyesinde bulunan İzleme ve Değerlendirme Birimi'nin görevleri konusuna da değinilen eğitimde, "Proje desteklerinin en etkin şekilde sağlanması, etkilerinin değerlendirilebilmesi ve

kamu kaynağının usulüne uygun şekilde kullanılmasını temin etmek amacıyla izleme ve değerlendirme birimleri faaliyet göstermektedir. Bu birim, projelerin etkin ve kurallara uygun şekilde uygulanmasını sağlamak amacıyla çalışmaktadır" denildi.

BEBKA yeni Mali Destek Programı Proje Sözleşmeleri imzalandı...

//// BEBKA'dan 2012 Yılı Mali Destek Programları kapsamında hibe almaya hak kazanan projelerin onay imzaları atıldı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından yürütülen 2012 Yılı Mali Destek Programları çerçevesinde, ajansa sunulan projelerden hibe almaya hak kazanan proje sahipleriyle sözleşmeler imzalandı.

BEBKA tarafından 2012 yılının sonunda kamuoyuna duyurulan ve 31 Mayıs'ta değerlendirme sonuçları açıklanan 2012 yılı hibe programında, destek almaya hak kazanan proje sahibi kurumlar adına yetkililer, BEBKA'nın Bursa'da bulunan merkez hizmet binasında projelerin uygulaması sürecini başlatan sözleşmeleri imzaladı.

Projelerin yürütülmesinde Ajansla iletişim çok önemli

BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci, imzalanan proje sözleşmeleriyle ilgili olarak, projelerin

hazırlık ve kabul süreçleri kadar uygulama süreçlerinin de önemli olduğunu vurguladı. Değirmenci, ayrıca ajans uzmanlarının bundan önce bilgilendirme, proje yazma eğitimleri gibi faaliyetlerle potansiyel yararlanıcıların yanında olduklarını hatırlatarak, uzman grubun projelerin uygulanması döneminde de proje sahipleriyle yakın temas halinde olacağını belirtti ve proje sahiplerine attıkları her adımı uzmanlarıyla paylaşmaları konusunda tavsiyede bulundu.

Kalkınma Ajansları tarafından sağlanan desteklerde, projelerin uygulama döneminde ajanslar tarafından yürütülen izleme faaliyetleri, projelerin planlanan şekilde tamamlanması ve hibelerin etkin şekilde kullanılması açısından büyük öneme sahip. Projelerin uygulama döneminde uyulması gereken kurallar

ve prosedürler, proje sahiplerine iletilen uygulama rehberlerinde detaylı olarak yer alıyor. Ayrıca proje yararlanıcısı kurumlara verilen uygulama eğitimlerinde de bu hususlar açıklanıyor. Bu süreçte, yararlanıcılara belli bir miktarda ön ödeme yapıldıktan sonra faaliyetlere başlanıyor. Planlanan ara ödeme dönemine kadar yararlanıcının kendi eş finansmanını da kullanması gerekiyor. Ara ödeme sonrasında hibe tutarından kalan miktar proje faaliyetlerinin tamamlanmasının ardından yararlanıcıların hesabına aktarılıyor. Destek alınmaya hak kazanılan tutarın yararlanıcılara ödenmesi ancak proje başvuru dosyasında yer alan tüm faaliyetlerin tamamlanması ve satınalmaların kurallara uygun yapılması durumunda gerçekleşiyor.

Bursa İl Özel İdaresi

Eskişehir Valiliği

ULUTEK

Bilecik Belediyesi

BEBKA, konferanslarda tecrübelerini paylaşıyor

BEBKA, 6. Uluslararası Girişimcilik, İnovasyon ve Bölgesel Kalkınma Konferansı'nda 5, Fırat Kalkınma Ajansı ve Fırat Üniversitesi tarafından düzenlenen 2. Uluslararası Bölgesel Kalkınma Konferansı'nda 2 bildiri sundu.

BEBKA, katıldığı konferanslarda sunduğu bildirilerle tecrübelerini paylaşmayı sürdürüyor. İstanbul Kalkınma Ajansı ve KOSGEB'in sponsor olduğu, İstanbul Şehir Üniversitesi, City College of University of Sheffield ve EIRD tarafından organize edilen ICEIRD (İnovasyon ve Bölgesel Kalkınma) konferanslarının altıncısı

başlıklı oturumlarda iki ayrı bildiri, Kadın ve Girişimcilik oturumunda bir bildiri, Bölgesel Yenilik Stratejileri ve Akıllı Bölgeler oturumunda bir bildiri sunuldu.

Bölgesel kalkınma stratejileri

Konferansta, BEBKA Genel Sekreteri Tamer Değirmenci "Bursa'da Kadın

Adem Bölükbaşı da, 'Bölgesel Yenilik Stratejisi: Bursa ve Eskişehir'de Ar-Ge Proje Pazarları Etkinlikleri' konulu sunumu gerçekleştirdi. Bölükbaşı, rekabetçi üstünlük faktörü olarak Ar-Ge ve inovasyon stratejilerinin sürdürülebilir bölgesel kalkınmanın sağlanmasında büyük bir öneme sahip olduğunu vurgulayarak, "Çalışma kapsamında BEBKA'nın düzenlediği Ar-Ge proje pazarı etkinliklerinde ne gibi teknolojik gelişmelerin ortaya konulduğunu ve bu etkinliklerin ilgili tarafları bir araya getirmede ne ölçüde başarılı olduğu tespit edildi" dedi.

Bölükbaşı, etkinliklerin kamu, özel sektör ve üniversite arasındaki işbirliği üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğunu belirtirken, çalışma kapsamında bu etkinliklerin ilgili sektörlerdeki etkisini arttırmak için yöntemi ve içeriği hakkında bazı politika önerilerinde bulunulduğunu ifade etti.

Bildiride, bu etkinliklerin özellikle bölgenin rekabetçi sektörleri olan tekstil ve seramik sektörlerindeki teknolojik gelişmeleri takip etmede giderek önem kazandığı ortaya çıktı.

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü Engin Yüksel ise, 'Yenilikçilik şehir rekabeti için önemli bir etken olabilir mi? Örnek Olay: Eskişehir' konulu bir sunum gerçekleştirdi. Sunum sırasında Yüksel, bölgenin rekabet gücünü artırmak amacıyla 2010-2013 TR41 Bölge Planı'na istinaden yürütülen mali ve teknik destek programları ve BEBKA'nın Eskişehir'de destek verdiği bazı projeler hakkında bilgi verdi.

Kalkınma endeksi ve kümelenme çalışmaları

Türkiye'de Düzey 2 Bölgeleri için Gelişme Endeksi Önerisi başlıklı bildirinin sunumu Ajans uzmanlarından Emine Arslan Pauli tarafından yapıldı. Pauli, 2008-2010 yılları için ayrı ayrı

20-21 Haziran 2013 tarihlerinde İstanbul Şehir Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. İki gün süren konferans programında 17 oturum ve 4 çalıştay yer aldı. Eş zamanlı yürütülen oturumlarda, yenilikçi tedarik zinciri, KOBİ'lerde yenilikçiliğin yönetimi, bölgesel kalkınma stratejileri, girişimcilik ve KOBİ'lerde rekabetçilik, yenilikçilik ve girişimcilik aracılığıyla rekabet eden bölgeler konuları görüşüldü. Konferans; karar mekanizmalarını, yenilik uzmanlarını ve uygulayıcıları bir araya getirdi ve ulusal, bölgesel rekabet için girişimcilik tanıtım ve yenilik potansiyeli üzerine fikir alış veriş ortamı oluşturdu.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'ndan beş bildirinin sunulduğu konferansta, Bölgesel Gelişme Stratejileri

Girişimciliği" bildirisinin sunumunu gerçekleştirdi. Değirmenci, "Son yıllarda kadın girişimciliği ekonomik büyümenin önemli kullanılmayan bir kaynağı olarak tanımlanmaktadır. Kadınlar yeni iş yaratılmasına ve topluma yönetim, organizasyon ve iş için farklı çözümler sağlamasına rağmen, sadece Bursa'da değil Türkiye'de de bütün girişimciler arasında azınlığı temsil etmektedir" dedi. Kadın girişimcilerin profilini, iş deneyimlerini, aile yaşantılarını ve karşılaştıkları güçlükleri tanımlamak amacıyla yapılan çalışmalar hakkında bilgi veren Değirmenci, kadınların bir grup olarak hareket etmeleri için bir araya gelip örgütlenemediğinin tespit edildiğini ifade etti.

Bilecik Yatırım Destek Ofisi Koordinatörü

2. ULUSLARARASI BÖLGESEL KALKINMA KONFERANSI

2nd INTERNATIONAL REGIONAL DEVELOPMENT CONFERENCE

16-17 MAYIS / MAY 2013 ELAZIĞ

6TH INTERNATIONAL CONFERENCE FOR ENTREPRENEURSHIP INNOVATION AND REGIONAL DEVELOPMENT 2013 REGIONAL ECONOMIC RESILIENCE THROUGH INNOVATION AND ENTERPRISE

oluşturulan endeks ve sonuçları paylaştı. Sunumda, TR41 illeri olan Bursa, Eskişehir ve Bilecik'in tüm iller içindeki sıralaması ve üç yıl içindeki değişimi, alt endekslere göre illerin farklı alanlardaki durumları ayrıntılı olarak irdelendi. TR41 Bölgesi'nde Potansiyel Kümeler üzerine yapılan çalışmayı sunan Planlama Uzmanı Yasin Dalgıç da "Bilginin akıllamaz derecede hızlı bir şekilde yayıldığı günümüzde, değişim ile bütünleşmek yadsınamaz bir gerçektir ve firmalar arasındaki rekabet, iletişim ve işbirliği için yenilik (inovasyon), zorunluluk haline gelmiştir" diye konuştu.

Çalışma hakkında detaylı bilgi veren Dalgıç, "Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerini kapsayan TR41 Bölgesi, üretim alanları kapsamında bu konuya açıklık getirmeyi amaçladık. Bölgedeki kayıtlı sektörel istihdam verilerini, üç yıldızlı analiz uygulamasını kullanarak, otomotiv, tekstil, makine, mobilya sektörlerinin Bursada yoğunlaştığını, Eskişehir'in seramik, elektrikli aletler, demiryolu ve havacılık sektörlerinde, Bilecik'in de seramik ve mermer sanayilerinde ön plana çıktığını göstermektedir" dedi.

Konferans, Beylerbeyi Sarayı'nda gerçekleşen gala yemeği ile son buldu. **Elazığ'daki konferansta 2 bildiri**

BEBKA, Fırat Kalkınma Ajansı ve Fırat Üniversitesi tarafından düzenlenen 2. Uluslararası Bölgesel Kalkınma Konferansı'na da katılarak 2 bildiri sundu. Fırat Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi'nde açılışı gerçekleştirilen konferansa 15 ülkeden akademisyen ve araştırmacılar 120'ye yakın bildiri ile katılırken, bölgesel kalkınma alanında uzman 20'yi aşkın yerli ve yabancı konuşmacı yer aldı.

Değişik başlıklar altında iki gün boyunca bölgesel kalkınmaya yönelik Türkçe ve İngilizce bildiriler sunuldu. Konferansta, BEBKA Program Yönetimi Uzmanı Faruk Ömer Katmer de 'Bölgesel Kalkınmada Lojistik Köylerin Önemi ve Bursa Örneği ve Sosyal Girişimcilik Örneği: Bursa Köy Kadınları Dernekleri' konulu 2 bildiri sundu. Katmer, şu görüşlere yer verdi:

Lojistik köylerin önemi ve Bursa örneği

"Uluslararası rekabetin gün geçtikçe artması ile firmalarının lojistik

Adem Bölükbaşı

Emine Arslan Pauli

maliyetlerini minimize eden, ekonomik ve sosyo-ekonomik kalkınmayı destekleyen, kurulduğu bölgenin kalkınmasında önemli rol oynayan, dış ticaretin gelişmesine destek olan ve kentsel lojistik problemlerin çözümünde kilit rol alan lojistik merkezleri ön plana çıkmaktadır. Bursa ilimizde de 13 OSB ile birlikte muhtelif bölgelere dağılmış sanayi alanları mevcut bulunmaktadır ve bu sanayi bölgelerine hitap eden planlı bir lojistik altyapısı mevcut değildir. Sanayi ve dış ticaret hacminin artması ile ilimizin rekabet avantajını sürdürebilmek ve lojistiğin bir sektör olarak gelişebilmesini sağlamak için lojistik merkez kurulumu önemlidir."

Bursa köy kadınları dernekleri

"Dezavantajlı gruplar için ihtiyaç duyulan kaynakların ortaya çıkarılmasını amaçlayan sosyal girişimcilik, son yıllarda önemi gittikçe artan bir olgu haline gelmiştir. Dezavantajlı grupların çeşitli kaynaklara erişimi ve bu erişimi sürdürebilmek için işbirliği kültürünü geliştirecek ve sosyal değer ortaya çıkaran kar amacı gütmeyen kurumlara ihtiyaç duyulmaktadır. İşgücü piyasasına dâhil olmayan köy kadınları ise bu dezavantajlı grubun bir parçasını oluşturur. Bu çalışmada köy kadınlarının işgücü piyasasına dâhil olmasının ve kadın girişimcilerin bir araya gelerek sosyal fayda sağlaması üzerinde durulmuştur."

Yeni Teşvik Sistemi'nde Kalkınma Ajanslarının yeri

Hükümetin, 2012 Nisan ayı içinde tanıttığı ve 15 Haziran 2012'de yürürlüğe giren Yatırım Teşvik Programı'nda Kalkınma Ajansları da önemli görev üstleniyor.

2012 yılı Nisan ayı içinde kamuoyuna tanıtılan Türkiye'nin yeni Yatırım Teşvik Programı, 15 Haziran 2012 tarih ve 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile yürürlüğe girmiş; Kararın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar da 2012/1 sayılı Tebliğ ile belirlenmiştir.

Türkiye'nin 2023 vizyonu ile üretim ve ihracat odaklı büyüme stratejisi bakımından büyük önem taşıyan yeni yatırım teşvik programı, kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedeflere uygun olarak; tasarrufları katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirmek, üretimi ve istihdamı artırmak, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma-geliştirme içeriği yüksek büyük ölçekli yatırımlar ile stratejik yatırımları özendirmek, Uluslararası doğrudan yatırımları artırmak, Bölgesel gelişmişlik farklılıklarını azaltmak, Kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımları özendirmek, amaçlarını gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.

Yeni Yatırım Teşvik Programının sağladığı destekler, 1 Ocak 2012 tarihinden sonra müracaat edilmek suretiyle teşvik belgesine bağlanan tüm yatırımlar için geçerli olacaktır. Yeni Yatırım Teşvik Programı, yatırım kararlarına hız kazandırmak üzere 2013 yılı sonuna kadar başlanacak yatırımlar için daha avantajlı destekler sağlamaktadır. Yatırıma başlanılmış olması için, yatırım tutarının en az yüzde onu oranında (50 milyon TL ve üzeri yatırımlarda en az 5 milyon TL) harcama yapılmış olması gerekmektedir.

Bursa ve Eskişehir 1, Bilecik 3. bölgede

Yeni Yatırım Teşvik Programı'nda TR41 bölgesinden Bursa ve Eskişehir illeri 1. bölgede, Bilecik ili ise 3. bölgede yer almaktadır. 2012/3305 sayılı "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar" ile birlikte yerel birim olarak nitelendirilen Kalkınma Ajansları, Genel Teşvik Uygulamaları kapsamında yer alan, sabit yatırım tutarı 10 milyon TL'yi aşmayan ve karara ilişkin tebliğin EK-4 bölümünde belirtilen ve aşağıda sıralanan yatırım konuları arasında yer alan yatırımlara ilişkin Genel Teşvik Belgesi düzenleme konusunda yetkilendirilmiştir. Ayrıca 2012/3305 sayılı kararda Kalkınma Ajansları, Ekonomi Bakanlığı'nca düzenlenen teşvik belgelerini altışar aylık dönemler halinde izlemekle görevlendirilmişlerdir. Bu konudaki kararın 20. maddesinin 6. fıkrası şu şekildedir:

"Kalkınma Ajansları, Bakanlıkça düzenlenen teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların gerçekleştirmelerini izleyerek gerçekleştirme durumlarını altışar aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirirler." Bunun yanı sıra Kalkınma Ajansları Yatırım Tamamlama Vizesi sürecinde de görev almaktadır. Yatırımcının, öngörülen süre veya alınan ek sürenin bitimini takip eden altı ay içinde yatırım projesinin tamamlama vizesinin yapılması için Yatırım Teşvik Belgesini düzenleyen yerel birime veya Ekonomi Bakanlığı, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'ne başvuruda bulunması gerekmektedir. Genel

Müdürlük, yatırımların tamamlama vizesi işlemleri için kendi yetkili uzmanlarını görevlendirebileceği gibi yerel birimleri, bankaları veya yatırımın bulunduğu il valiliğini de görevlendirebilir. Son düzenleme ile birlikte Kalkınma Ajansları bünyesindeki Yatırım Destek Ofisleri'nin Yeni Teşvik Sistemi içindeki etkinliği artmıştır. Yeni Teşvik Sistemi ile ilgili bazı bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Asgari sabit yatırım tutarı, uygulamalara göre aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

- Genel Teşvik Sistemi'nde asgari sabit yatırım tutarı, 1. ve 2. bölgelerde 1 Milyon TL 3., 4., 5. ve 6. bölgelerde 500 Bin TL'dir.
 - Bölgesel Teşvik Uygulamaları için asgari sabit yatırım tutarı 1. ve 2. bölgelerde 1 Milyon TL'den, diğer bölgelerde ise 500 Bin TL'den başlamak üzere desteklenen her bir sektör ve her bir il için ayrı ayrı belirlenmiştir.
 - Büyük Ölçekli Yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarı 50 Milyon TL'den başlamak üzere sektörüne göre farklı büyüklüklerle tanımlanmıştır.
 - Stratejik Yatırımlar için asgari sabit yatırım tutarı 50 Milyon TL'dir.
- Bu uygulamaların ayrıntılarına ilişkin bilgilere Ekonomi Bakanlığı'nın www.ekonomi.gov.tr internet sitesinden ulaşılabilir.

Teşvik Araçları

Yatırımlar, Yeni Yatırım Teşvik Programı kapsamında tasarlanan dört farklı teşvik uygulaması, dokuz farklı teşvik aracı ile

değişen şekillerde desteklenmektedir. Teşvik araçlarının yatırımcıya sağladığı katkılar, yatırımın niteliğine ve tabi olacağı uygulamalara göre değişkenlik göstermektedir.

KDV İstisnası

KDV İstisnası, teşvik edilen yatırım kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için katma değer vergisinin ödenmemesidir.

Gümrük Vergisi Muafiyeti

Gümrük Vergisi Muafiyeti, teşvik edilen yatırım kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için ithalat rejimi kararında belirtilen gümrük vergisinin ödenmemesidir. Fasıllar bazında Gümrük Vergi Oranları "İthalat Rejimi Kararı" eki listelerde belirtilmektedir.

Vergi İndirimi

Vergi İndirimi; yatırımcı tarafından ödenecek gelir veya kurumlar vergisinin, yatırımın niteliğine göre projenin tabi olacağı yatırım teşvik uygulamasının sağladığı indirimli vergi oranından ödenmesi yoluyla yine bu uygulamanın sağladığı ve yapılan sabit yatırım tutarının belirli bir yüzdesine tekabül eden yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar indirim hakkından yararlanılmasıdır.

Yatırıma katkı oranı, yapılan sabit yatırımın vergi indirimine tabi tutulacak oranını, Vergi İndirimi ise bu Yatırıma Katkı Oranına ulaşılınca kadar indirilecek Gelir veya Kurumlar Vergisi

oranını ifade eder.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği, Bölgesel, Büyük Ölçekli ve Stratejik

Yatırımlarda belge konusu yatırımla sağlanan ilave istihdam için yatırımcı tarafından ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının belirli bir süre için Bakanlık tarafından karşılanmasıdır. Bu destekten faydalanabilmek için projenin tamamlanmış olması ve tamamlama vizesinin yapılması gerekmektedir.

Ayrıca destek için toplam yatırım tutarının belirli bir oranına tekabül eden tavanlar belirlenmiştir. Bölgesel Yatırımlar için; birinci bölgede %10, ikinci bölgede %15, üçüncü bölgede %20, dördüncü bölgede %25 ve beşinci bölgede %35; Büyük Ölçekli Yatırımlar için birinci bölgede %3, ikinci bölgede %5, üçüncü bölgede %8, dördüncü bölgede %10 ve beşinci bölgede ise %11; Stratejik yatırımlar için ise birinci, ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci bölgeler için %15 tavan olarak belirlenmiştir. Altıncı bölge için ise herhangi bir tavan bulunmamaktadır.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği ile işletme döneminde iş gücü maliyetlerinin azaltılması amaçlanmaktadır. Örneğin 6. Bölgede yapılacak yatırımlar için destek süresi 10 yıl (OSB'de 12 yıl) olduğundan, yaratılan her bir ilave istihdam için 120 ay (OSB'de 144 ay) boyunca asgari ücretin Sigorta Primi İşveren Hissesine tekabül eden bölümü Bakanlık tarafından karşılanacaktır.

Faiz Desteği

Faiz Desteği, bölgesel teşvik uygulamaları (üçüncü, dördüncü, beşinci ve altıncı bölgeler) ve stratejik yatırımlar ile AR-GE ve çevre yatırımları kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımlar için teşvik belgesi kapsamında kullanılan en az bir yıl vadeli yatırım kredileri için sağlanan bir finansman desteğidir. Teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmını azami ilk beş yıl için ödemek kaydıyla Ekonomi Bakanlığı'na karşılanmaktadır.

Sigorta Prim Desteği (İşçi Payı)

Sigorta Prim Desteği, 6. Bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgesi kapsamı yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için yatırımcı tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır. Sigorta Prim desteğinden sadece 6. Bölgede gerçekleştirilen Bölgesel, Büyük Ölçekli ve Stratejik yatırımlar yararlanabilmektedir. Sigorta Primi Desteğine ilişkin tutar bakımından herhangi bir üst sınır bulunmamakla birlikte, uygulama süresi 10 yıldır.

Gelir Vergisi Stopajı Desteği

Gelir Vergisi Stopajı Desteği, 6. Bölgede gerçekleştirilecek tüm yatırımlar için düzenlenen teşvik belgesi kapsamı yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken gelir vergisi stopajının terkin edilmesidir. Sadece 6. Bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülmüş. Gelir Vergisi Stopajı Desteğine ilişkin herhangi bir üst sınır bulunmamakta olup, 10 yıl süreyle uygulanır.

Yatırım Yeri Tahsis

Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiş büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, yatırımın yapılacağı ilde yatırıma uygun arazi-arsa olması halinde

ihale yoluyla yatırım yeri tahsis edilebilir.

KDV İadesi

KDV İadesi, sabit yatırım tutarı 500 milyon Türk Lirasının üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için ödenen KDV'nin iade edilmesidir.

Uygulamalar

Yeni Yatırım Teşvik Programı, yatırımların konusuna, büyüklüklerine ve bölgesine göre farklı uygulamalar çerçevesinde destek vermek üzere kurgulanmıştır. Bu çerçevede, yeni program dört farklı uygulamadan oluşmaktadır:

- 1.Bölgesel Yatırım Teşvik Uygulaması
- 2.Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki Uygulaması
- 3.Stratejik Yatırımların Teşviki Uygulaması
- 4.Genel Teşvik Uygulaması

Bölgesel Teşvik Uygulaması'nda desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiş ve illerin gelişmişlik seviyelerine göre teşvik araçlarının sağladığı yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Bu çerçevede, hangi illerde hangi yatırım konularının bölgesel desteklerden yararlanabileceği, yapılacak asgari sabit yatırım tutarları ve/veya kapasiteleri belirlenmiştir.

Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki'nde ise, bu uygulama kapsamına alınan 12 sektörde/konuda yapılacak asgari 50 milyon TL olmak üzere sektöre göre farklı büyüklükte belirlenmiş yatırım projeleri yine bölgelere göre farklılaştırılmış teşvik araçlarıyla desteklenmektedir.

Stratejik Yatırımların Teşviki, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimini artırmak amacıyla bu kapsamda değerlendirilebilecek projeleri tanımlayan bir yaklaşımla tasarlanmıştır. Bu anlamda, yapılan tanımlama kapsamına giren projeler, herhangi bir bölgesel farklılaştırılmaya tabi olmaksızın Türkiye'nin tüm illerinde, bölgesel veya büyük ölçekli yatırım teşvik uygulamalarına göre teşvik araçlarından daha avantajlı koşullarda

faaydalanabilmektedir.

Bölgesel, büyük ölçekli veya stratejik yatırım teşvik uygulamalarından herhangi birinin destek kapsamına girmeyen yatırımlar ise, teşvik edilmeyen yatırım konuları arasında yer almamak ve öngörülen sabit yatırım tutarını sağlamak kaydıyla bölge ayrımı yapılmaksızın tüm illerde Genel Teşvik Uygulamaları kapsamında desteklenmektedir.

Kimler Yararlanabilir?

Türkiye'deki Yatırım Teşvik Programı kapsamındaki uygulamalarla sağlanan desteklerden, her bir uygulamanın gerektirdiği koşulları sağlamak kaydı ile;

- Gerçek kişiler, adi ortaklıklar, sermaye şirketleri, birlikler, kooperatifler, iş ortaklıkları,
- Kamu kurum ve kuruluşları,
- Kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üniversiteler
- Dernekler ve vakıflar
- Yurt dışındaki yabancı şirketlerin Türkiye'deki şubeleri faydalanabilir.

4875 sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanununa göre yabancı ülkelerin vatandaşlığına sahip olan gerçek kişiler ve/veya yabancı ülkelerin kanunlarına göre kurulmuş (şirketler gibi) tüzel kişiler tarafından Türkiye'de kurulan şirketler, Türk şirketi statüsünde oldukları için Yatırım Teşvik Programı kapsamındaki desteklerden yerli yatırımcılarla eşit koşullarda faydalanma hakkına sahiptir.

Dolayısıyla bu nitelikteki şirketler, yukarıda belirtilen "sermaye şirketleri" kapsamında değerlendirilmekte ve Yatırım Teşvik Programı'ndan faydalanmaktadır. Diğer taraftan, merkezleri Türkiye dışında bulunan yabancı şirketlerin Türk Ticaret Kanununa göre Türkiye'de kurdukları, şirket statüsünde olmayan "şubeler" de desteklerden faydalanabilecekler arasında yer almaktadır. Türkiye'de yatırım yapmak isteyen yabancı bir gerçek kişi Türkiye'de kuracağı anonim veya limited şirketle; yurtdışında kurulmuş bir yabancı şirket ise yine Türkiye'de kuracağı anonim veya limited şirketle ya da şubeyle Yatırım Teşvik Programı'ndan faydalanmak üzere başvuruda bulunabilir.

Usul ve Esaslar

Yatırımcıların, Yatırım Teşvik Programı kapsamındaki uygulamalar çerçevesinde desteklerden yararlanabilmek için resmi bir başvuruda bulunması gerekmektedir. Belirli usul ve esaslara dayalı olarak yapılacak başvurudan önce yatırımcılar Ekonomi Bakanlığı, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nden projesinin hangi uygulama kapsamında desteklenebileceği konusunda bilgi alabilir veya teşvik kararını inceleyerek hangi uygulamaya dahil olduklarını tayin edebilirler. Yatırımcıların projesi ile ilgili olarak aşağıda belirtilen konulara ilişkin bilgilere sahip olması, bu bilgi edinme sürecinin verimli bir şekilde yürütülebilmesine katkı sağlayacaktır:

- Proje için belirlenen yatırım yeri veya alternatif yatırım yerleri
- Yatırım projesinin sektörü
- Yatırım projesinin konusu, kapasitesi ve yaklaşık tutarı
- Stratejik yatırımlar için, üretilecek ürüne ilişkin yurt içi üretim kapasitesi ve ithalat verileri

Yatırımcıların başvuru yapmadan önce ilgili kararın eki EK-4'te yer alan desteklenmeyen veya desteklenmesi belirli koşullara bağlı yatırım konularını da dikkate alması gerekmektedir.

Başvurular Nereye Yapılabilir?

Yatırım Teşvik Programı'ndan faydalanmak üzere yatırımcılar başvurularını Ekonomi Bakanlığı, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'ne yaparlar. Başvurular, Ekonomi Bakanlığı'na şahsen veya posta yoluyla yapılabilir. Posta yoluyla yapılacak başvuruların aşağıda belirtilen adrese gönderilmesi gerekmektedir:

T.C. Ekonomi Bakanlığı
Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü
İnönü Bulvarı No:36 06510
Emek / ANKARA

Ayrıca, Genel Teşvik Uygulaması kapsamında yer alan, sabit yatırım tutarı 10 milyon TL'yi aşmayan ve aşağıda belirtilen yatırım konularına yönelik projeler için tercihe bağlı olarak Ekonomi

Bakanlığı'na veya yatırımın yapılacağı
ildeki görevli yerel birimler olan
Kalkınma Ajansları veya Sanayi Odalarına
(12 adet) da başvuru yapılabilir.

Destek Unsurları	Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	•	•	•	•
Gümrük Vergisi Muafiyeti	•	•	•	•
Vergi İndirimi	-	•	•	•
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	-	•	•	•
Gelir Vergisi Stopajı Desteği*	•	•	•	•
Sigorta Primi Desteği*	-	•	•	•
Faiz Desteği**	-	•	-	•
Yatırım Yeri Tahsisi	-	•	•	•
KDV İadesi***	-	-	-	•

* Yatırımın 6. Bölge'de gerçekleştirilmesi halinde sağlanır

** Bölgesel teşvik uygulamalarında, yatırımın 3, 4, 5, veya 6 . bölgelerde gerçekleştirilmesi halinde sağlanır.

*** 500 Milyon TL üzerindeki stratejik yatırımlara sağlanır.

Yerel Birimlerce Teşvik Belgesi Düzenlenebilecek Yatırım Konuları

Sektörün US 97 Kodu	
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı
17	Tekstil ürünleri imalatı (Yün ipliği hariç olmak üzere; tekstil elyafının hazırlanması ve eğirilmesi konusunda sadece modernizasyon yatırımları ve halı, tafting, dokunmamış ve örülmemiş kumaş ile çuval hariç olmak üzere tekstil dokumacılığı konusunda sadece modernizasyon yatırımları)
18	Giyim eşyası imalatı
19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç); hasır ve buna benzer, örülerek yapılan maddelerin imalatı
21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı
23	Rafine edilmiş petrol ürünleri ve nükleer yakıt imalatı (Madencilik yatırımları hariç)
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı
25	Plastik ve kauçuk ürünleri imalatı
26	Metalik olmayan diğer mineral ürünlerin imalatı
27	Ana metal sanayi (2710 demir çelik ana sanayi hariç)
28	Metal eşya sanayi
29	B.y.s. makine ve teçhizat imalatı
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı
31	B.Y.S. elektrikli makine ve cihazların imalatı
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı
33	Tıbbi aletler, hassas ve optik aletler ile saat imalatı
34	Motorlu kara taşıtı, römork ve yarı römork imalatı
35	Diğer ulaşım araçlarının imalatı (Gemi ve yat inşa yatırımları hariç)
36	Mobilya imalatı; B.Y.S. diğer imalat
	Ürün paketlenme hizmeti yatırımları
	Belediye ve il özel idarelerinin hizmet ve altyapı yatırımları

DOSYA

Mustafakemalpaşa OSB, Eskişehir Tepebaşı Belediyesi ve Bilecik 2. OSB Bölgesi, BEBKA'nın mali desteğiyle 'Temiz Çevre' odaklı projelerini başarıyla hayata geçirdiler.

Üretiyor, arıtıyor, doğayı koruyor

Mustafakemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi (OSB), “üretiyor, arıtıyor, doğayı koruyoruz” sloganına uyarak BEBKA’dan aldığı 225 bin TL hibe ile atıksu arıtma tesisinin mevcut durumunu iyileştirerek, çamur susuzlaştırma ünitesinin verimi ve kapasitesi artırdı.

Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı’nın (BEBKA), “2011 Yılı Çevre ve Enerji Mali Destek Programı” kapsamında mali destek sağladığı kurumlar, hayata geçirdikleri projelerle çevrenin korunmasına büyük katkı sağlıyor. Bunlardan biri de Mustafakemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi. 300 bin liralık proje için BEBKA’dan yüzde 75 hibe almaya hak kazanan OSB, atıksu arıtma tesisinin mevcut durumunu iyileştirerek, çamur susuzlaştırma ünitesinin verimi ve kapasitesini artırdı. Böylece, deşarj edilen fosfor değerlerinde standartlar sağlanarak, daha iyi bir çıkış su kalitesine ulaşıldı.

Projenin hayata geçirilme sürecini anlatan Mustafakemalpaşa OSB Bölge Müdürü Alaattin Üçok, bütün organize sanayi bölgelerinin üretimlerini çevreye zarar vermeden yapmaları gerektiğini söyledi. Ana sloganlarının “üretiyoruz, arıtıyoruz, doğayı koruyoruz” olduğunu dile getiren Üçok, arıtma tesisi için de bu slogandan hareketle yola çıktıklarını kaydetti.

Her türlü canlı yaşıyor

Üçok, arıtma tesisinin bir organize sanayi

bölgesinin olmazsa olmazı olduğunu dile getirerek şunları söyledi:

“Arıtma tesisi belli bir ölçekte yapılırsa, ancak gelişen teknolojiye göre veriminin artırılması gerekir. İhtiyaca cevap verecek şekilde geliştirilmelidir. Bizim arıtma tesisimiz 2000 metreküp/gün kapasiteli biyolojik arıtma yapan bir tesis. BUSKİ kriterlerinde aldığımız deşarj suyunu Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği (SKKY)

Tablo 19’a uygun hale getirip doğaya veriyoruz. Tablo 19’a uygun hale getirmek sulama suyu kalitesi demek. Bizim arıtma tesisimizin deşarj noktasında her türlü canlı yaşıyor.”

BEBKA övgüyü hakediyor

Sistemin 2011 Şubat ayında devreye girdiğini bildiren Üçok, projenin çok doğru ve başarılı uygulandığını

Çevre Mühendisi Serap Bilgen koordinatörlüğünde yürütülen proje ile Mustafakemalpaşa OSB'nin atıksu arıtma tesisinin mevcut durumu iyileştirilerek, çamur susuzlaştırma ünitesinin verimi ve kapasitesi artırıldı. Böylece deşarj edilen fosfor değerlerinde standartlar sağlanarak daha iyi bir çıkış su kalitesine ulaşıldı.

söyledi. Projeyi daha ileri bir tarihte hayata geçirmeyi planladıklarını ancak BEBKA'nın desteğiyle bunu öne çıktıklarını ifade eden Alaattin Üçok, şöyle devam etti:
“BEBKA, daha ucuza, daha kaliteli bir deşarj suyunu bölgeye vermemizi sağladı. O bakımdan BEBKA'ya teşekkür ederiz, her yönüyle övgüye değer bir kurum.

Bundan sonraki yatırımlarımızda da BEBKA'nın çağrılarını değerlendireceğiz.”

Atıksu Arıtma Tesis Teknik bilgiler

2000 metreküp/gün kapasiteli Biyolojik Atıksu Arıtma Tesis test çalışmaları yapılarak Şubat 2011 itibarı ile işletmeye alındı. 24 saat kesintisiz olarak çalışıyor

ve bunun neticesinde de SKKY Tablo 19 deşarj standartları sağlıyor. Tesis fiziksel, biyolojik ve ileri arıtma ile çamur susuzlaştırma ünitelerinden oluşuyor. Tesise gelen atık su sırası ile terfi havuzu, havalandırılmalı kum ve yağ tutucu, dengeleme havuzu, biofosfor havuzu, havalandırma havuzu ve çökeltim havuzundan geçirilerek SKKY Tablo 19'a uygun deşarj suyu ve yüzde 25 katı madde oranında susuzlaştırılmış çamur çıkışı sağlanıyor.

Çökeltim havuzundan savaklanan su klor temas havuzu aracılığı ile deşarj edilirken, çökeltim havuzu dibinde biriken çamur, çamur yoğunlaştırma ve şartlandırma ünitelerinden geçerek dekantör aracılığı ile susuzlaştırılarak çamur keki haline getirilmekte ve bertarafı sağlanmaktadır.

Tepebaşı Belediyesi güneşten elektrik aldı

Eskişehir Tepebaşı Belediyesi, yenilenebilir enerjide örnek bir projeye imza attı. BEBKA'nın desteklediği projeye Belediye Hizmet Binası kendi elektriğini üretiyor.

Kısıtlı enerji kaynakları nedeniyle her geçen gün daha da önemli hale gelen 'yenilenebilir enerji' konusunda Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın (BEBKA) verdiği destek, Eskişehir'de bir hayali gerçeğe dönüştürdü. BEBKA'nın,

Ahmet Ataç

maliyetinin yüzde 75'ini karşıladığı 'Düşük Karbon Ayak İzi İçin Enerji Etkin Bina' projesiyle Tepebaşı Belediyesi, güneş panelleri sayesinde kendi elektriğini üretmeye başladı.

Örnek bir projeyi hayata geçirmenin mutluluğunu yaşayan Belediye Başkanı Ahmet Ataç, ülkemizin enerjide yüzde 75 oranında dışa bağımlı olduğunu hatırlatarak, yenilenebilir enerjiye yapılan yatırımların artık daha fazla ön plana çıktığını söyledi. Enerji tasarrufu sağlamak adına öncelikle kendi tüketimlerini azaltarak, bunu da teşvik etmek için araştırmalar yaptıklarını aktaran Ataç, "2010 yılında binamız için yaptırdığımız enerji etüdü ve enerji simülasyonu çalışmaları neticesinde, kullanılan enerjinin etkin kullanımı için iyileştirme çalışmalarına başladık. Isıtma, soğutma ve havalandırma sistemlerinde düzenlemeler yapıldı. Binanın, akıllı binaya dönüştürülebilmesi için bina

otomasyon sistemi kuruldu. Yapılan bu çalışmalarla olumlu sonuçlar aldık. Enerjinin etkin kullanılması çalışmalarını bir adım öteye taşıyarak, çevreye olan duyarlılığımızı bu projeye pekiştirmeye çalıştık. Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı (BEBKA) tarafından açıklanan 'Çevre ve Enerji' mali destek programı kapsamında hibe almaya hak kazanan projemiz böylelikle hayata geçti" diye konuştu.

Ataç, projenin temel amacının yenilenebilir enerji kaynaklarının ve temiz enerji kullanımının öncelikle Eskişehir'de, ardından tüm Türkiye'de yaygınlaşmasına öncülük etmek olduğunu belirterek, şöyle devam etti:

"Bunun yanı sıra BEBKA tarafından yüzde 75 oranında desteklenen 'Düşük Karbon Ayak İzi İçin Enerji Etkin Bina' isimli projemizle, binamızda tükettiğimiz fosil kaynaklı enerji kullanımını düşürerek, yüzde 20'lik

enerji ihtiyacını yenilenebilir enerji kaynaklarıyla karşılayacağız. Tepebaşı Belediyesi Hizmet Binası bünyesinde tüketilen enerjinin, faaliyetler sırasında yaratılan karbon ayak izinin hesaplanması ile öncesi ve sonrası kamuoyu ile paylaşılacaktır. Bu proje kapsamında belediyemiz tarafından uygulanacak olan enerji, etkin bina bir model olarak proje sonunda analiz edilerek raporlanacak.”

Güneş enerjisi iyi bir örnek

Ataç, güneş enerjisini seçmelerini ise şu sözlerle açıkladı:

“2012 sonu itibari ile dünya genelinde fotovoltaiik güneş panelleri kurulu gücünün 7.000-11.000 MWp arasında olacağı tahmin edilmektedir. Bu da yıllık bazda yüzde 25-62 arasında gelişimi-değişimi ifade etmektedir. Almanya gibi karasal Avrupa ülkelerinde maksimum 1.050 kWh ısınım elde edilmektedir. Eskişehir özelinde bu değerin 1.300 kWh olduğu bilinmekte ki bu da Almanya gibi güneş enerjisine büyük yatırımlar yapan ülkelere göre daha fazla güneş enerjisi potansiyeline sahip olduğumuzu göstermektedir. Verimli ve iyi bir örnek

olacağını düşündüğümüz için güneş enerjisine yöneldik.”

Belediye bütçesine yük getirmede

Bu tür sistemlerin genel olarak 8-12 yıl arasında kendini amorti ettiğine dikkat çeken Ataç, kurdukları sistemin de 8-9 yıl gibi bir sürede kendini amorti edeceğini düşündüklerini dile getirdi. Sistemin 25 yıl boyunca elektrik üreteceğini, dolayısıyla hem Tepebaşı Belediyesi hem de ülke için kârlı bir yatırım olacağını görüldüğünü kaydeden Ataç, projenin BEBKA tarafından yüzde 75 oranında desteklenmesinin de, sayesinde belediye bütçesine fazla bir yük getirmediğini söyledi.

Tepebaşı Belediye Başkanı Ahmet Ataç, son olarak projenin geldiği noktayı şöyle anlattı:

“Mevcut durumun analizleri yapılarak, çevreye saldıgımız karbon ayak izimiz hesaplandı. Bir yıllık GES üretim verilerinin ve su tüketim verilerinin takip edilmesiyle birlikte, karbon ayak izimiz tekrar hesaplanacaktır. Bu, teknolojik ve yenilenebilir altyapı çalışmaları ile eşzamanlı olarak çalışan tüm personel

belediye binası karbon ayak izinin azaltılmasına yönelik eğitimler almıştır. Bu eğitimlerle projenin kapsamı, amacı, karbon ayak izi kavramı, enerji etkin bina kavramı, küresel iklim değişikliği ve dünyadaki enerji sorunları gibi başlıklar altında eğitimler verilmiştir. Tepebaşı Belediyesi Hizmet Binası'nda 4 aylık bir süre içerisinde elektrik enerjisi ihtiyacının yaklaşık yüzde 20'sini karşılayabilecek Şebeke Bağlantılı Solar Elektrik Sistemi (ŞBSES) kurulmuştur. Test ve devreye alma çalışmaları başarıyla sonuçlandı. Türkiye'de ilk kez çift yönlü sayaç takılan projemiz, TEDAŞ Ankara tarafından geçici kabul işlemleri yapılarak, mevzuata uygun olarak tescillendi. Belediyemizin resmi internet sitesinde de yer alan verilere bakıldığında Nisan-Mayıs-Haziran ayları olmak üzere 48.915 kWh bağımsız elektrik üretimi gerçekleştirdik. Böylece 17.120 TL'lik kazanç sağladık. 34.240 kilogram karbondioksit salınımını yenilenebilir enerji kaynağı kullanarak engellemiş olduk. Ayrıca 10 metre küp kapasiteli yağmur suyu geri kazanım sisteminin de kurulumu tamamlanarak, Belediye hizmet araçları toplanan suyla yıkanmaya başlandı.”

Bilecik 2. OSB’de ‘çevre’ devrimi!

Proje bütçesi 2 milyon lirayı aşan 2. OSB Atıksu Arıtma Tesisi, Bilecik’in çehresini değiştirdi. BEBKA’nın yaklaşık 500 bin liralık katkı koyduğu tesis, çok kısa sürede hizmet vermeye başladı. Büyük bir dönüşüme sahne olan bölge için sırada, Katı Atık Depolama Sahası projesi var.

Bilecik 2. Organize Sanayi Bölgesi (OSB) sahasından geçen ve Sakarya Nehri’ne dökülen Karasu Deresi’nin ıslah edilmesine katkıda bulunmayı amaçlayan Atıksu Arıtma Tesisi, 5 ay gibi kısa bir sürede hayata geçti. Çevre ve sağlık açısından riskli olan unsurların minimize edilmesinin amaçlandığı proje, İl Özel İdaresi ve BEBKA’nın büyük desteğiyle sanayiciye hizmet vermeye başladı. Kriterleri karşılayan firmaların bağlandığı tesis sayesinde, sanayi bölgesi ve çevresindeki yaşam kalitesinin yükseltilmesi hedefleniyor.

“BEBKA’yla yük hafifledi”

Tıpkı İl Özel İdaresi tarafından kurulan Bilecik 1. OSB gibi, 2. OSB’nin de kurulumu tamamlandıktan sonra

Bilecik İl Özel İdaresi Genel Sekreteri
Halis Nalbant

sanayiciye devredileceğini belirten Bilecik 2. OSB Yönetim Kurulu Başkanı, BEBKA Kalkınma Kurulu Üyesi ve Bilecik İl Özel İdaresi Genel Sekreteri Halis Nalbant, 2. OSB’nin altyapısı için hiç kredi kullanılmadığını söyledi. Doğal gaz ve elektrik ihtiyacının da karşılandığını kaydeden Nalbant, “En önemli sorunlarımız, kanalizasyon ve fabrikaların atıklarının çevreye salınmasıydı. Bunun için BEBKA çatısı altında bir proje gerçekleştirdik. 500 bin TL hibe aldık, 1 milyon 200 bin lira da biz harcadık ve arıtma tesisi sorunumuzu çözdük. Tesisimizden çıkan suyu başka tesislere satabilme imkânımız da olacak” diye konuştu.

BEBKA’nın desteğiyle, sanayicinin omuzundaki yükün, azaltıldığını kaydeden Halis Nalbant, “Örneğin biz, İl Özel İdaresi olarak altyapı katılım paylarını bir yıl sonra sanayiciden istiyoruz. Sanayicimiz durduğu yerde bu hibeyle 500 bin lira kâr etti. İlerleyen yıllarda BEBKA’yla çevreyle ilgili yeni projeler uygulamayı mutlaka düşünüyoruz. Kanalizasyon sistemimizin çoğunu yeniledik, tamamını tesise çekmemiz lazım. Bu noktalarda da BEBKA’dan ilerleyen yıllarda destek bekliyoruz” dedi. İçme ve kullanma suyunun hâlihazırda en önemli konu olduğunu vurgulayan Nalbant, “Onun için de projelerimizi hazırladık. Kendi su kuyularımızı oluşturduk. Kendi suyumuzu da getirdikten sonra hiçbir

problemimiz kalmamış olacak” ifadelerini kullandı.

“Sırada katı atık tesisi var”

Atıksu Arıtma Tesisi projesini tasarlarken Bursa ve Balıkesir gibi sanayinin ön planda olduğu pek çok kentte incelemeler yapıldığını belirten Halis Nalbant, çevrede hissedilen değişimle ilgili olarak da “Karasu Deresi ve dolayısıyla Sakarya Nehri’ndeki değişim rahatlıkla gözlemlenebiliyor. Atığımızın Karasu’yla bağlantısı yoktu ama genel itibarıyla bu durum hissediliyor. Karasu Vadisi’nin kokuyor olması önemli bir sorundu. Bunu da önlemiş oluyoruz. Aynı zamanda Karadeniz’i koruyor olacağız. Çünkü Karasu kirleniyorsa Sakarya da kirleniyor. Sakarya kirleniyorsa Karadeniz kirleniyor demektir. Belki gelecekte Karasu Deresi’nde balıkçılık bile yapılabilecek. Çalışmalarımız turizm açısından da mutlaka katkı sağlayacaktır” dedi. Bilecik’in yüzde 53’ünün ormanlarla kaplı olduğunun altını çizen Nalbant, benzer projelerin peşi sıra uygulanacağını kaydederek “3. OSB’ye İl Özel İdare’nin katkılarıyla başladık. Zamanı gelince BEBKA’dan benzer projeler için katkı isteyeceğiz. Osmaneli, Bozüyük, Söğüt ve Pazaryeri’ndeki OSB’lerde atıksu arıtma tesisi projelerinin benzerini hayata geçireceğiz. Bunları da yaparken BEBKA’nın desteğini mutlaka talep edeceğiz. Bölgenin hemen bitişiğinde İl Özel İdare imkânlarıyla ‘İnert Atık Sahası’

da yapıyoruz. Bölgemizdeki zararsız katı atık problemini çözeceğiz. Atığımızı depolayabileceğimiz alanlar geliştirdik, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) ve zemin etüdü gereklerini karşıladık. 55 hektarlık alanda Katı Atık Depolama Sahası kurulduğunda sanayicinin maliyetini yine düşürmüş olacağız. Çevre Bakanlığı'ndan onaylı bir sistemdir bu" dedi.

Ünal: Hibe, hızlandırıcı etki yaptı

Bilecik 2. OSB'nin 1994 yılında İl Özel İdaresi tarafından yatırım programına alınarak kurulduğunu hatırlatan Bilecik 2. OSB Bölge Müdürü Mustafa Ünal da "OSB'miz yaklaşık 384 hektarlık bir alanı kaplıyor. Şu anda bölgemizde 26 parsel ve bunların 21'inde üretim mevcut, 1 kapalı firmamız var, 2'si inşaat halinde, bir firma da yapı ruhsatı almak üzere. Yani, tahsis bakımından yüzde 100 doluluğu sağlamış bir bölgeyiz. 2003 yılında noter yoluyla tesisimizi yapacağımıza dair taahhüt verdik. Bakanlığa taahhütte bulunduğumuz için çalışmalarını ivedilikle başlattık. Firmaların ileride sıkıntı yaşamamaları ve çevremizin kirlenmemesi için tesisimizin kurulumunu sağladık. Tahmin edilen süreden önce bitirdik. Yaklaşık 5 aylık bir süreçte inşaat ve altyapı tamamlandı. BEBKA'nın hibe programından destek almaya hak kazanmamız yatırım projemizin yapımını hızlandırdı" diye konuştu.

"Kriterlere uymayan cezalandırılacak"

23 dönüm alanın Orman Bölge Müdürlüğü'nden 49 yıllığına kiralandığını kaydeden Mustafa Ünal, "Şu anda 5 dönümlük bir alan kullanılabilir hale geldi. İhtiyaç oldukça tamamını hafriyatla kullanabileceğiz. Çevre mevzuatı gereği firmalar, ön arıtmalarını bakanlık

tarafından istenen kriterlere göre yapıyorlar. Kriterler karşılandığı takdirde tesisimize yönlendiriliyor. Tesisimizden çıkan su da ya doğal ortama bırakılıyor ya da geri dönüşüm kapsamında firmalar ve yeşil alanlara yönlendiriliyor. Çevre düzenleme çalışmalarımız da olacak" dedi. Bölge olarak teknik ekibe sahip olduklarını da da dile getiren Ünal "Bu ekip, kriterlere uymayan firmaları önce uyaracak. Firma şartları yine karşılamazsa 2. OSB olarak mevzuatta belirtildiği gibi cezai yaptırımları uygulayacağız" diye konuştu. Benzer çalışmalar için BEBKA'nın desteğinin kaçınılmaz olduğunu da vurgulayan Ünal, "Atıksu taşıma kanallarımız olacak. Bunların da maliyeti yüksek olacaktır. Metrekare bazında bu giderler sanayicimize yansıtılıyor. BEBKA gibi kuruluşların bu anlamdaki destekleri sanayicimizin üzerindeki yükü hafifletiyor. Sanayicimizi de teşvik ediyor bir anlamda. BEBKA'dan bu konularda desteğin geleceğine şüphemiz yok. 255 bin 291 metrekarelik katı atık depolama alanı da önemli bizim için. Kamulaştırma çalışmaları devam ediyor. Zemin etüdü çalışmaları da tamamlanacak ve sonrasında faaliyete geçmiş olacak. 1.inci OSB'nin de katı atıklarının yapılacak depolama alanımıza yönlendirilmesi söz konusu" ifadelerini kullandı.

Çizmecici:Çevre ve sağlık için çok önemli

BEBKA'dan hibe desteği almış olan Bilecik İl Özel İdaresi'nin Pelitözü Gölpark projesinde uzmanlık görevinde bulunan ve Bilecik Valiliği Avrupa Birliği (AB) Daimi Temas Noktası projesinde teknik destek veren Servet Çizmecici, 2. OSB Atıksu Arıtma Tesisi için de Proje Koordinatörlüğü'nü üstlendi. Bilecik 2. Organize Sanayi Bölgesi Müteşebbis Heyet Başkanlığı'nca hazırlatılan Atıksu Arıtma Tesisi Projesi'nin amacının Karasu Deresi'nin çevre ve sağlık açısından taşıdığı risklerin minimize edilmesi olduğunu kaydeden Çizmecici, "Bu tesisle kamu ve özel kuruluşların bulunduğu yaşam ve iş alanlarını içine

alan bölgede zamanla yaşam kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunulması hedefleniyor. Proje, bu amaca ulaşmasıyla birlikte, çevresel kirliliğin önlenmesi ve toplum sağlığı açısından ciddi anlamda faydalı olacağından, programın genel amacı 'Bilecik'te çevresel kirliliğin önlenmesi, mevcut kontrol ve arıtma tesislerinin geliştirilmesi ve iyileştirilmesi ile sürdürülebilir kalkınmaya katkıda bulunmak' kısmıyla birebir örtüşmekte olup, buna önemli katkı sağlayacaktır" diye konuştu.

Vali Akpınar'dan yerinde inceleme

Bilecik Valisi ve BEBKA Yönetim Kurulu Üyesi Halil İbrahim Akpınar, Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı'nın 2011 yılı çevre ve enerji mali destek programı kapsamında yapılan "Bilecik 2. OSB Atıksu Arıtma Tesisi" projesini yerinde inceledi.

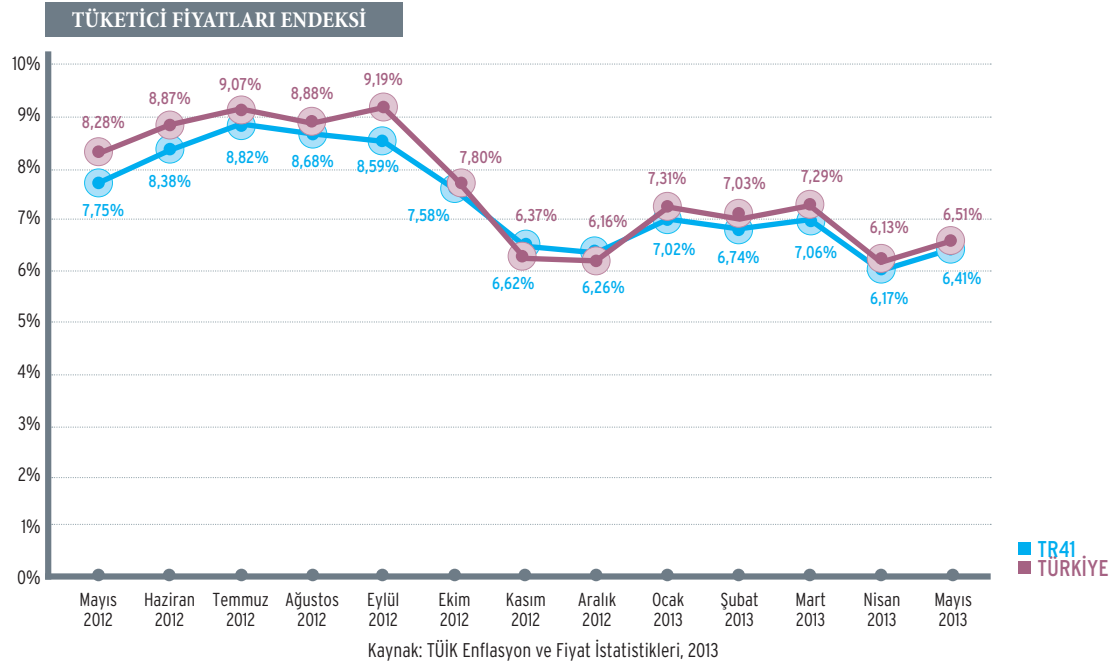
Enflasyon ve ihracat rakamları umut verici

TR41 Bölgesi'nde yıllık enflasyon mayıs ayında ülke geneline göre daha düşük çıkarken, ihracatta artış yaşandı.

Bursa, Eskişehir ve Bilecik illerinden oluşan TR41 Bölgesi'nde mayıs ayında Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE) yüzde 6,41 oldu. Bu değer, ülke genelinde yüzde

6,51 olarak gerçekleşti. Son bir yıldaki enflasyon rakamları göz önüne alındığında TR41 Bölgesi'ndeki TÜFE oranları, sadece 2012 yılı Kasım ve Aralık dönemleri ile

2013 Nisan ayında ülke geneli TÜFE'nin üzerinde yer alıyor.

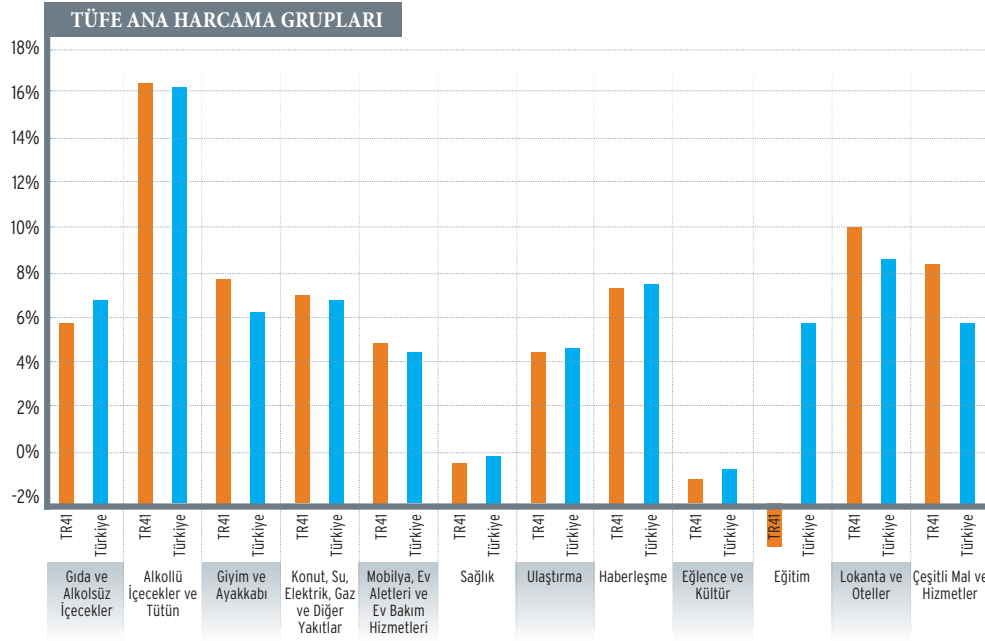

Tüketici Fiyatları Endeksi (TÜFE):

TÜFE'de Türkiye geneli yıllık enflasyon yüzde 6,51, TR41 Bölgesi'nde ise yüzde 6,41 olarak gerçekleşti. 2013 yılı Mayıs ayında 2003 Temel Yıllı Tüketici Fiyatları Endeksi bir önceki aya göre ülke genelinde yüzde 0,15 artış yaşarken, bu artış TR41 Bölgesi'nde de yüzde 0,25 olarak gerçekleşti. Yıllık en yüksek artış yüzde 16,09 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. TÜFE'de, bir önceki yılın aynı ayına göre

lokanta ve oteller, haberleşme, gıda ve alkolsüz içecekler artışın yüksek olduğu diğer ana harcama grupları oldu. Ana harcama grupları itibariyle 2013 yılı Mayıs ayında endekste yer alan gruplardan bir önceki aya göre yüzde 1,73, lokanta ve otellerde yüzde 0,75, eğlence ve kültürde yüzde 0,46, haberleşme de yüzde 0,40 artış gerçekleşirken, çeşitli mal ve hizmetlerde yüzde 0,37 ev eşyasında yüzde 0,22, konutta yüzde 0,04 düşüş gerçekleşti.

İstatistiki Bölge Birim Sınıflaması (İBBS) Düzey 2'de bulunan 26 bölge içinde, bir önceki yılın aralık ayına göre en yüksek artış TRC2 Bölgesi'nde (Şanlıurfa, Diyarbakır), bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış TRC1 Bölgesi'nde (Gaziantep, Adıyaman, Kilis) ve 12 aylık ortalamalara göre en yüksek artış TR10 Bölgesi'nde (İstanbul) gerçekleşti.

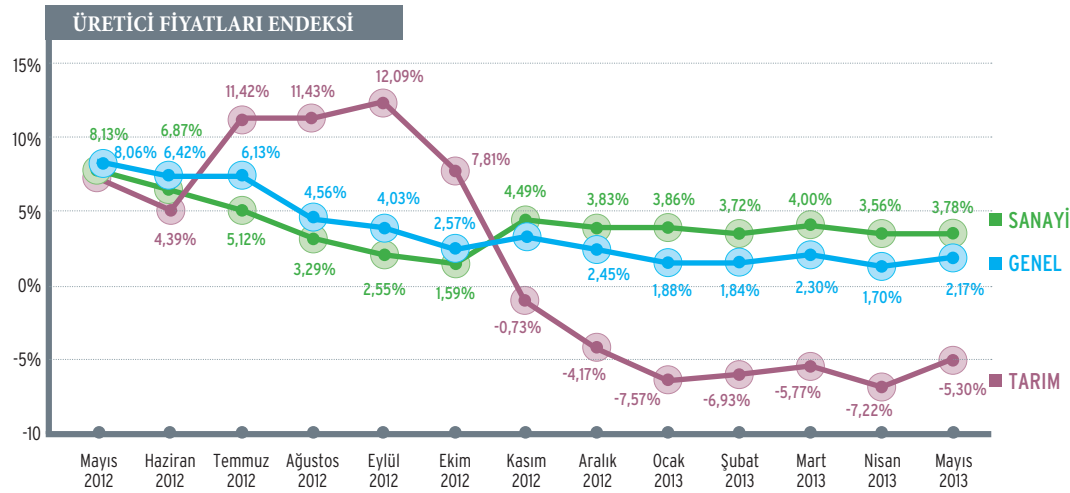
Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2013

TÜFE-Ana Harcama Grupları

TR41 Bölgesi'nde ana harcama gruplarında bir önceki yılın aynı ayına göre en yüksek artış yüzde 16,19 ile alkollü içecekler ve tütün grubunda gerçekleşti. Endekste yer alan diğer gruplardan lokanta

ve otellerde yüzde 10,03, çeşitli mal ve hizmetler grubunda yüzde 8,32, giyim ve ayakkabıda yüzde 7,61, haberleşmede yüzde 7,36, konut, su, elektrik, gaz ve diğer yakıtlar grubunda yüzde 7,12, gıda ve alkolsüz içeceklerde yüzde 5,88,

ev eşyasında yüzde 4,75, ulaşırmada yüzde 4,24, sağlıkta yüzde 1,41, eğlence ve kültürde yüzde 1,09 artış yaşanırken, eğitimde yüzde 0,48 düşüş gerçekleşti.

Kaynak: TÜİK Enflasyon ve Fiyat İstatistikleri, 2013

Üretici Fiyatları Endeksi (ÜFE) :

ÜFE'de yıllık değişim yüzde 2,17 artış, aylık değişim ise yüzde 0,51 düşüş olarak gerçekleşti. 2013 yılı Mayıs ayında 2003 Temel Yıllı Üretici Fiyatları Endeksi'nde bir önceki aya göre yüzde 0,51 düşüş, bir önceki yılın mayıs ayına göre yüzde 1 artış yaşandı.

Aylık değişim tarım sektöründe yüzde 5,80,

sanayi sektöründe de yüzde 0,09 artış olarak gerçekleşti. Tarım sektörü endeksinde, bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 3,39 artış, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 5,30 düşüş ve 12 aylık ortalamalara göre yüzde 0,33 artış gerçekleşti. Sanayi sektörü endeksinde ise bir önceki yılın aralık ayına göre yüzde 0,52, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,78 ve 12 aylık ortalamalara

göre yüzde 3,87 artış gerçekleşti.

Sanayide en yüksek aylık artış elektrik, gaz üretimi ve dağıtım sektöründe görüldü. Sanayinin üç sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocakçılığı sektöründe yüzde 0,13 düşüş, imalat sanayi sektöründe yüzde 0,07 düşüş, elektrik, gaz ve su sektöründe yüzde 1,77 artış olarak gerçekleşti.

İHRACAT GÖSTERGELERİ

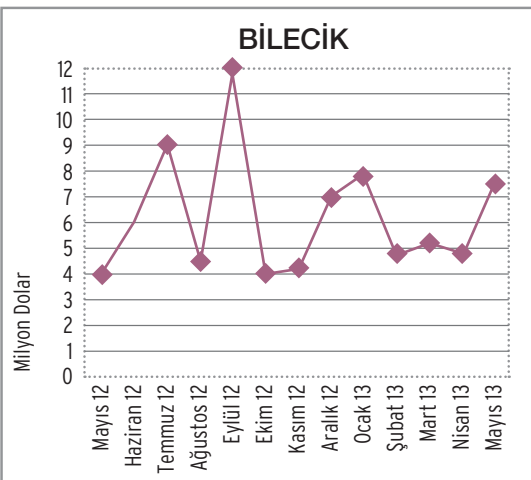
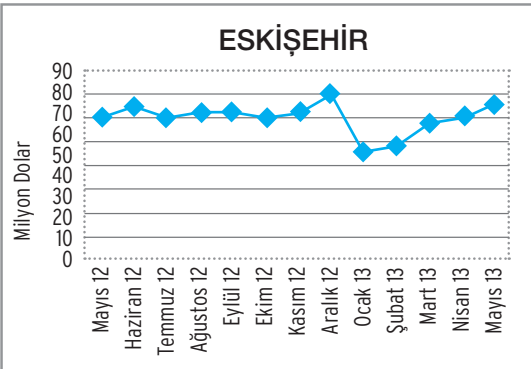
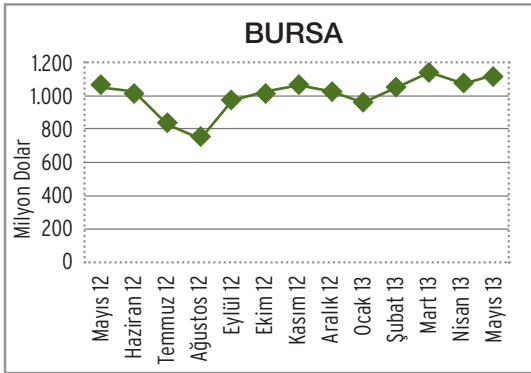
Not: Rakamlar yuvarlamaya tabi tutulmuştur.

İHRACAT (ABD Doları, Kanuni Merkez Bazında)

	Mayıs (2013)	Mayıs (2013)	(Ocak- Mayıs 2013)
BURSA	1.156.118.000	1.056.476.000	5.506.539.000
ESKİŞEHİR	73.879.000	69.992.000	320.793.000
BİLECİK	7.521.000	3.916.000	29.847.000

Bursa'da 2013 yılı Mayıs ayında 1.160 milyar dolara yakın bir ihracat gerçekleştirildi. 2012 yılı Mayıs ayı ile kıyaslandığında bu dönemde ihracatta 100 milyon dolara yaklaşan bir artış yaşandı. Eskişehir ise, 2012 Mayıs ayında 70 milyon dolara yakın bir ihracat değerine sahipken, 2013 yılı Mayıs

ayında bu değer artarak 74 milyon dolar seviyesine yükseldi. Göreceli olarak Bursa ve Eskişehir'e göre daha az ihracata sahip olan Bilecik'te, 2013 yılının Mayıs ayında bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat, 3,6 milyon dolarlık bir artışla 7,5 milyon dolar düzeyine ulaştı.

ÜLKELER BAZINDA İHRACAT			
BURSA			
	Mayıs-13		Mayıs-12
Almanya	174.694.000	Almanya	172.313.000
Fransa	116.821.000	Fransa	115.976.000
İtalya	110.485.000	İtalya	96.960.000
Birleşik Krallık	73.170.000	Birleşik Krallık	60.770.000
İspanya	49.859.000	Rusya	51.732.000

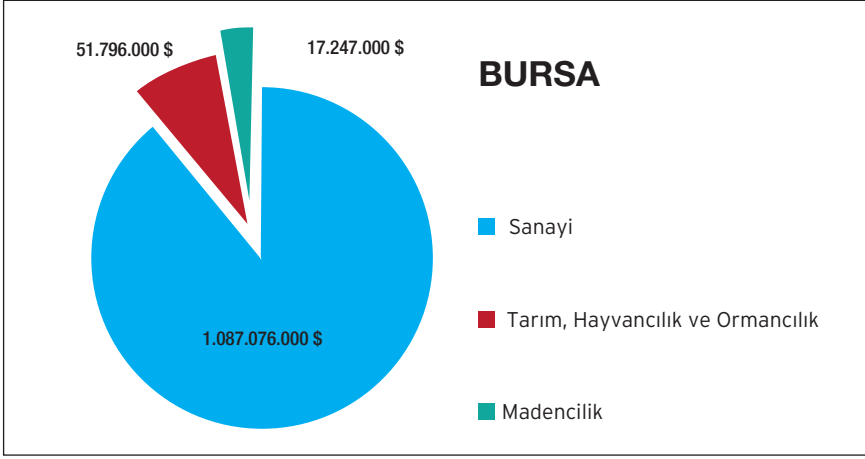
ESKİŞEHİR			
	Mayıs-13		Mayıs-12
ABD	19.765.000	ABD	17.880.000
Almanya	7.939.000	Fransa	9.921.000
Fransa	7.672.000	Almanya	8.177.000
Romanya	5.837.000	Avusturya	4.178.000
Avusturya	4.642.000	İtalya	3.872.000

BİLECİK			
	Mayıs-13		Mayıs-12
Kanada	2.644.000	Çin	861.000
Çin	957.000	Almanya	467.000
Almanya	461.000	Fransa	361.000
Gürcistan	381.000	Irak	283.000
Fransa	336.000	ABD	275.000

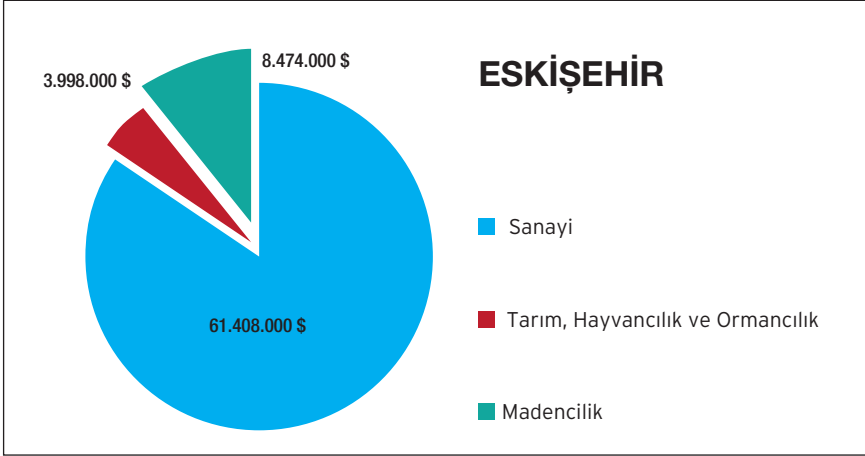
2013 yılı Mayıs ayı ihracat verilerine göre bölge illerinden en fazla ihracat yapılan 5 ülke arasında Almanya, Fransa ve İtalya ön planda yer aldı. Bu dönemde, bir önceki yılın aynı dönemine göre Bursa'dan, Almanya, Fransa, İtalya ve Birleşik Krallık'a ihracat miktarlarında artışlar yaşandı. Eskişehir'de de aynı dönemde en fazla ihracat yapılan ülkelerden ABD ve Avusturya'ya

yapılan ihracat miktarlarında artış yaşanırken, Almanya ve Fransa'ya yapılan ihracatta azalma görüldü. Bilecik'in ihracat rakamları incelendiğinde ise geçen yılın aynı dönemine kıyasla özellikle Kanada'ya büyük miktarlarda ihracat yaşandı. Çin, Almanya ve Fransa'ya yapılan ihracatta ise azalma gerçekleşti.

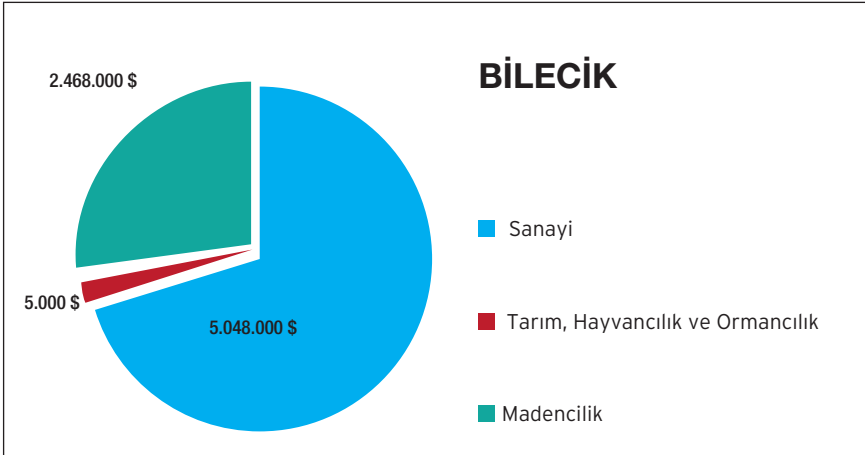
Kaynak: Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) 2013

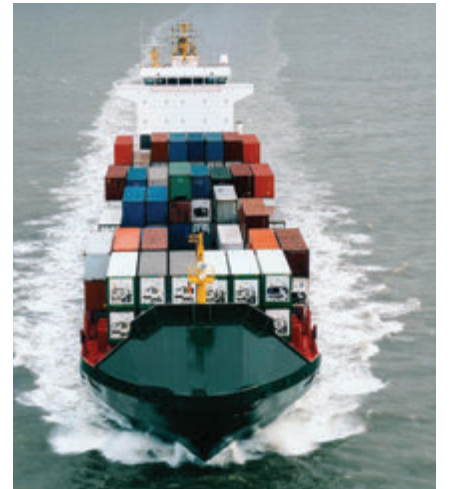
Bursa, 2013 yılı Mayıs ayı ihracatının yaklaşık yüzde 94'ünü sanayi ürünleri oluştururken tarım, hayvancılık ve ormancılık ürünleri ihracatı toplam ihracatın yüzde 4'ü kadar gerçekleşti. Madencilik sektöründen yapılan ihracat ise yüzde 2 dolaylarında kaldı.

2013 yılı Mayıs ayında sanayi ürünleri ihracatı Eskişehir'de toplam ihracatın yaklaşık yüzde 83'ünü oluşturdu. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründe bu oran yüzde 5 olarak ortaya çıkarken, madencilik sektörüne ait olan ihracat toplam ihracatın yüzde 12 dolaylarında gerçekleşti.

Bilecik ilinde yüzde 67'lik ihracat payına sahip olan sanayi sektörünü, yüzde 33 ile madencilik takip etti. Tarım, hayvancılık ve ormancılık sektöründen bu dönemde yapılan ihracat ise toplam ihracattan oldukça düşük pay aldı.

Burkay: The fate of Bursa is industry

New President of Bursa Chamber of Commerce and Industry, İbrahim Burkay, noting that Bursa has production in all of the genetic codes, said that there is a need to change the pattern of production.

İbrahim Burkay, who won the election held in May in Bursa Chamber of Commerce and Industry, became a member of Administrative Board of BEBKA. Mr. Burkay, who made evaluations about Bursa's financial future and BEBKA's role by stating that the fate of Bursa is industry, said 'There is a need to change the pattern of production. Some variety of products in some sectors may no longer contribute to the competitiveness of Bursa. Bursa has been the most respected industrial city of Turkey. I believe that industry will be kept going, however it will change dimension in time. By the way, it is indispensable that Bursa will be specialised and become prominent in the field of tourism which we call 'An industry without chimney' and its sub-branches such as health and congress tourism.'

Crucial city, Bursa to get Turkey's 2023 targets

Burkay, drawing attention that BEBKA,

which guides development and produces local-oriented solutions to local-oriented problems, contributes to the assessment of Bursa's present potential. He continued his speech as follows:

'Bursa is a leading and crucial city to get Turkey's 2023 targets. Bursa has intervention skills, well- educated people, logistics and competitive production pattern. We need to continue diversion of countries and sectors in external trade and additively focus on alternative sectors such as tourism. Bursa is an old industrial city. It needs to be regenerated and needs to shift from low value- added products to high added value ones. While we need to keep research & development and innovation capacity strong in the sectors of Automotive, Textile Machinery, Electrical and Electronics, Chemical and Materials; we have to accelerate Defence, Space, Energy, Health, Water and Food sectors. However, we also need other sectors for a balanced future. Tourism is the most leading one. In the

last five years, more than 20 significant investments of hotel were made. Bursa has a big chance to be a centre of tourism, especially in spa and congress tourism. Bursa should be the centre of Turkey's high-tech, R&D and innovation. That's why, new fields as mentioned above such as defence, health investment need to be promoted. I imagine in 2023, Bursa will be as follows: It is a city whose population exceeds 3.5 million, which contributes over 5 per cent of Turkey's national income, produces 110 billion worth of goods and services and exports more than 75 billion \$, whose most of business become among Turkey's top 500 industrial companies, has national income of 30.000\$ for per capita and unemployment rate is decreased to %5, which becomes owner of global brands. I see BEBKA follows the strategy which is compatible with these targets. What our city needs is just to share common sense and to combine the power of local capabilities.'

Bilecik will Move Up with crucial projects

New President of Bilecik Chamber of Commerce and Industry, Fevzi Uzun, said that they would begin to work for the third Organised Industrial Zone. He emphasized that new projects will move-up the industry of Bilecik.

A new era began for Bilecik Chamber of Commerce and Industry which has 1200 members. Firstly, the new president Fevzi Uzun, formed a project group. Mr. Uzun, being also executive board member of BEBKA, informed that they would try their best for the establishment of third organised industry zone. In his interview to BEBKA News, Fevzi Uzun said as follows:

‘Industrialization started later than other cities in our city. One of the most important problems was transportation. We have made progress in transportation in the last 5 years. Bilecik declared a campaign for transportation. Transport, Maritime Affairs and Communications Minister has been coming here and taking reports every month. He especially follows the High-Speed Train project. Formerly, we had problems with İstanbul-Eskişehir Highway, a huge investment was made and this investment paved the way for Bilecik. On the other hand, first and second organised industrial zones are nearly full. The remaining

lots are very small parcels which do not attract inventors. We also have organised industrial zones in districts but there is no investment due to various reasons. Nowadays, the biggest problem is the absence of third organised industrial zone. We had interview with the president of Bursa Chamber of Commerce and Industry Zone, İbrahim Burkay. At the end of the interview, we made decision to hold meetings. If Bursa, Bilecik and Eskişehir work together, both region and Turkey will accomplish great success. Both Bursa and Eskişehir will take advantage from the development of Bilecik. They may have demands for third organised industrial zone or there may be shifting industrial establishments from other cities to Bilecik. From now on, we will be in contact with each other. We need to provide cheaper lots to attract industrialists. The first and second organised industrial zones are about total of 5.200 square meters. We also have 8-9 thousand square meters areas which are publicly owned and non-arable for the

third organised industrial zone. On the other hand, we still have communication problems within the city and the districts. In order to overcome the problem, we are planning to hold board meetings in districts every month. We want to provide uniformity by bringing together regional dynamics. We want to bring together industrial zones, export unions, industry and business associations, other business organizations and professional organizations. We aim to produce projects and bring all dynamics of the province together. If we achieve these goals, we will have a stronger voice for Bilecik.’

We Produce, Treat and Protect Environment

Mustafakemalpaşa Organised Industrial Zone (OIZ), increased efficiency and capacity of sludge dewatering unit with 225.000 TL grant from BEBKA, in accordance with motto 'we produce, treat and protect environment' by improving the current state of wastewater treatment facility.

Bursa Eskişehir Bilecik Development Agency (BEBKA) makes a significant contribution to environmental protection with the institutions which are provided with financial support within '2011 Environment and Energy Financial Assistance Program'. One of them is Mustafakemalpaşa Organised Industrial Zone (OIZ). The institution, which

deserves to receive 75 per cent grant for 350.000 TL worth of project, improved the current state of wastewater treatment facility by increasing efficiency and capacity of sludge dewatering unit. Therefore, better quality of treated water is achieved by meeting standards for phosphorus levels. The director of Mustafakemalpaşa OIZ, Alaattin Üçok,

having told the process of initiation of project, said all the production of industrial zones needs to be done without harming the environment. Mr. Üçok, stating their motto is 'we produce, treat and protect environment', said that they had also started this project for treatment facility out of this motto.

Tepebaşı Municipality Converted Sun's Energy into Electricity

Municipality of Tepebaşı has finished an exemplary project for 'Renewable Energy'. Municipality service building produces its own electricity with the project which was supported by BEBKA.

Ahmet Ayaç

The grant given by BEBKA for 'renewable energy', which is becoming more and more important due to the limited energy resources, has realized Eskişehir's dreams. Municipality of

Tepebaşı began to produce its own electricity by means of the project called 'Energy

Efficient Building for Low Carbon Footprint' whose 75 percentage of budget was supported by BEBKA.

Ahmet Ayaç, the mayor of Tepebaşı Municipality, said the investments in renewable energy have been coming to the forefront, noting that our country is foreign-dependent in terms of energy. Mr. Ayaç, noting that they have done research to save energy and reduced their own consumption, continued as follows: 'We began to work

for improvement of the effective use of energy used in our building as a result of energy audit and energy simulation studies in 2010. Improvements in heating, cooling and ventilation systems were made. The automation system was installed in order to convert the building into smart building. We had encouraging results. We tried to consolidate the sensibility to the environment by doing studies for effective use of energy a step further.'

Environmental Revolution in Bilecik 2nd OIZ! (Organised Industrial Zone)

Wastewater Treatment Facility project with a budget over 2 million Turkish Liras, changed the face of Bilecik. The facility, which BEBKA contributed nearly 500 thousand Turkish liras, has begun to serve in a short period of time. After Solid Waste Landfill Project put in operation, a major transformation will witnessed the region.

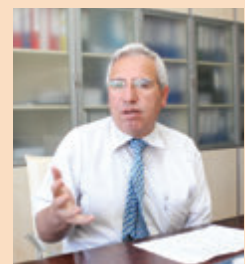
Wastewater Treatment Facility aiming to contribute to the improve the quality of Karasu stream which flows through Bilecik 2nd Organised Industrial Zone into the River Sakarya, has been implemented in a short period of time: 5 months. The projects in which environmental and health risk factors are aimed to be minimized began implementing with the support of Provincial Special Administration and BEBKA. Quality of life in industrial zone and surrounding will be improved with the help of facility which

accepts connections of the firms meeting discharge criteria.

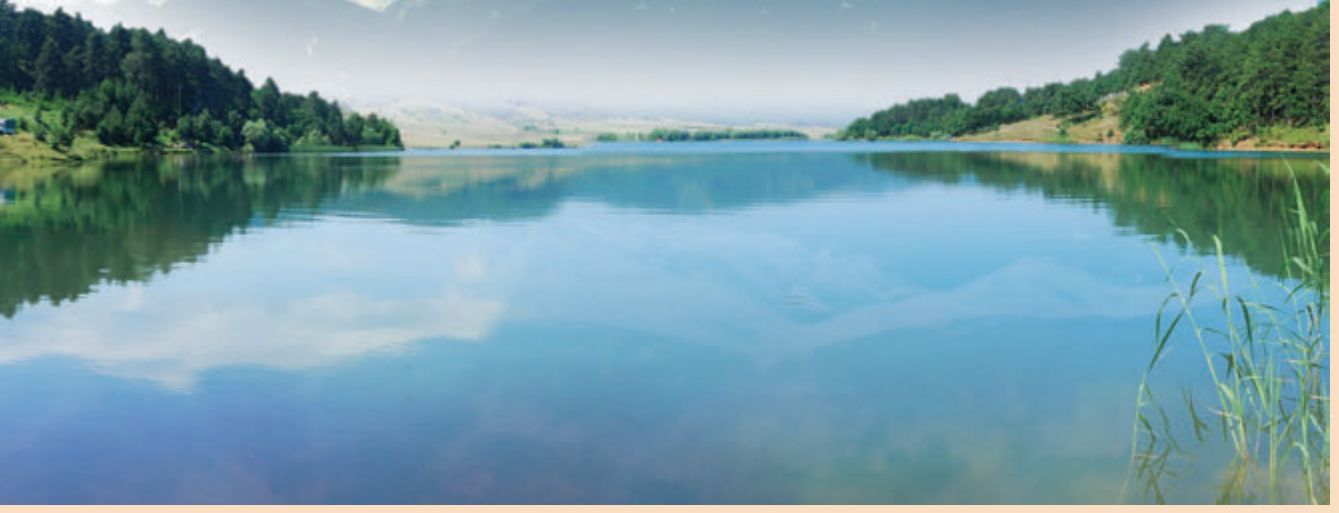
BEBKA lessens the burden on Bilecik organized industrial zone

Halis Nalbant, who is Board Chairman of Bilecik 2nd Organised Industrial Zone, a member of BEBKA Development Board and Secretary General of Bilecik Provincial Special Administration, stated that 2nd Organised Industrial Zone's management will be turned over to industrialists after completion of

establishment. He also said that no loan was used for infrastructure of 2nd Organised Industrial Zone. Mr. Nalbant said 'The most important problems were discharge of sewage and industrial wastewater.

Mustafa Ünal

Green to Blue... A Place of Tranquility

Hidden Paradises of Bursa, Eskişehir and Bilecik await those who want to get away from the stress of the city life.

Bursa: The Beautiful City

Bursa, which is highlighted with industry identity, amazes those who also see natural beauties and values.

Bursa embodies so much beauty that you become confused where to begin. The more you witness the beauty of Green Bursa which welcomes you, the more passionate you will be.

Uludağ National Park, Lake Uluabat, Küreklidere, Aras, Oylat, Suuçtu and Saitabat Falls, the Flooded forests and Inkaya Plane are only a small portion of these beauties.

Many Alternatives for Eskişehir Nature Tourism

Recreation areas in forest and near riverside in Eskişehir which is lucky city of barren Central Anatolia, offers a variety of alternatives for those who want to get away from city chaos.

Eskişehir, which was founded by Phrygians near River Porsuk in around 1000 B.C, is one of the most important road junctions. Eskişehir, in which historical figures such as Yunus Emre and Nasrettin Hodja grew up, is famous for its hot water springs which are beneficial for various illnesses. Eskişehir aims to be an important tourism attraction centre with the cultural

richness, natural beauty, cuisine and shopping opportunities. Although its vegetation does not allow for abundant recreation area, some recreation spots in various places, mineral springs and spas, riversides and dam lakes are available. Here are the major natural wonders of Eskişehir: Lake Balıkdami, Çataçık Forest, Sakaryabaşı, Kalabak Waterfall and caves.

Discover the Natural Beauty of Bilecik

Natural Beauties of Bilecik await to be discovered. You will see lush mountains smelling of thyme, colourful flowers, embracing of unpolluted lakes, plane- pine and

fir trees, coolness; the blue and the green. You will be captivated by charming beauties, by drinking clear water eagerly and by breathing fresh air.

Tamer Değirmenci Appointed as New Secretary General of BEBKA

Tamer Değirmenci, who served as Manager of Program Management Department, has been appointed to the Secretary General position which was vacated by the first Secretary General, Dr. Mehmet Sait Cülfik.

Tamer Değirmenci

Tamer Değirmenci, who was born in İstanbul in 1977, worked on Production Planning and Supply Chain Management furniture and textile industry after graduating from department of Industrial Engineering of Uludağ University. Mr. Değirmenci who moved to Canada in 2002, worked on inventory management, process improvement and project management as an engineer and manager at leading international companies such as Emerson Electric and WIS International focusing in production and logistics. He took part in Lean Manufacturing, Product Development, Investment Planning and Quality Teams and carried out many projects. He received his master degree at Mechanical

Engineering Department, University of Waterloo in 2008 and completed his master's thesis on application of Lean Manufacturing. Tamer Değirmenci, who served as the Manager of Program Management department of Bursa Eskişehir Bilecik Development Agency since June 2010, has been appointed as Secretary General of BEBKA with the Decision of Administrative Board dated 11 April 2013 and the approval of Ministry of Development dated 3 May 2012. Mr. Değirmenci, has articles and conference papers in national and international journals about Regional Development, Logistics, Lean Manufacturing and Management Systems. He is married and has two children.

Getting ready for 2023

BEBKA has been carrying out 2014-2023 Regional Plan studies, which will determine the vision for development of the region, without ceasing.

Bursa Eskişehir Bilecik Development Agency (BEBKA) organized a workshop as part of the Regional plan 2014-2023 studies for 3 cities which BEBKA has been providing support for local development. Deputy Governor of Bursa, Ahmet Hamdi Usta, making an opening speech for 2013-2023 Regional Plan Workshop, said 'BEBKA is an institution that has undertaken an important mission to determine the future visions of the provinces' by drawing attention to role of BEBKA in the region.

Mr. Usta, emphasizing that regional plans peculiar to the regions are important, said 'the activities including this workshop will enable the preparation of plan which is feasible and peculiar to the region and will contribute to the acceleration of steps for regional development in next 10 years.

Active Participation to the Workshop

Tamer Değirmenci, Secretary General of BEBKA, said that active participation to important meetings in which future roadmap for the region is determined is pleasing. Mr. Değirmenci, noting this meeting is more different than the other meetings, said 'Participation is the most important step. We wish to prepare Regional Plan with the highest level of participation. We have been

maintaining our studies meticulously and have made big progress. Today, we will work on the vision and projects of region with a focus group? He also said that regional plans are crucial strategy document which is beneath national development plans prepared and includes 10-year goals of the region.

Advisory Committee Meetings have ended

//// Advisory Committee Meetings, held within 'Bursa Eskişehir Bilecik Regional Plan Studies' in order to determine 10-year roadmap for the future, will enlighten the development strategy.

Advisory Committee Meetings, held in Bursa, Eskişehir, Bilecik and aimed to shape the region for the period 2014-2023.

Advisory Committees were formed on sectorial and provincial basis with the participation of public, private sectors and

nongovernmental organizations. The committees were assembled under six titles: 'Spatial Development and Accessibility', 'Social Structure', 'Environment, Energy and Natural Resources', 'Agriculture, Agro-Industry and Forestry', 'Tourism' and 'Industry'.

The Role of Development Agency in New Incentive System

//// The Development Agencies have undertaken important roles within New Incentive Program which the government had introduced in April, 2012 and had gone into effect in 15 June, 2012.

In TR41 Region, the provinces of Bursa and Eskişehir appear in the first region while Bilecik appears in the third region within New Investment Incentive Program.

Development Agencies described as local units with the 'Investment Decision on State Aid' dated and numbered 2012/3305, are authorized to prepare General Incentive Certificate on investments which take place within the scope of General Incentive, whose amount of fixed investment does not exceed 10 million TL.

Development Agencies were also assigned to monitor incentive certificates prepared by Ministry of Economy in a period 6 months. Besides, agencies are assigned to Investment Completion Visa process.

- 5 Haziran 2013 -

- 7 Haziran 2013 -

- 22 Nisan 2013 -

BEBKA 10 yıllık yol haritasını belirliyor

BEBKA Genel İhtisas Komisyonları, gelecek 10 yılın yol haritasını belirlemek için 'senaryo' konusunu masaya aldılar.

BEBKA Belediyeler Birliği Kurulması ile ilgili 2004'de çıkarılan yasa ile BEBKA'nın kuruluşu ve görevleri tanımlanmıştır. BEBKA'nın kuruluşu, 2004 yılında çıkarılan 5271 sayılı Kanun ile gerçekleşmiştir. BEBKA'nın kuruluşu, 2004 yılında çıkarılan 5271 sayılı Kanun ile gerçekleşmiştir.

ÇALIŞMALAR 1 YILDIR SÜRÜYOR

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

ÖNE ÇIKAN SEKTÖRLER...

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

4 mevsim bisiklet projesine BEBKA desteği

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

TURİZMCİLER SERTİFİKA ALDI

12 gün boyunca turizme yönelik çeşitli konularda eğitim alan 47 katılımcı, kurs sonunda Mudanya Montaña Otel'de düzenlenen törenle sertifikalarını aldı.

- 6 Haziran 2013 -

Bir ilki daha başardık

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Harmancık'a dev yatırım

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Bursa'ya mobil 'Turizm Atlası'

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Bursa'ya mobil 'Turizm Atlası'

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

- 31 Haziran 2013 -

Türkiye'de bir ilk

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Liseliler protez organ üretti

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Liseliler protez organ üretti

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Yazılım Vadisi'ne BEBKA'dan 1 milyon

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Yazılım Vadisi'ne BEBKA'dan 1 milyon

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Mobilya Müzesi'ne BEBKA'dan onay

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Mobilya Müzesi'ne BEBKA'dan onay

BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor. BEBKA'nın kuruluşundan itibaren 10 yılın yol haritasını belirlemek için çalışmalar sürdürülüyor.

Bilgi, strateji ve proje merkezi BEBKA

BEBKA
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Temiz enerji, temiz üretim,
temiz gelecek...

BEBKA
Bursa Eskişehir Bilecik Kalkınma Ajansı

Bursa Merkez Ofis

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi
Buttim Plaza Kat 6 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE
Telefon : +90 224 211 13 27
Faks : +90 224 211 13 29
www.bebka.org.tr

Bursa Yatırım Destek Ofisi

Yeni Yalova Yolu 4.Km Buttim İş Merkezi
Buttim Plaza Kat 6 Osmangazi/Bursa TÜRKİYE
Telefon : +90 224 211 13 27
Faks : +90 224 211 13 29
www.investinfuture.com.tr

Eskişehir Yatırım Destek Ofisi

İki Eylül Cad. No:321 İl Genel Meclis Başkanlığı Binası
Zemin Kat Odun Pazarı/Eskişehir TÜRKİYE
Telefon: +90 222 231 31 06
Faks : +90 222 231 31 24
www.investineskişehir.gov.tr

Bilecik Yatırım Destek Ofisi

Hürriyet Mah. Dumlupınar 5. Sok. No:2
Bilecik İl Özel İdaresi Binası/Bilecik TÜRKİYE
Telefon: +90 228 212 00 16
Faks : +90 228 212 00 38
www.investinbilecik.gov.tr